

KALAJOEN KAUPUNGIN

TILINPÄÄTÖS

2025

SISÄLLYS

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	17
1.5 Kaupungin henkilöstö	20
1.6 Ympäristöasiat	21
1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	23
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	24
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	27
2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	28
3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	30
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	30
3.2 Toiminnan rahoitus	33
4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	35
5 KOKONAISTULOT- JA MENOT	38
6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	39
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä	39
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	39
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	40
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	40
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	42
7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET ..	48
7.1 Asiaa koskeva sääntely	48
7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	48
7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	48
8 STRATEGISET KÄRJET 2025	49
8.1 Strategisten kärkien toteutuminen	49
8.2 Kalajoki 500v juhlavuosi	55
9 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	56
9.1 Käyttötalouden toteutuminen	56

9.1.1 Hallintopalvelut	56
9.1.2 Kehittämispalvelut.....	65
9.1.3 Varhaiskasvatus ja perusopetuspalvelut	75
9.1.4 Kalajoen kampus, lukio ja Akatemia palvelut.....	81
9.1.5 Tekniset palvelut.....	87
9.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	103
9.3 Investointien toteutuminen.....	105
9.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	111
9.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	112
10 TULOSLASKELMA	115
11 RAHOITUSLASKELMA	116
12 TASE	117
13 KONSERNILASKELMAT	119
14 LIITETIEDOT	123
15 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	147
16 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	147
17 KESKEISET TYTÄRYHTIÖT	149
17.1 Kalajoen Lämpö Oy.....	149
17.2 Koy Kalajoen Vuokra-asunnot	150
17.3 Kalajoen Hiekkasärkät Oy	151
17.4 Kalajoen Satama Oy	153
18 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	156
19 LUETTELOT JA SELVITYKSET	156

TOIMINTAKERTOMUS

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli Kalajoen 500-juhlavuosi. Pitkää kunnioitettavaa ja osittain värikästäkin historiaa juhlittiin monin tavoin ja järjestelyt toteutettiin hyvässä yhteistyössä seurakunnan kanssa. Tavoitteena oli, että jokainen kalajokinen voisi kokea juhlavuoden omakseen. Historiallisena merkivuonna oli hyvä hetki pysähtyä tarkastelemaan paitsi menneitä vuosia ja tätä hetkeä myös tulevaisuudennäkymiä. Kalajoki on monella tapaa ainutlaatuinen kaupunki ja tulevat vuodetkin näyttävät lupaavilta maailman epävakaasta tilanteesta huolimatta.

Uusi valtuusto aloitti toimintansa

Vanha valtuusto jätti seuraajalleen hyvän perinnön ja uusi valtuusto aloitti toimintansa. Valtuuston vaihdos ajoittui sopivasti juhlavuoteen. Vuoden päätteeksi Raili Myllylälle myönnettiin kunnallisneuvoksen arvonimi pitkäaikaisesta, näkemyksellisestä ja vaikuttavasta luottamushenkityöstä paikallisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla. Erittäin lämmin kiitos Railille ja kaikille muille päätöksentekijöille, jotka jättivät tällä kaudella tehtävänsä ja tervetuloa kaikki uudet ja jatkavat kehittämään edelleen tätä meidän rakasta paikallisyhteisöämme.

Vastuullisesti hoidettu talous ja vakaa pohja

Kalajoen kaupungin perinteisen vakaa taloudellinen pohja mahdollistaa aktiivisen toiminnan myös epävakaassa maailmantilanteessa ja heikomman suhdanteen aikana. Kalajoella tämä näkyy siinä, että olemme pystyneet olemaan tarvittaessa kumppanina yrityksille haastavissakin tilanteissa. Toimenpiteet eivät ole sisältäneet tukea, mutta yhdessä olemme löytäneet ratkaisuja, joilla päästään esimerkiksi vaikeamman suhdanteen yli ja siten säilyttäneet työpaikkoja ja mahdollistaneet tulevan kasvun.

Pitkä ja arvokas historia velvoittaa meitä elämään vastuullisesti, jotta myös tulevaisuus näyttää yhtä valoisalta. Kalajoen kaupunkikonsernin velkamäärä on pysynyt maltillisella tasolla. Vakaa taloudellinen pohja on mahdollistanut sen, että olemme luoneet maanhankinnalla ja kaavoituksella erinomaisia mahdollisuuksia hyödyntää tuleva parempi suhdanne. Kalajoella onkin ennätysellinen määrä suurhankkeita vireillä, joista osa on jo toteutuksessa.

Marinan infra valmistuu vuoden 2026 alkupuolella ja jo tässä vaiheessa alueen rakentamismahdollisuuksista on toteutunut noin 15 prosenttia. Tontinmyyntitulotkin näkyvät selvästi kaupungin taloudessa ja Marinan toteutusvauhti tulee vain kiihtymään, kun venesatama otetaan käyttöön ja alueen liiketoiminta vilkastuu.

Sataman yrityspuiston uudet valmistuvat kaavat mahdollistavat investoinnit käytännössä syväsataman laiturialueen äärelle. Alueen visiokuva on valmistunut ja kiinnostaa jo tässä vaiheessa eri toimijoita. Mehtäkylässä sijaitsevan sähköaseman yhteydestä on sovittu alueen maanomistajien kanssa alueen jalostamisesta energiaintensiivisille toimijoille. Vaikka alue on vasta kaavoitusvaiheessa, jo tässä vaiheessa useita mielenkiintoisia tahoja on ollut sijoittumisesta kiinnostunut. Kahden valtatie risteyksessä sijaitseva kaupan alueen toteutusta vauhditetaan jo ennen liikennejärjestelyjen valmistumista kiinteistökehitysyhteistyöllä.

Rakentamista ja uutta palvelua

Työllisyyspalvelut siirtyivät vuoden 2025 alussa valtiolta kuntien hoidettavaksi. Iso muutos aiheuttaa aina haasteita, mutta siirtyminen onnistui hyvin ja myönteistä palautetta asiakkailta on tullut erityisesti lähipalvelun lisääntymisestä. Vaikea suhdanne toki näkyy Kalajoenkin työllisyyslukuissa, vaikka olemmekin perinteisesti Pohjois-Suomen parhaan työllisyyden kaupunki. Työllisyyspalvelun sijoittaminen kaupungissa elinkeinopalvelujen yhteyteen on osoittautunut toimivaksi järjestelyksi.

Keskustaan valmistui uusi päiväkotikoti. Himangalle ja Hiekkasärkille aloitettiin uusien päiväkotien rakentaminen. Perusopetuksen koulujen uudistamisen jälkeen näiden hankkeiden valmistuttua lapsiperheille on tarjolla koko kaupungin alueella myös loistavat varhaiskasvatuspalvelut ja uutuuttaan hohtavat nykyaikaiset puitteet.

Kiinteistö Oy Kalajoen vuokratalot toteutti keskustaan uuden vuokrakerrostalon. Talo täyttyi välittömästi ja vuokra-asuntojen käyttöaste on hyvä. Tämä tarkoittaa sitä, että Kalajoki kiinnostaa ja uusien asuntojen toteutusta on syytä vauhdittaa. Seuraavana on toteutuksessa senioriasumishanke yhdessä Kristillisen opiston kanssa.

Kohti seuraavaa positiivista väestöaaltoa

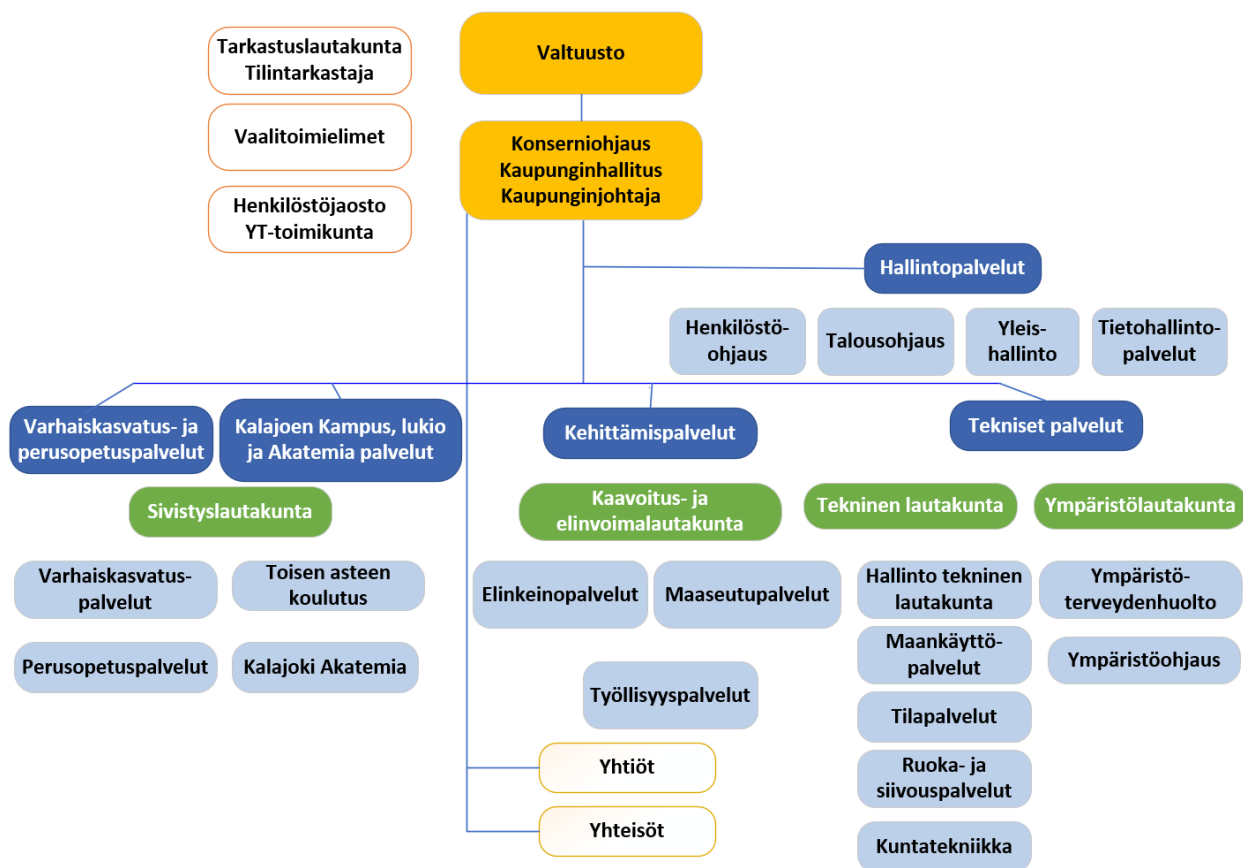
Kalajoen väestökehityksessä on pidemmällä aikajänteellä tarkastellen havaittavissa selvää aaltoliikettä. Tällä hetkellä meillä on ollut muutama heikomman kehityksen vuosi. Suhdanne ja alueiden eriytyminen haastaa Kalajoenkin kokoisia kaupunkeja. Historia, muutamat valttikortit ja vireillä olevat suurhankkeet luovat kuitenkin uskoa siihen, että Kalajoella on kaikki edellytykset kulkea kohti seuraavaa positiivisen väestökehityksen aaltoa. Uuden valtuuston aloittaessa strategiatyön, työpaikkavaikutukset näyttäisivät olevan, jos mahdollista, vieläkin enemmän keskiössä. Näyttää siltä, että vierailijoidenkin usein niin mainitsemassa myönteisen kehityksen pohinässä, vauhti vain kiihtyy.

Lämmin kiitos

Erittäin lämmin kiitos asiakkaillemme, yhteistyökumppaneillemme, henkilöstölle ja luottamushenkilöille tekemästänne arvokkaasta työstä.

Jukka Puoskari
Kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuva 1 kaupungin organisaatio

Kaupunginvaltuusto

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Valtuustoon kuuluu 35 valtuutettua. Vuoden 2021 kuntavaaleissa valittujen valtuustojen toimintakausi päättyi 31.5.2025. Uudet valtuustot aloittivat työnsä 1.6.2025.

Valtuuston paikkajakauma 31.5.2025 asti oli Suomen Keskusta r.p 20, Kansallinen kokoomus r.p. 4, Vasemmistoliitto r.p, 3, Perussuomalaiset r.p. 3, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p 2, Vihreät 2 ja Suomen Kristillisdemokraatit r.p. 1

Valtuuston puheenjohtaja Heikkilä Miika KESK, I vpj. Suni Timo SDP, II vpj. Rahkola Mauno KESK, III vpj. Tiinanen Paavo KESK

Jäsenet: Alho Päivi VAS, Alho Sirkka VAS, Arvo Jouko KOK, Eerola Sanni 26.11.2024 VIHR, Gronoff Tomi KESK, Halmeenpää Hanna VIHR, Heikkinen Timo PS, Hihnala Seppo KESK, Härkönen Piia 18.6.2024 SDP, Isokääntä Olli KESK, Kupari Tuomas 29.4.2024 KESK, Myllylä Raili KESK, Mäkelä Kalle KESK, Mäntymäki Ritva KESK, Mölsä Sami KOK, Niemelä Mari KESK, Nikula Antti KESK, Nikula Risto KD, Pahkala Eija KESK, Pernu Lek PS, Pönttiö Fanni KESK, Pöyhtäri Tomme KESK, Rahja Jukka KESK, Rahkola Juha KOK, Rantala Hannu KESK, Saari Hanna KOK, Tallila Markku PS, Tilus Riitta A. KESK, Tuliniemi Jenni VAS, Vuotila Aulis KESK, Ålander Pauli KESK

Valtuuston paikkajakauma 1.6.2025 alkaen oli Suomen Keskusta r.p 23, Kansallinen kokoomus r.p. 5, Vasemmistoliitto r.p, 3, Perussuomalaiset r.p. 1, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p 2 ja Suomen Kristillisdemokraatit r.p. 1

Valtuuston puheenjohtaja Miika Heikkilä KESK, I vpj. Antti Kuusisto KESK, II vpj. Arvo Jouko KOK ja III vpj. Mauno Rahkola KESK.

Jäsenet: Ainali Minna KESK, Alho Päivi VAS, Alho Sirkka VAS, Gronoff Tomi KESK, Hihnala Seppo KESK, Hänninen Sami KESK, Härkönen Piia SDP, Isokääntä Olli KESK, Junnikkala Juha KOK, Kallioinen Heli KESK, Kupari Tuomas KESK, Myllymäki Markku PS, Mäntymäki Ritva KESK, Mölsä Sami KOK, Nevanperä Tiina KESK, Niemelä Mari KESK, Nikula Antti KESK, Nikula Risto KD, Nuorala Pekka KESK, Pahkala Eija KESK, Puhto Suvi KOK, Pönttiö Fanni KESK, Pöyhtäri Tomme KESK, Rautakoski Ari KESK, Saari Hanna KOK, Siemala Perttu KESK, Suni Timo SDP, Tilus Risto KESK, Tuliniemi Jenni VAS, Turvanen Marjella KESK, Ålander Pauli KESK.

Toimintavuonna 2025 kaupunginvaltuusto kokoontui 9 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 105 asiaa. Vuoden 2024 tilinpäätös ja arviointikertomus hyväksyttiin 27.5.2025 ja vuoden 2026 talousarvio 10.12.2025. Vuoden aikana järjestettiin 6 valtuuston epävirallista kokousta (iltakoulut ja seminaarit). Valtuutetut tekivät vuoden 2025 aikana 13 valtuustoaloitetta. Kuntalaisaloitteita jätettiin toimintavuonna neljä kappaletta

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia Kalajoen kaupungin hallinnon ja toiminnan johtamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Kaupunginhallituksen paikkajakauma 1.1. - 31.5.2025 oli Suomen Keskusta r.p 6, Kansallinen kokoomus r.p 1, Vasemmistoliitto r.p 1 ja Perussuomalaiset r.p. 1.

Kaupunginhallituksen paikkajakauma 1.6.-31.12.2025 oli Suomen Keskusta r.p. 6, Kansallinen kokoomus r.p 1, Vasemmistoliitto r.p 1 ja Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue r.p 1.

Kaupunginhallitus 1-5 /2025

Pahkala Eija pj., KESK, Saari Hanna vpj., KOK, Alho Sirkka, VAS, Hihnala Seppo, KESK Myllylä Raili, KESK, Myllymäki Markku, PS, Niemelä Mari, KESK, Nikula Antti, KESK, Pöyhtäri Tomme, KESK

Kaupunginhallitus 6-12/2025

Eija Pahkala pj., KESK, Seppo Hihnala vpj., KESK, Hanna Saari, KOK, Mari Niemelä, KESK Pekka Nuorala, KESK, Piia Härkönen, SDP, Tomme Pöyhtäri, KESK, Sirkka Alho, VAS, Antti Nikula, KESK

Lisäksi valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on kuntalain 18.2. §:n mukaan läsnäolo-oikeus kaupunginhallituksen kokouksissa.

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut vuonna 2025 kaupunginjohtaja Jukka Puoskari. Kaupunginhallitus kokoontui vuonna 2025 aikana 23 kertaa ja käsitteli 312 asiaa. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimi henkilöstöjaosto, joka kokoontui vuoden 2025 aikana kertaa.

Kaupungin muut tilivelvolliset toimielimet ja niiden jäsenet

Henkilöstöjaosto 1-5/2025:

Pahkala Eija pj., Saari Hanna vpj., Alho Sirkka, Hihnala Seppo, Rahkola Mauno

Henkilöstöjaosto 6-12/2025:

Pahkala Eija pj., Hihnala Seppo vpj., Nikula Antti, Alho Sirkka, Härkönen Piia

Tarkastuslautakunta 1-5/2025:

Rantala Hannu pj., Heikkinen Timo vpj., Ulvi Mikko, Männistö Sari, Hukka Kauko, Härkönen Piia, Vuorinen Heli

Tarkastuslautakunta 6-12/2025:

Mäntymäki Ritva pj., Suni Timo vpj., Gergely Pataki, Tuliniemi Juha (erosi 24.8.2025)
Myllylä Matti, Pernu Lek, Männistö Sari, Kinare Eero (aloittanut 29.9.2025).

Keskusvaalilautakunta 1-5/2025

Nikupaavo Hanna pj., Ojala Tapio vpj., Hautamaa Anne 25.2.2025-31.5.2025, Ikäheimo Ilpo, Joensuu Sirkka, Rahja Heikki 25.2.2025 asti

Keskusvaalilautakunta 6-12/2025

Nikupaavo Hanna pj., Ojala Tapio vpj., Hakkarainen Paula, Heiska Esko, Myllymäki Markku

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 1-5/2025

Mäntymäki Ritva pj., Mölsä Sami, Myllynen Eeva, Nikula Risto, Pernu Lek
Siermala Perttu, Tuliniemi Katja 1.2.2025, Tilvis Aija, Översti Tero

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 6-12/2025

Tilus Risto pj., Nevanperä Tiina, Puhto Suvi, Översti Tero, Kallioinen Heli, Nikula Risto, Pisilä Rosa, Tuliniemi Juha, Kupari Tuomas

Tekninen lautakunta 1-5/2025

Tomme Pöytäri pj., Sirpa Heiska vpj., Tomi Gronoff, Timo Heikkinen, Hanna Halmeenpää, Olli Isokääntä, Sirkka Joensuu, Hannu Rantala, Jenika Ylikauppila

Tekninen lautakunta 6-12/2025

Isokääntä Olli pj., Gronoff Tomi vpj., Mölsä Sami, Oja Alissa, Märsylä Otto, Myllymäki Markku, Lahti Katja, Alho Päivi, Sorvoja Laura

Ympäristölautakunta 1-5/2025:

Fanni Pönttiö pj., Timo Suni vpj., Pauliina Pakkala, Iida Siermala, Tuomas Kupari, Pauli Ålander, Sanni Eerola

Ympäristölautakunta 6-12/2025:

Fanni Pönttiö pj., Pauli Ålander vpj., Jenni Tuliniemi, Minna Ainali, Tapio Pernu, Hannu Junntila, Kirsi Salmi

Kaavoitus- ja elinvoimalautakunta 1-5/2025:

Mauno Rahkola pj., Juha Rahkola vpj., Hannu Heikkilä, Mari Niemelä, Riitta A. Tilus, Jenni Tuliniemi, Aulis Vuotila

Kaavoitus- ja elinvoimalautakunta 6-12/2025:

Sami Hänninen pj., Ari Rautakoski vpj., Juha Junnikkala, Perttu Siermala, Mari Niemelä, Sirpa Heiska, Marjella Turvanen

Tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat vuonna 2025

Kaupunginjohtaja, palveluvastaavat ja palvelualuevastaavat.

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön katsauksen mukaan maailmantalouden kasvu jatkuu riskeistä huolimatta. Euroalueella on suuria eroja maiden kasvunäkymien suhteen, sillä kuluttajien luottamus elpyy hitaasti. Yhdysvalloissa talouskasvu on hidastumassa jännitteiden keskellä ja inflaation kiihtymisestä on merkkejä. Kiinan kasvunäkymät viittaavat hidastumiseen, kun siellä kotimainen kysyntä ei ole elpynyt kestävästi. Maailmantalouden kasvuennuste on n. 3 prosenttia ja euroalueen kasvuennuste on n. 1,4 %.

Suomen talouden toipuminen otti takapakkia, ongelmana on kotimaisen kysynnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Ulkoinen kysyntä on ollut odotettua vahvempaa, Yhdysvaltain tullien vaikutus on jäänyt vähäiseksi. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen kasvu jää 0,2 prosenttiin. Suomen talouden tuotannon taso on nyt selvästi alle potentiaalisen tuotannon tason, ja talouden odotetaan toipuvan tulevina vuosina. Vuosi 2026 alkoi arvioitua heikommin ja kasvuennusteita on vuoden alun aikana laskettu alle prosenttiyksikön. Vuonna 2027 talouden odotetaan kasvavan 1,7 %:a ja vuonna 2028 1,6 %:a.

Talouden keskeiset tunnusluvut	2021	2022	2023	2024	2025
BKT markkinahinta, määrän muutos %	3,2	1,6	-0,5	0,4	0,2
Koko teollisuus, määrän muutos %	2,0	-1,3	2,1	-0,1	3,0
Kuluttajahintaindeksi, muutos %	2,2	7,1	6,2	1,6	1,1
Työttömyysaste	7,7	6,8	7,2	8,3	8,4
Valtionvelka suhteessa BKT %	51,3	52,7	57,1	61,2	63,2
Pitkä korko, 10 v, %	-0,1	1,7	3,0	2,9	2,8

Kuva 2 Talouden keskeiset tunnusluvut

Julkinen talous

Julkisyhteisöjen alijäämä on jämähtänyt syväksi. Vuosi 2025 oli julkiselle taloudelle kaksijakoinen, alijäämä koheni, mutta hitaasti veronkorotuksista ja sopeutustoimista huolimatta. Velkasuhde kasvoi odotettua nopeammin lähelle 90 prosenttia, sillä hidaskasvu ja alijäämäisyys ovat kasvattaneet velanottoa. Vuonna 2030 julkisyhteisöjen velka on jo lähes 97 prosenttia.

Kuntatalouden kehitys

Kuntatalouden heikkeneminen jatkui odotetusti vuoteen 2025. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli tilinpäätösarvioiden mukaan yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat mm. TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuden leikkaukset. Kulutaso pysyi ennallaan muilta osin. Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 750 milj. euroa. Reilu kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä ja näissä asui n. 44 % väestöstä. Kertaerät (omaisuuden myynnit) paransivat yksittäisten kuntien tuloksia merkittävästi. Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien lainakanta kasvoi 3,7 prosenttia.

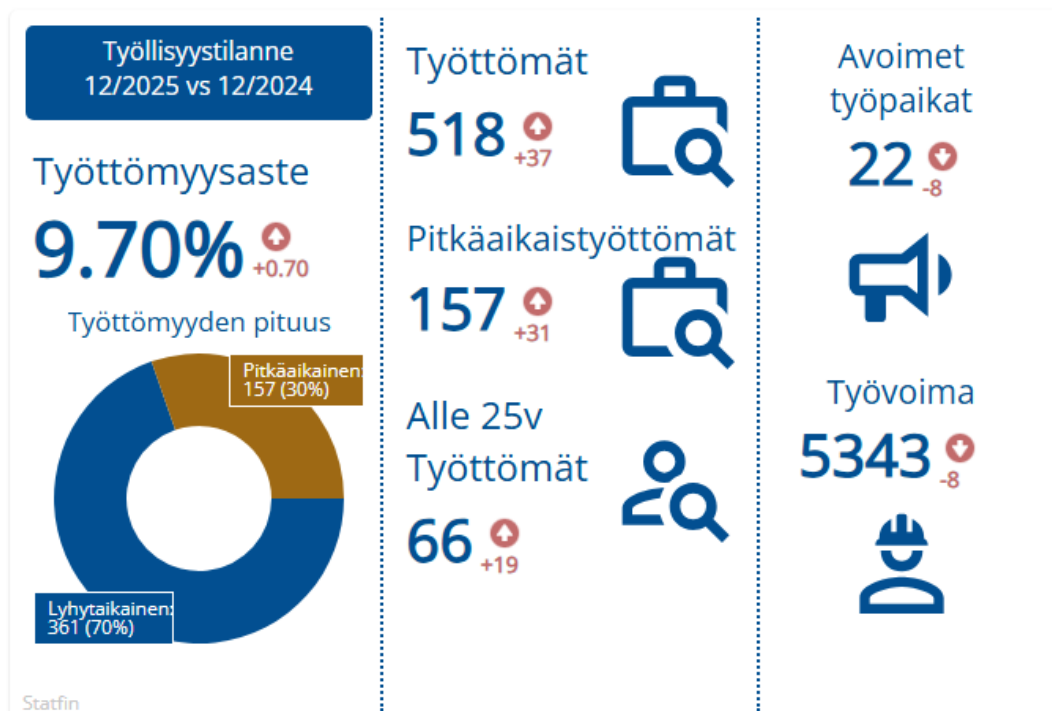
Oman alueen kehitys

Pohjois-Pohjanmaalla oli joulukuun lopussa 26 400 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 2 900 (+12 %) enemmän kuin edelliskuussa ja 1 700 (+7 %) enemmän kuin vuosi sitten joulukuussa. Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli noin 3 100, mikä on 1 300 (+70 %) henkilöä enemmän kuin marraskuussa ja 200 (-6 %) henkilöä vähemmän kuin vuoden 2024 joulukuussa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaan alueella 13,6 % ja koko maassa 13,0 %. Työttömyysaste vaihteli maakunnan sisällä Limingan 7,7 %:n ja Pudasjärven 19,0 %:n välillä. Oulun työttömyysaste oli 15,1 %. Pohjois-Pohjanmaan alueella ilmoitettiin joulukuussa avoimeksi 1 910 uutta työpaikkaa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli 60 paikkaa enemmän kuin vuosi sitten joulukuussa.

Kalajoen työttömyysaste joulukuussa oli 9,7 %, työttömiä työnhakijoita oli 518, kun vuotta aiemmin oli 481 (+8 %). Lomautettuja työttömistä oli 126. Avoimia työpaikkoja Kalajoella oli joulukuun lopussa 22, vuotta aiemmin 30. Työnhakijoista nuoria alle 25-vuotiaita oli 86 ja pitkäaikaistyöttömiä 157. Kalajoen talouden tilanne on pitkään ollut maakunnassa vahvimpia. Alla kuvattu alueen kuntien tilinpäätösarviot ja Pohjois-Pohjanmaalla keskimäärin sekä verokkikunnissa Kempeleessä ja Kuusamossa.

Tunnusluvut €/as	Väestö	Toiminta- kate	Vero- tulot	Valtion- osuudet	Tilikau- den tulos	Vuosikate % poistoista	Investointi- menot	Laina- kanta
Pohjois- Pohjanmaa	418 331	-3 018	2 381	1 000	-30	89	728	4 379
Alavieska	2 410	-3 074	2 039	1 585	168	147	1 277	5 171
Haapavesi	6 365	-3 196	2 117	1 528	160	138	203	6 943
Kalajoki	12 271	-3 018	2 376	1 183	194	142	1 302	3 523
Merijärvi	1 059	-3 843	1 897	1 689	-725	-69	9	4 926
Nivala	10 378	-3 372	2 121	1 580	-18	95	282	8 661
Oulainen	6 912	-3 094	2 427	779	370	42	269	8 159
Pyhäjoki	2 976	-4 121	3 636	1 619	1 390	222	2 209	2 117
Raahe	23 571	-3 024	2 621	786	135	143	434	5 945
Sievi	4 603	-3 795	2 217	1 738	-116	64	793	2 162
Ylivieska	15 406	-3 247	2 574	1 129	-104	77	383	7 041
Kempele	19 657	-3 329	2 563	1 194	-20	95	1 240	5 397
Kuusamo	14 876	-3 064	2 512	1 050	-35	93	933	5 163

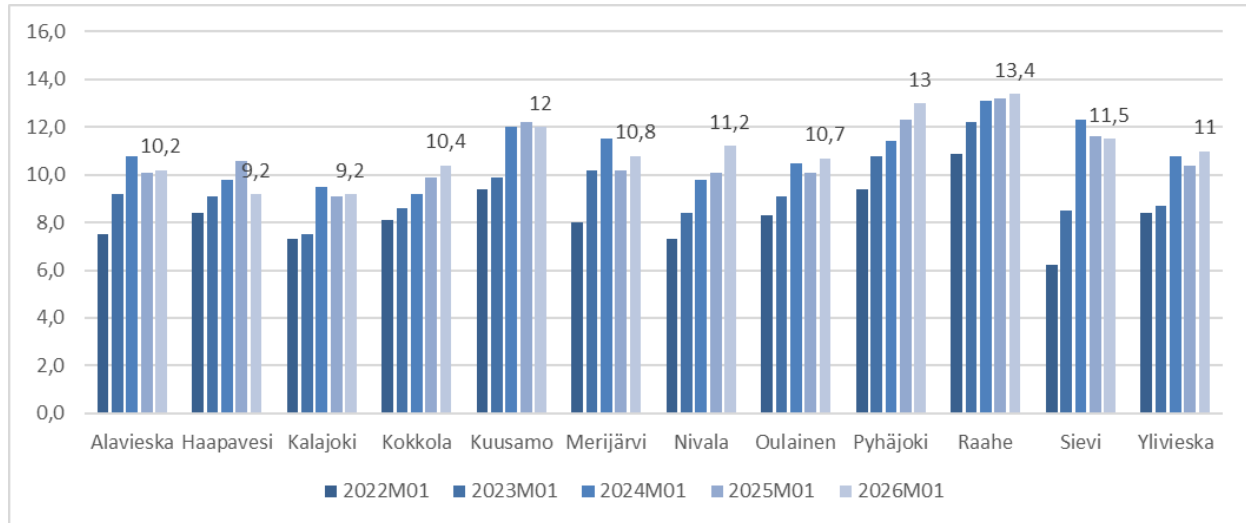
Kuva 3 Tunnusluvut

Kuva 4 Työllisyystilanne

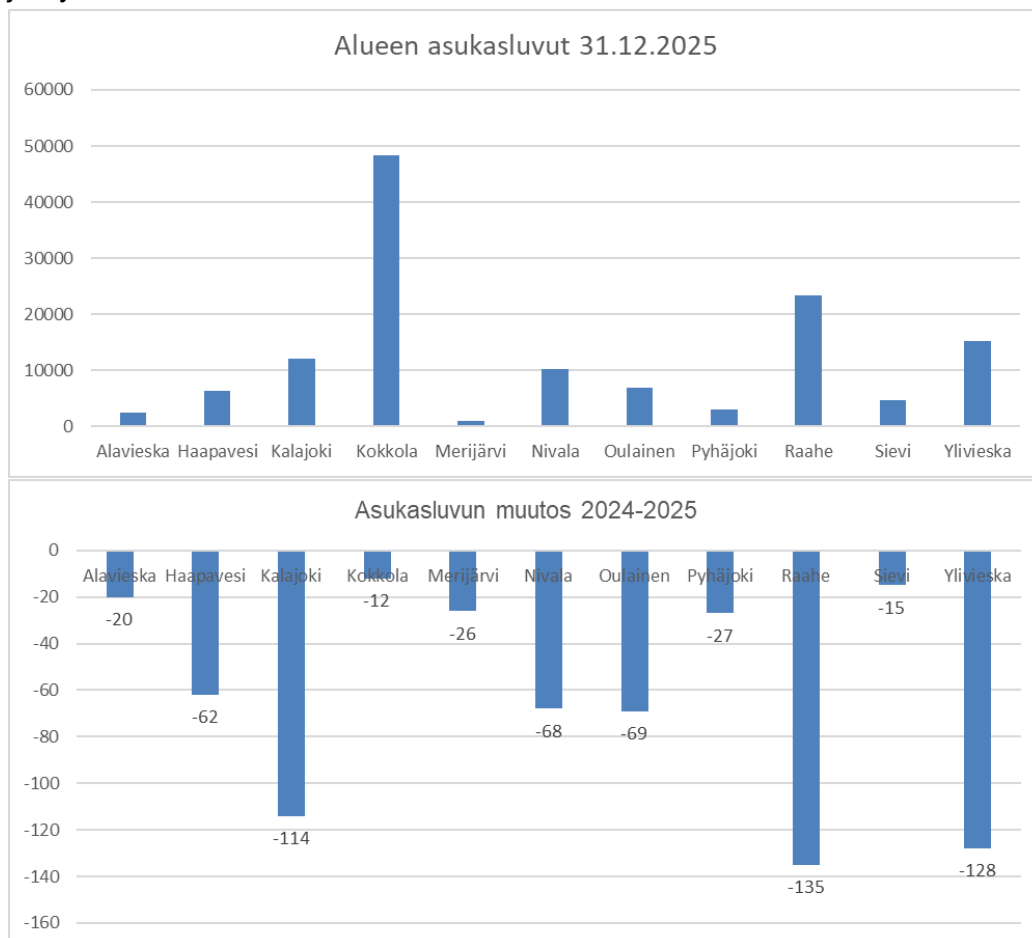
Työttömyys ja lomautukset ovat jatkuneet alueella edellisvuoden tapaan korkeampana. Kaikilla mittareilla tilanne on heikentynyt Kalajoellakin edellisvuodesta. Huolestuttavaa on yhä laskeva työvoiman määrä. Kalajoen työttömyysaste alkuvuodesta oli yhä yli 9 %, mutta on alueeseen verraten kuitenkin hyvä.

Alla alueen työttömyysasteet tammikuussa 2022–2026

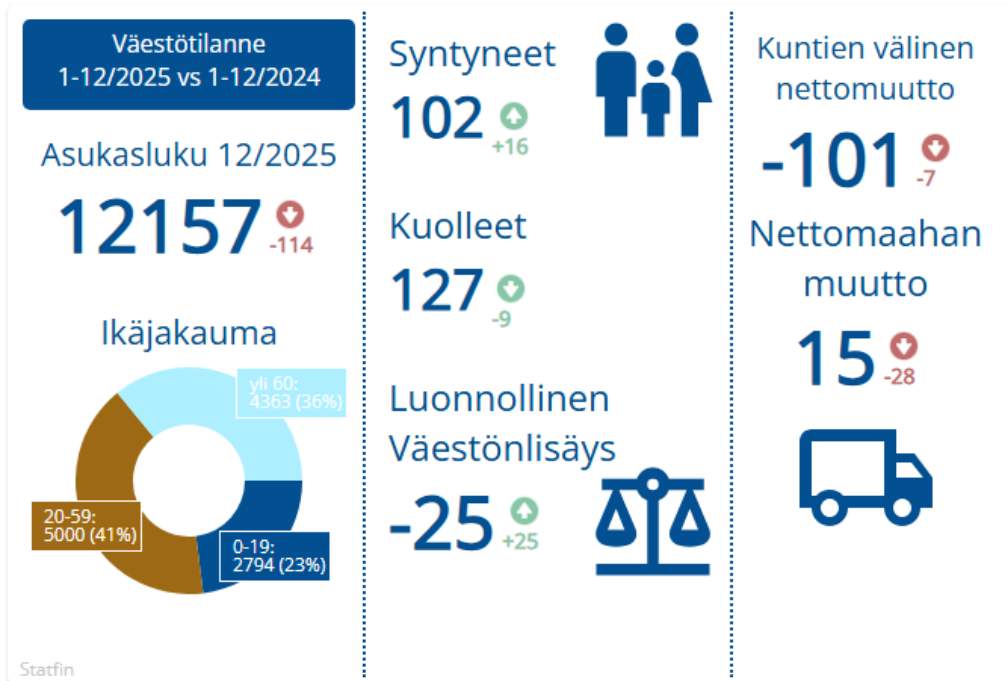
Kuva 5 Työttömyysasteet tammikuu 2022-2026

Alueen asukasluvut jatkuivat toista vuotta negatiivisina ja on huolestuttava. Poiketen edellisvuodesta: mikään alueen kunnista ei kasvanut. Yllättävää on, että myös Kokkolan ja Ylivieskan kehitys oli negatiivinen. Pohjois-Pohjanmaalla kasvoivat Oulu, Kempele, Muhos, Lumijoki ja Pyhäntä.

Kuva 6 Alueen asukasluku

Kalajoen kaupungin asukasluku 31.12.2025 oli 12 157 (-114, -0,97 %). Edellisvuoden 2024 aikana asukasluku laski 105 asukkaalla. Syntyvyys nousi, ja uusia kalajokisia syntyi 102 (ed. vuonna 86). Kuolleiden määrän ollessa 127, kääntyi luonnollinen väestönkehitys negatiiviseksi, -25 (ed. vuosi -50). Kuntien välinen nettomuutto oli -101 (-95), nettomaahanmuuton ollessa +15 (43).

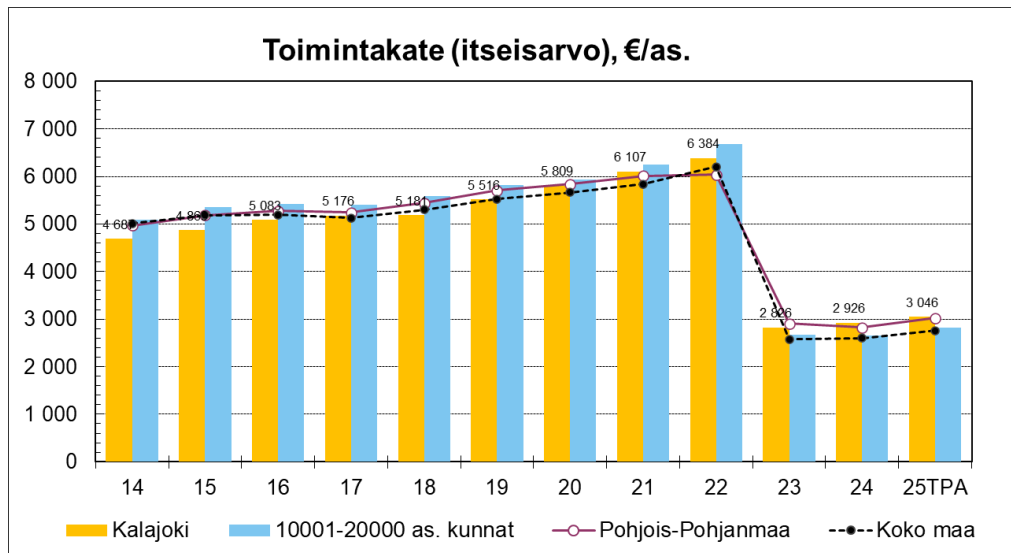

Kuva 7 Väestötilanne

Taloustilanteen arviointi

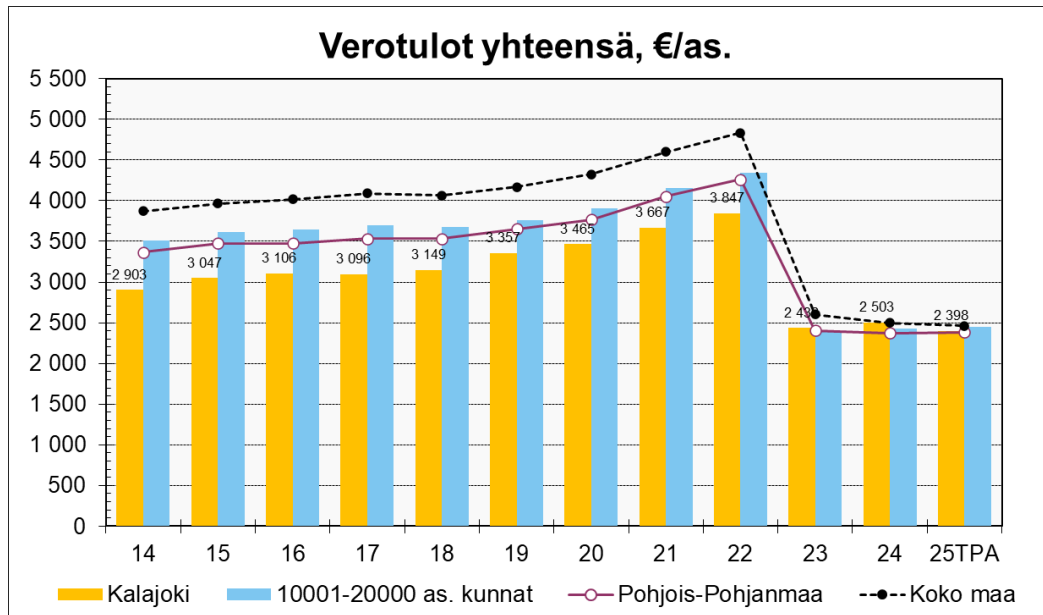
Kuntaliiton tunnuslukuaineistovertailu osoittaa, että Kalajoen talouden tilanne on monella mittarilla keskimääräistä parempi ja erityisesti Pohjois-Pohjanmaan keskimääräistä tilannetta parempi. Vuoden 2025 tiedot ovat vielä tilinpäätösarvioita ja taseen tietoja ei vielä vuodelta 2025 ole.

Kalajoen toimintakate, eli se osa paljonko rahoitetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla, on viime vuosina kääntynyt hieman kuntien keskiarvoa korkeammaksi kovan kustannuskehityksen ja palvelujen painopisteiden vuoksi. Viimeisten kahden vuoden aikana kustannuskehitys on maltillistunut, toimintakate oli kuitenkin hieman keskimääräistä suurempi yhä vuosina 2024–2025.

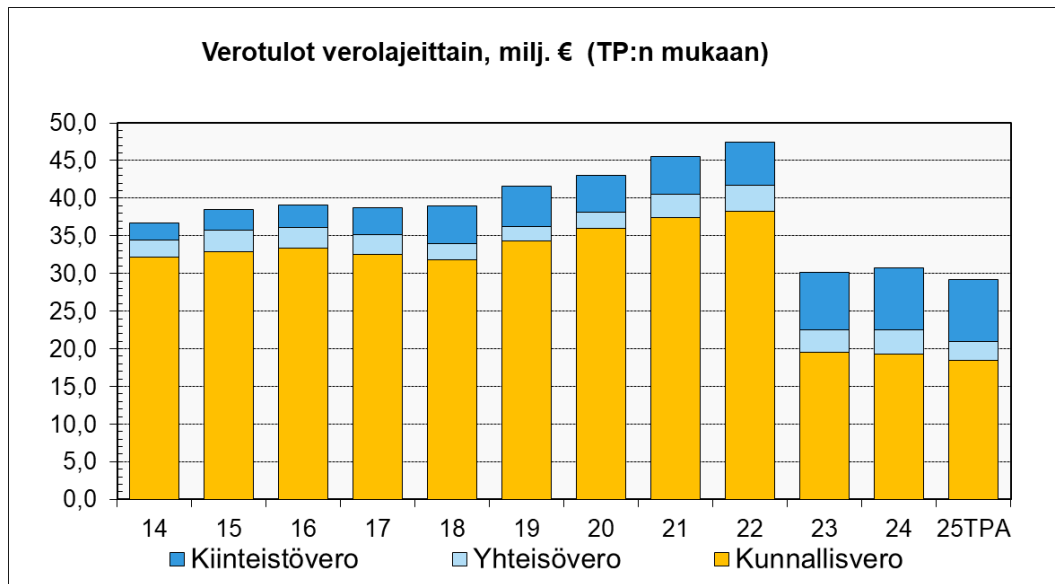

Kuva 8 Toimintakate jaettuna asukasluvulla

Asukasta kohden lasketut verotettavat tulot ovat Kalajoella keskimääräistä mittavasti pienemmät, koska toimialojen tulotaso on maltillinen. Kalajoella on myös yrittäjien osuus keskimääräistä suurempi. Verotettavat tulot kasvoivat odotetusti Kalajoellakin, mutta keskimääräistä maltillisemmin. Verokertymässä (verotulot €/as) näkyy vuoden 2025 valtakunnallisestikin huono verotulokertymä, verotulot laskivat merkittävästi työllisyyden ja taloussuhdanteen vuoksi. Verolajeittain tarkasteltuna kiinteistöveron merkitys kasvoi tuloverosta osan siirtyessä valtion kautta hyvinvointialueille.

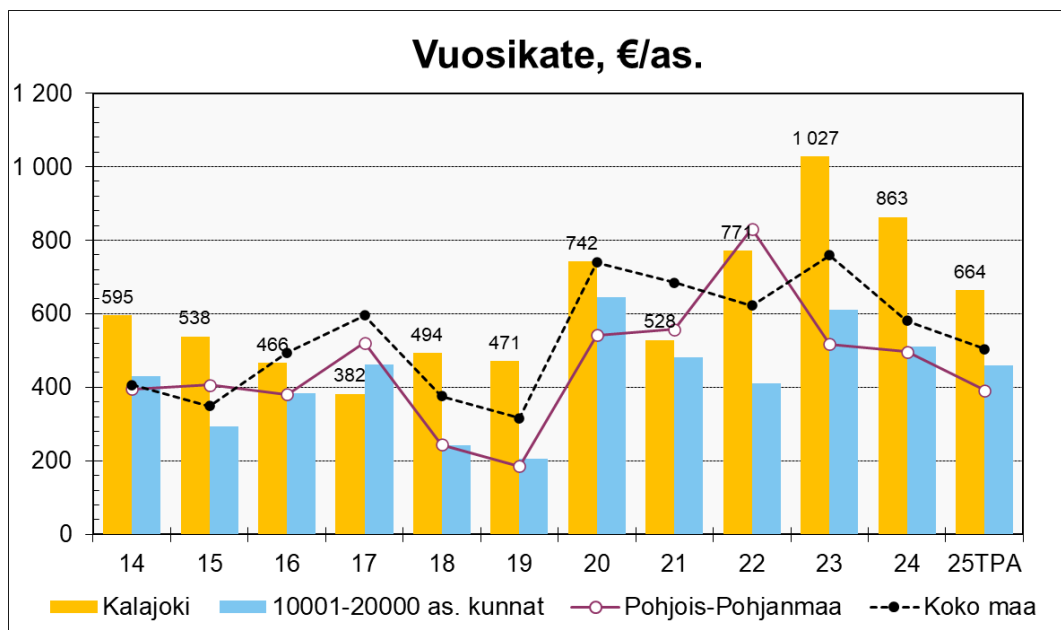

Kuva 9 Verotulot jaettuna asukasluvulla

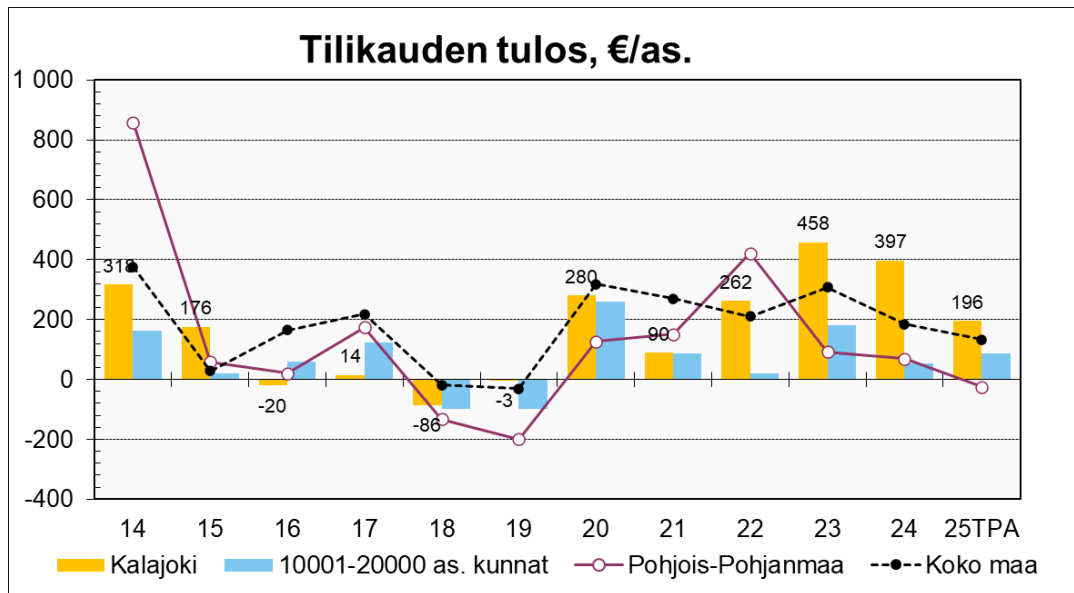
Kuva 10 Verotulot verolajeittain, M€

Tulorahoituksella tarkasteltuna Kalajoen tilanne on keskimääräistä parempi. Vuosikate asukasta kohti on Kalajoen kahdessa viimeisessä tilinpäätöksessä ollut ennätyskellisen korkea. Vuosikate on viime vuodet riittänyt kattamaan poistot sekä riittänyt investointien omarahoitusmenoon.

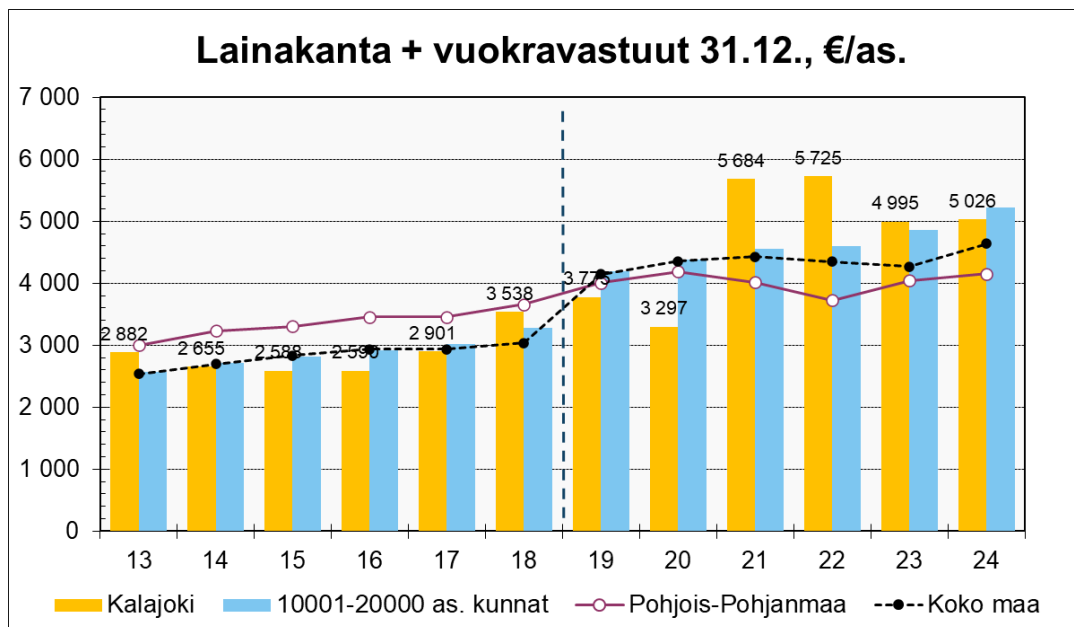
Kuva 11 Vuosikate jaettuna asukasluvulla

Tilikaudet ovat olleet pääosin ylijäämäisiä 2010-luvusta lähtien muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, jolloin käytöstä poistetut koulukiinteistöt alaskirjattiin kouluverkkoratkaisun yhteydessä. Kaupungin tilikaudet ovat olleet parempia kuin kuntien keskimäärin ja poikenneet myös yleisestä trendistä.

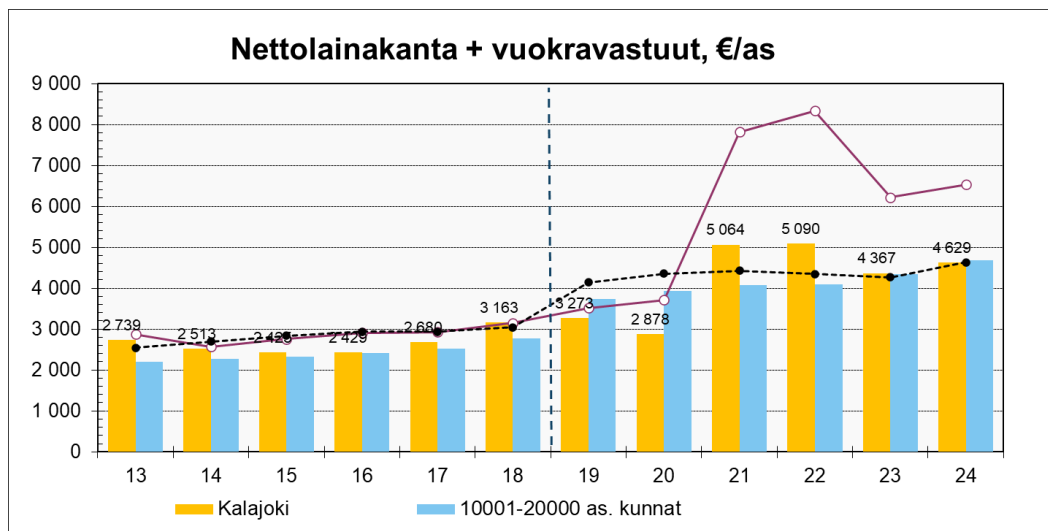

Kuva 12 Tilikauden tulos jaettuna asukasluvulla

Kalajoen laina- ja leasingvastuu on tasolla, jonka lyhentämisestä on mahdollista suoriutua. Sitä haastaa kuitenkin se, jos tulevaisuudessa tulo-rahoitus (=vuosikate) ei yllä 6 milj. euron tasoon valtionosuuksien vähetessä ja kustannusten voimakkaasti noustessa. Lisäksi tulevien vuosien investoinnit nostavat lainoja ja vastuita merkittävästi. Lainat ja vuokravastuut olivat vuonna 2024 5 026 e/as ja v. 2025 5 708 e/as, kun ne kunnilla olivat keskimäärin vuonna 2024 4 634 e/as. Nettolainakanta ja vuokravastuut, johon vaikuttavat sijoitukset, olivat lähempänä kuntien keskiarvoa.

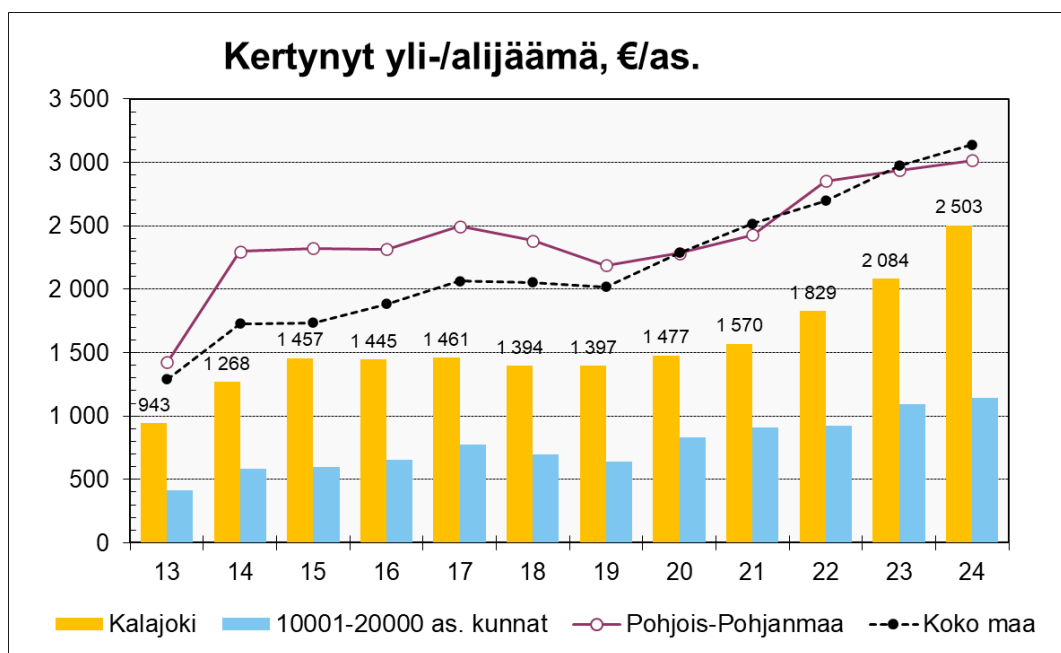

Kuva 13 Lainakanta ja vuokravastuut jaettuna asukasluvulla

Kuva 14 Nettolainakanta ja vuokravastuut jaettuna asukasluvulla

Viime vuodet ovat vahvistaneet Kalajoen kertynyttä ylijäämää. Kalajoella on kertynyttä ylijäämää 2 504 €/as, kunnilla oli v. 2024 lopussa keskimäärin 3 142 €/as.

Kuva 15 Kertynyt yli-/alijäämä jaettuna asukasluvulla

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Työllisyyspalvelut siirtyivät valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. Alueelle muodostettiin Ylivieska, Kalajoki, Nivala-työllisyysalue, joka tuottaa palvelut em. kuntien lisäksi Alavieskan, Merijärven ja Sievin kunnille. Työllisyysalueen toiminta on käynnistetty ja resurssit ovat kolmella työnantajakunnalla: Ylivieskalla, Kalajoella ja Nivalalla. Työllisyyspalvelut lisäsivät kunnan menoja ja laajensivat tehtäväkenttää.

Kaupunki jatkoi kunnallista pysäköinninvalvontaa kesällä 2025.

Kalajoen kaupunki haki kunnallisneuvoksen arvonimeä kaupungin pitkäaikaiselle luottamushenkilölle Raili Myllylälle. Arvonimi myönnettiin 6.12.2025.

Kalajoen kaupunki nosti osinkona 2,2 milj. euroa Kalajoen Lämpö Oy:ltä, mikä lisää rahoitustuottoja merkittävästi vuonna 2025. Varat sijoitettiin korkorahastoon.

Ålandsbankenin Tuulivoima Erikoissijoitusrahaston lunastuksia on lykätty kahdesti rahaston likviditeettivajeen vuoksi.

Pohjankylän päiväkotit valmistui ja Kalajoen keskustaajaman varhaiskasvatusverkko vakiintui yhteen omaan pisteeseen, jota täydentää yksityinen palvelutuotanto. Käytöstä poistettiin Marttilantien ja Mäntylän päiväkodit.

Kalajoentie 5 osakkeiden arvosta puolet on alaskirjattu tilinpäätöksessä. Toimisto-osasta siirtyi Poliisin toiminnot Pelastuslaitoksen tiloihin ja muiltakin osin tilaa ollaan tyhjentämässä vuoden 2026 aikana. Kiinteistön käyttö ja tulevaisuus arvioidaan uudelleen vuoden 2026 aikana.

Talousarviomuutokset

Vuoden 2025 talousarvioon tehtiin seuraavat kaupunginvaltuuston päättämät määrärahamuutokset:

- 29.9.2025 §67:

- tuloverot -0,3 M€, yhteisöverot -0,4 M€ ja kiinteistöverotulot -0,4 M€
- peruspalveluiden valtionosuuteen lisätään 0,086 M€
- rahoitustuottoihin lisätään 1,5 M€
- ampumaradan puhdistukseen varattu määräraha 0,1 M€ siirretään investointiosasta käyttötalouteen teknisten palveluiden menomäärärahaksi
- siirretään 60 000 € leikkivälineisiin varattu määräraha kuntatekniikan kohteesta "puistot ja leikkikentät" kohteeseen "irtaimisto"

- 25.11.2025 § 87

- palkkamäärärahojen siirto (59 100 €) Kampus, Akatemia ja Lukio-palvelusta kehittämisspalveluihin
- ympäristöterveydenhuollon palvelujen ostoihin 70 000 € lisämääräraha ja tuotto-odotukseen lisää 50 000 €
- tuloverot -0,4 M€.

Määrärahojen riittävyys ja vertailu ed. vuoteen

Talousarvion toteumaprosentti	Hallinto- palvelut	Kehittämispalvelut	Varhaiskasvatus- ja perusopetus	Kalajoen Kampus, lukio Akademian	Tekniset palvelut
TOIMINTATUOTOT	58 %	99 %	134 %	73 %	116 %
VALM. OM. KÄYTTÖÖN		0 %			49 %
TOIMINTAKULUT	90 %	90 %	98 %	95 %	94 %
TOIMINTAKATE	96 %	84 %	97 %	101 %	72 %

Nettomeno ylittyi ainoastaan kampus, lukio ja akatemiapalvelussa.

Muutos ed. tilinpäätökseen	Hallinto- palvelut	Kehittämispalvelut	Varhaiskasvatus- ja perusopetus	Kalajoen Kampus, lukio Akademian	Tekniset palvelut
TOIMINTATUOTOT	-26 %	84 %	4 %	-17 %	13 %
VALM. OM. KÄYTTÖÖN		27 %			5 %
TOIMINTAKULUT	-4 %	95 %	0,3 %	-2 %	5 %
TOIMINTAKATE	-1 %	102 %	0,2 %	1 %	-6 %

Menot kasvoivat eniten kehittämispalveluissa työllisyyspalvelumuutoksen johdosta sekä teknisissä palveluissa.

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden tuotot alittuivat talousarviossa odotetusta, sillä se sisälsi hankevarauksia. Hallintopalveluissa ei ollut hankkeita vuonna 2025. Muilta osin tulo-odotus ylittyi. Menomäärärahat sisälsivät myös hankevarauksen. Menokehityksessä näkyvät kasvaneet ohjelmistomenot. Työterveyshuoltomenot maltillistuivat edellisvuoden tasosta ja ylittivät vain hieman talousarviossa varatun. Henkilöstön työsuhte-etuihin varattu määräraha ylittyi. Hallintopalveluiden alle oli varattu Kalajoki 500 v juhlavuoden 100 000 euron määräraha, josta käytettiin n. 89 000 euroa.

Kehittämispalvelut

Kehittämispalveluissa tuloarvio alittui sekä menomäärärahat riittivät, poikkeukset johtuivat pitkälti hankkeista sekä elinkeinopalveluissa että maaseutupalveluissa. Työllisyyspalvelut olivat ensimmäistä vuotta kuntien ja työllisyysalueen hoidettavana. Työllisyyspalveluiden määrärahat riittivät, vaikka Kalajoen osuus työmarkkinatuen rahoitusosuudesta oli 0,9 M€, talousarviossa varattiin 0,7 M€. Kehittämispalvelujen nettomeno oli kokonaisuudessaan n. -2,5 M€, ed. vuonna -1,2 M€, joten nettomenon kasvu selittyy lähes kokonaan työllisyyspalveluilla.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut

Varhaiskasvatuksessa tuotot ylittyivät talousarvioon nähden hieman, menojen jopa hieman pienentyessä. Kalajoen keskustaajaman uuden päiväkodin avaaminen tehosti tilojen ja henkilöresurssien käyttöä, mikä näkyi jo loppuvuodesta. Edelliseen vuoteen nähden tuotot pysyivät

ennallaan, menojen vähentyessä -1,3 prosentilla, n. 0,1 M€. Varhaiskasvatuspalvelun nettomeno oli -8,6 M€, jossa edellisvuoteen vähennystä n. 0,1 M€.

Perusopetuksessa talousarvioon nähden tulot ylittyivät ja menomäärärahat riittivät. Vakinaisten palkkoihin oli varattu huomattavasti käytettyä enemmän. Kaikkia paikkoja ei saatu täytettyä vakituisesti tai pätevillä henkilöillä. Vakituisten palkkamenot kasvoivat kuitenkin 0,3 M€. Sijaisiin käytettiin yli 0,1 M€ edellisvuotta vähemmän. Määräaikaisten palkkamenot kasvoivat 0,1 M€ edellä kerrotuista syistä. Perusopetuksen nettomeno oli -13,4 M€, kasvua 0,1 M€ edelliseen vuoteen nähden. Kasvu tuli pääosin Raumankarin koululta.

Kampus, lukio ja Akatemiapalvelut

Kalajoki Kampus, lukio ja Akatemiapalvelussa tuloarvio jäi hieman talousarviosta, menomäärärahat riittivät. Hankkeiden vaihtelu näkyy vuosivertailussa, hankkeiden nettomeno oli alle -0,1 M€, kun se ed. vuonna oli -0,22 M€. Edelliseen vuoteen nähden tuotot tippuivat 16,7 % eli 0,15 M€, menot laskivat 2,4 % (n. 0,12 M€). Nettomeno koko palvelussa kasvoi vain 0,8 %.

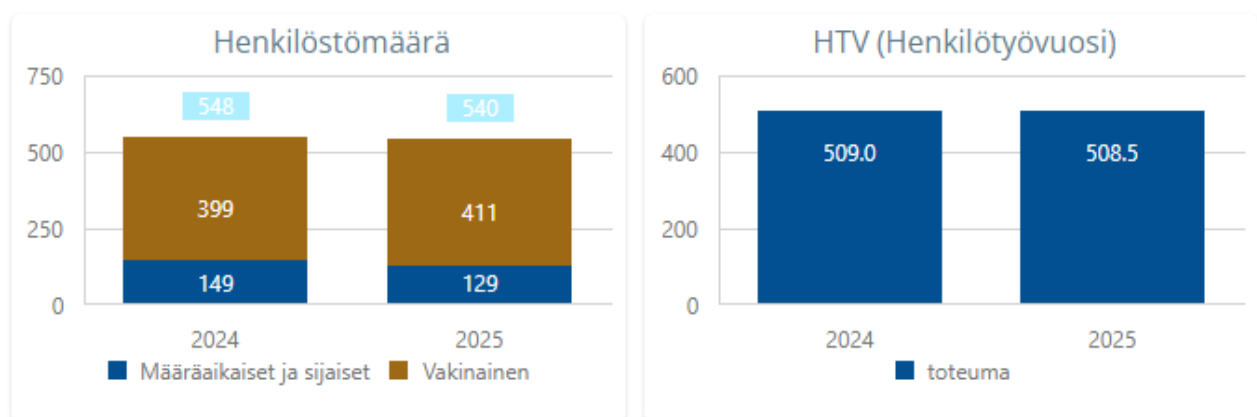
Tekniset palvelut

Talousarvioon nähden tuloarvio ylittyi n. 1,3 M€, josta valtaosa selittyi pysyvien vastaavien myyntivoitoilla (tontin myynti) sekä metsänmyyntituloilla. Menomäärärahat riittivät. Määrärahoja säästyi mm. sähkömenoista, joissa sähkömarkkinatilanne on aiempaa huomattavasti maltillisempi sekä maltillisen lumitilanteen vaikutuksesta. Sähkömenot toteutuivat yhä lähes 0,2 M€ edellisvuotta pienempinä.

Edellisvuoteen verrattuna tuotot kasvoivat 13 %, ollen 1,1 M€. Kasvu selittyi myyntivoitoilla. Menot kasvoivat 5,1 %, n. 0,8 M€. Menojen kasvu selittää mm. ampumaradan puhdistuksella, täydentyneillä resursseilla sekä purkukustannuksilla.

1.5 Kaupungin henkilöstö

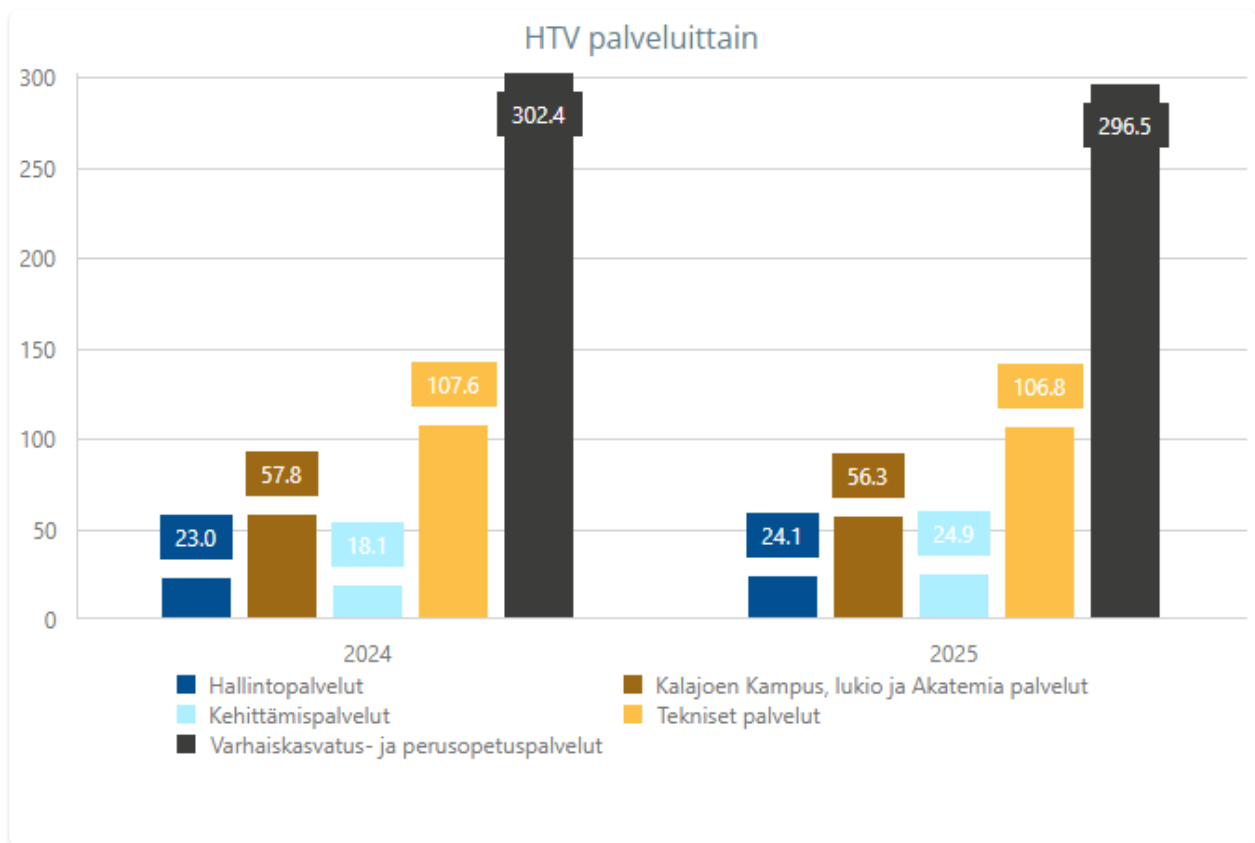
Kalajoen kaupungilla oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 540 työntekijää, joiden HTV oli 508,5. HTV kuvaa kokovuoden henkilöstön työpanosta. Henkilöstömäärässä on 31.12. poikkileikkaus voimassa olevista palvelussuhteista.

Kuva 16 Henkilöstömäärä ja HTV

	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Henkilöstökulut	- 26 602	- 26 751	- 28 208
Palkat ja palkkiot	- 21 340	- 21 682	- 22 815
Henkilösivukulut	- 5 262	- 5 069	- 5 393
Eläkekulut	- 4 350	- 4 476	- 4 628
Muut henkilösivukulut	- 912	- 593	- 766

Kuva 17 Henkilöstökulut

Kuva 18 HTV palveluittain

1.6 Ympäristöasiat

Ympäristötilinpäätös koskee kaupungin omaa toimintaa. Raportti sisältää keskeiset ympäristöasioiden hoitoa, kestävän kehityksen edistämistä sekä ilmastostrategian toteuttamista koskevat toimenpiteet. Merkittävimpiä ympäristökuluja kaupungille syntyi ympäristöhoidollisista investoinneista ja viemäriverkoston kunnossapidosta.

Energiahuolto

Kalajoen Lämpö Oy vastaa Kalajoen alueella kaukolämpöverkosta sekä tuottaa energia-alan asiantuntijapalveluita kaupunkikonsernille. Kaikki Kalajoen lämpölaitokset käyttävät pääasiassa energiana uusiutuvia polttoaineita. Fossiilisia polttoaineita käytetään ainoastaan varalla ja kovimmilla pakkasilla. Kalajoen Lämpö Oy on liittynyt elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen energiapalveluiden toimenpideohjelmaan 7.12.2018. Kaukolämpöön

on 2019–2025 vuosien aikana liittynyt lähes 90 kiinteistöä. Yhtiö on strategian mukaisesti jatkanut kehitystä ja ottanut käyttöön tekoälyoptimoinnin kaukolämpötuotannossa ja jakelussa. Järjestelmä tukee yhtiön kehitystä energiasäästöissä ja mahdollistaa lisätä verkkoihin alueen hukkalämpöjä tai esim. tukea sähköverkkoa energia-alustana. Kehityksellä mahdollistetaan edullista yrittämistä ja asumista Kalajoen alueella.

Kuntien energiatehokkuusohjelma

Kuntien energiatehokkuussopimuksen ohjelmakausi 2017–2025 päättyi vuoden 2025 lopussa. Ohjelmakauden lopulliset tulokset sekä vuoden 2025 raportointi valmistuvat valtakunnallisesti syksyllä 2026, minkä jälkeen kokonaisvaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin. Uusi energiatehokkuussopimuksen ohjelmakausi on käynnistynyt, ja sen sisältö, tavoitteet sekä toimeenpanon käytännöt tarkentuvat vähitellen valtakunnallisen ohjauksen edetessä. Kalajoen kaupunki seuraa uuden sopimuskauden kehittymistä ja siihen liittyviä vaatimuksia ennen mahdollisia päätöksiä liittymisestä. Arvioinnin aikana on katsottu tarkoituksenmukaiseksi odottaa ohjelmakauden tarkempia ehtoja ja ohjeistuksia.

Liittymistä ei ollut perusteellista tai taloudellisesti järkevää tehdä välittömästi ohjelmakauden alussa, koska

- sopimuskauden sisältö ja velvoitteet eivät olleet vielä täysin määrittäneet,
- vaikutusten ja kustannusten arviointi edellyttää valtakunnallisten tulosten valmistumista,
- resursointi ja mahdolliset investointitarpeet halutaan arvioida kokonaisuutena ennen sitoutumista.

Kunta jatkaa energiatehokkuuden kehittämistä omien tavoitteidensa mukaisesti ja ottaa uuden sopimuskauden tarjoamat mahdollisuudet huomioon ohjelmakauden aikana.

Vesihuolto

Kalajoki on Vesikolmio Oy:n osakas. Vesikolmio Oy vastaa raakaveden tuottamisesta ja veden myynnistä jakeluyhtiöille sekä jätevedenkäsittelystä koko Kalajoen alueella. Veden jakelun kuluttajille hoitaa Osuuskunta Valkeavesi Kalajoen alueella. Kalajoen kaupunki vastaa viemäriverkostostaan alueellaan, lukuun ottamatta Vesikolmio Oy:n siirtoviemäreitä. Kalajoen kaupungin alueella toimii kunnallinen viemärilaitos, jonka kirjanpito on eriytetty vesihuoltolain mukaan omaksi taseyksiköksi. Viemärilaitos omistaa viemäriverkoston pumppaamoineen ja vastaa jäteveden keräilystä kuluttajilta ja johtaa jäteveden puhdistettavaksi Vesikolmio Oy:n puhdistamoille Kalajoella, Rautiossa ja Himangalla. Vuonna 2025 jätevesivesiverkosta rakennettiin Pitkäsenkylälle, Tyngälle ja Letolle. Lisäksi tehtiin vuotovesien vähentämiseksi toimenpiteinä verkoston saneerausta vuotavilla linjaosuuksilla, etenkin vuotavia jätevesikaivoja saatiin vaihdettua runsaasti.

Tulvasuojelu ja vesiensuojelu

Kalajoen kaupunki kuuluu Pohjois-Pohjanmaan tulvasuojelutyöryhmään, jotta osataan ennakoida tulvia ja keskittää resursseja oikea-aikaisesti. Vuonna 2025 tulvasuojelussa keskityttiin tulvasuojelun yllä- ja kunnossapitoon. Kala- ja Lestijoen tulvatyöryhmät kokoontuivat useita kertoja kuluneen vuoden aikana.

Tulvasuojeluun- ja hulevesienhallinnan hankkeeseen rakennesuunnitelmien laadintaan saatiin avustus ELY-keskukselta. Avustuksella toteutettiin rakennussuunnitelmat Merenojan hulevesitulvien

vähentämisestä keskusta-alueella. Hankkeelle haettiin jatkorahoitusta työntoteutukseen vuodelle 2026. Kalajoen kaupunki on mukana Kalajoen vesienhoitoryhmässä ja Lestijoen neuvottelukunnassa. Vesienhoitoryhmissä edistetään vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista.

Yleisen viihtyvyyden edistäminen

Hiekkasärkkien alueella suoritetaan sesonkiaikoina päivittäin yleisten alueiden roskien keräystä, muilla taajama-alueilla keräys tapahtuu joka toinen päivä. Käytössä on kuntalaisten sähköinen palautekanava, jonka kautta voi antaa palautetta viihtyvyyteen ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Roska-astioita on lisätty alueellisesti vuosittain tarpeen vaatiessa, Kalajoki on saanut avustusta SUP-jätteiden keräyksestä ELY-keskukselta

Jätehuolto

Vestia Oy on kuntien omistama alueellinen jätehuoltoyhtiö, joka hoitaa kotitalouksien jätehuollon käytännön järjestelyt Pohjois-Pohjanmaalla 16 kunnan alueella. Kunta järjestää lainsäädännön mukaan jätehuollon asukkailleen. Vestia Oy hoitaa jätehuollon järjestämisen käytännön tehtävät, kuten jätteiden vastaanoton, käsittelyn ja ohjaamisen hyötykäyttöön tai loppukäsittelyyn, kunnan vastuulla olevien jätekuljetusten järjestämisen sekä jäteneuvonnan. Jätehuollon viranomaistehtäviä hoitaa kuntien yhteinen Jokilaaksojen jätelautakunta. Vuoden 2025 aikana Jokilaaksojen jätelautakunta on mm. antanut esityksen uudeksi jätemaksutaksaksi vuodelle 2026. Lisäksi jätelautakunta on käynnistänyt jätehuollon palvelutason määrittämisen toiminta-alueellaan, johon liittyviin tapaamisiin kaupunki voi nimetä edustajansa. Kaupunki on mukana myös Pohjois-Pohjanmaan jätealan yhteistyöryhmässä.

Meluntorjunta

Asutuksen kannalta merkittävin meluhaitta aiheutuu tie- ja katuliikenteestä. Olemassa olevien asuinalueiden ja maanteiden meluntorjuntatoimet etenevät katujen ja teiden saneerauksien yhteydessä toteutettavilla meluntorjuntatoimenpiteillä. Uudet asuinalueet sijoitetaan ja suunnitellaan niin, että meluntorjuntatoimenpiteitä ei tarvita.

Maaperän ja pohjavesien suojeleminen

Pohjavesien tilaa seurataan vuosittain korkeuksien mittauksilla ja näytteenotolla. Pohjavesialueiden suojelelusuunnitelma otetaan huomioon toiminnassa, kuten lupapäätöksissä, viemärilaitoksen varautumisessa ja maankäytön suunnittelussa.

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevan yleisohjeen mukaisesti toimintakertomuksessa on annettava tiedot siitä, miten kaupunki huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Toimielinten päätöksenteon yhteydessä on käsitelty esteellisyyskysymyksiä, millä on pyritty siihen, että luottamushenkilöt ottavat itse vastuun esteellisyyden arvioinnista. Uuden valtuuston aloittaessa valtuutettuja on koulutettu mm. esteellisyyssäännöksistä. Kalajoen kaupunki on hyväksynyt tasa-arvosuunnitelman ja yhdenvertaisuusohjelman, lisäksi käytössä ovat päihdeohjelma, varhaisen tuen malli ja ohjeet häirintätilanteiden selvittämiseksi. Ympäristöasioista on annettu selvitys edellä.

Harmaan talouden torjunta

Kalajoen kaupungin harmaan talouden torjunta perustuu ennen kaikkea hankintaohjeeseen. Kaupunginhallitus on hyväksynyt päivitetyn hankintaohjeen 16.12.2024. Kaupunkikonsernin hankintaohjeen mukaan kaikki konsernin kynnysarvon ylittävät hankinnat (yli 60 000 €) on kilpailutettava sähköisellä kilpailutusjärjestelmällä. Hankintamenettelyn kautta valittavien sopimuskumppaneiden on toimitettava asiaankuuluvat tilaajavastuulain edellyttämät selvitykset sekä sopimuskumppaniksi tullessaan että tarvittavin osin myös sopimuskauden aikana. Kaupungilla on käytössä VastuuGroupin Valvoja-palvelu. Tietyissä tarjouspyynnöissä tarjoajilta edellytetään myös kartellivakuutusta, eli tarjoajan on vahvistettava, että se ei ole syyllistynyt elinkeinonharjoittajien välisiin kiellettyihin kilpailunrajoituksiin kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla.

Korruption torjunta ja ihmisoikeusasiat

Kaupunginhallitukselle ei ole tullut esiin, että Kalajoen kaupunkiorganisaatiossa olisi rakenteellista korruptiota. Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla kuntalain mukaisesti.

Kuntaliitto on ohjeistanut yleiskirjeessään (21.6.2017) vieraanvaraisuuteen, etuihin ja lahjoihin liittyviä asioita. Kuntaliiton ohjetta sovelletaan Kalajoen kaupungissa ja henkilöstöä ja luottamushenkilöitä kannustetaan tutustumaan ohjeen sisältöön. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpano-ohjeessa on myös otettu kantaa lahjuksiin erityisesti hankintaprosessissa. Pistokokein tehdyssä tarkastelussa tai muutoin ei ole tietoon tullut lahjusten vastaanottoa.

Kalajoen kaupunki noudattaa kuntaa koskevia velvoitteita ihmisoikeusasioissa. Ihmisoikeudet huomioidaan kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa kokonaisvaltaisesti. Erityisryhmien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä – kaupungissa toimii lapsiasiainneuvosto, vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto sekä lapsiparlamentti. Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeripalvelut tuotetaan syksystä 2025 alkaen yleishallinnosta.

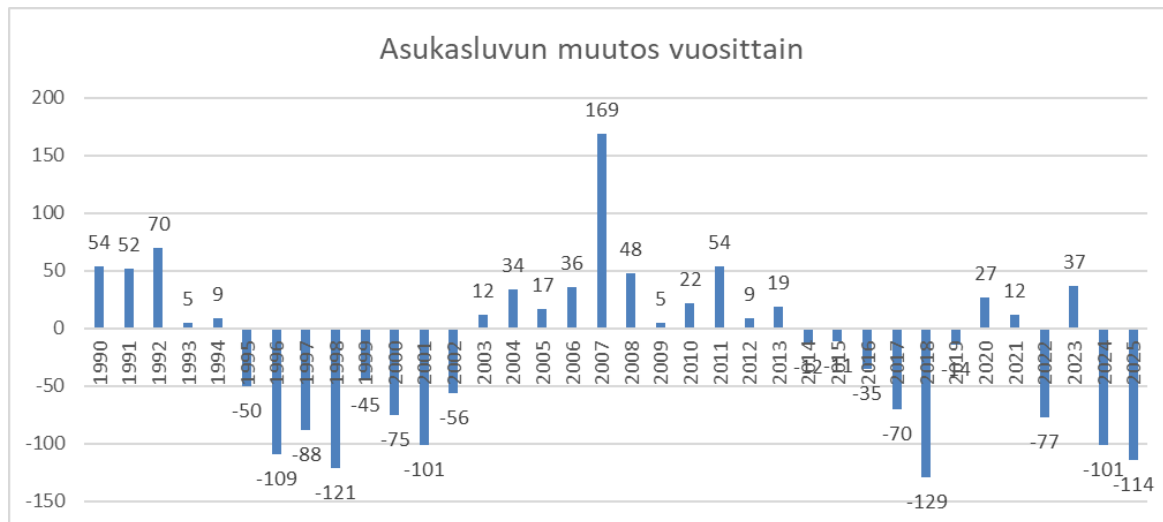
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Arviota tehdään epävarmoissa tulevaisuudennäkymissä ja maailmalla on menossa päällekkäisiä kriisejä. Maailmanpolitiikassa myllertää, geopolittista epävarmuutta on laajasti, teknologian kehitys nopeaa ja väestönkasvu kääntymässä laskuun monissa maissa. Suomessa talous ei ole kasvanut, ja julkisen talouden kriisi haastaa hyvinvointivaltion rahoituksen ja palvelulupauksen. Maailman ja talouden tilanteet saattavat vaikuttaa kuntien tulevaisuuteen merkittävästi. Suomen talouskasvu ei ole lähtenyt elpymään ja työttömyys on kasvanut, minkä vuoksi ennustelaitokset ovat laajasti heikentäneet aikaisempia kehitysarvioitaan. Näin teki myös Valtiovarainministeriö talven taloudellisessa katsauksessa. Veroennuste vuodelle 2026 on haasteellinen näistä syistä, tammi-helmikuun verotulokertymä oli edellisvuoden vastaavaa heikompi. Talousarviossa odotettiin verotulojen kasvua, joten tilanne on talousarvion toteutumisen kannalta huolestuttava.

Kalajoen kaupungin merkittävimmät tulevaisuuden haasteet ovat:

- asukasluvun ja työpaikkamäärän ja verotulojen kääntäminen kasvaviksi
- investointien ja velkamäärän hallinta
- tuottavuuden kasvun luominen automaatiota ja tekoälyä hyödyntämällä.

Asukasluvun kehitys on ollut laskeva viime vuodet. Aiemmin yli 100 asukkaan kertavähennys on tapahtunut vuonna 2018.

Kuva 19 Asukasluvun muutos vuosittain

Väestörakenne on myös muuttunut: lasten ja nuorten määrä vähenee tasaisesti, syntyvyys on asettunut noin 100 lapsen vuosivauhtiin ja yli 65 v täyttäneiden osuus kasvaa. Muutos on voimakas jo 2020-luvulla ja jatkunee 2030-luvulla voimakkaana. Samaan aikaan vieraskielisten osuus on hieman kasvanut, lähinnä Ukrainan sodan vaikutuksesta. Maahanmuutto Kalajoella on Ukrainan tilanteen jälkeen vähentynyt. Kuntien välisen muuttoliikkeen negatiivisuus näkyy myös siinä, että syntymäalueellaan asuvien osuus laskee koko ajan.

	2020	2021	2022	2023	2024
Väestö 31.12.	12 400	12 412	12 335	12 372	12 271
Väkiluvun muutos	27	12	-77	37	-101
Väkiluvun muutos, %	0,2	0,1	-0,6	0,3	-0,8
Alle 15-vuotiaiden osuus, %	18,1	18,0	17,6	17,2	16,7
15–64-vuotiaiden osuus, %	55,7	55,4	55,6	55,2	55,0
65 vuotta täyttäneiden osuus, %	26,2	26,6	26,8	27,6	28,3
Väestöllinen huoltosuhde	79,4	80,4	80,0	81,1	81,7
Keski-ikä, molemmat sukupuolet	44,4	44,6	44,9	45,3	45,7
Suomenkielisten osuus, %	97,0	96,7	96,4	95,8	95,5
Vieraskielisten osuus, %	2,6	2,9	3,1	3,8	4,0
Ulkomaan kansalaisten osuus, %	2,4	2,5	2,8	3,3	3,5
Ulkomailla syntyneiden osuus, %	3,4	3,6	4,0	4,6	4,8
Asuinalueellaan syntyneiden osuus, %	63,8	63,2	62,9	62,2	61,8
Syntymäalueellaan asuvien osuus, %	48,5	48,2	48,0	47,9	47,6

Kuva 20 Väestö 31.12.2025

Investointipaine jatkuu voimakkaana. Investointeja on jaksotettu, mutta vuosittain investoidaan yli vuosikatteen. Mittavien investointien myötä velkaantuminen jatkuu. Investoinnit tulisi talouden

kestävyyden kannalta saada alle 10 miljoonan tasoon vuosittain ja painopisteen olla tuloa tuottavissa investoinneissa.

Kaupungin velkamäärä oli 43,2 milj. euroa. Lisäksi kiinteistöleasingvastuuta on jäljellä 24,3 milj. euroa (ml. jäännösarvo). Yhteensä velat ja vastuut ovat 69,4 milj. euroa. Leasing on mukana jo tuloksessa, lähtökohtaisesti tuloksella mitattuna 10 v mittaisia velkapapereita voi olla noin 60 milj. euron edestä käyttötaloudesta tehtävän takaisinmaksun mahdollistamiseksi. Kalajoen korkosalkun keskiporko oli 2,08 % ja maksetut korot noin 1 M€. Korokojen kasvuun on syytä varautua. Tulevat lainat kasvattavat korkokuluja, 3 % tasolla 60 milj. lainan korot olisivat 1,8 milj. euroa. Geopoliittiset tilanteet, akuutisti mm. Lähi-idän ja Ukrainan tilanteet sekä mm. toivottu talouden elpyminen vaikuttavat nopeastikin sekä korko- että sijoitusmarkkinoihin. Inflaatio on saatu 2 prosenttiyksikön tasoon, mutta näyttää nyt lähtevän öljyn hinnan nousun myötä kasvuun. Korkomarkkina asettunee talousarvioon ennakoitua tasoa prosenttiyksikön korkeammalle, n. 3-3,5 prosentin tasoon. Korkoriskiltä on suojauduttu pitämällä kiinteiden korkojen osuus salkussa riittävällä tasolla. Euribor-korossa nähtiin juuri suurin päivänousu vuosikausiin.

Sijoitusmarkkina tuotti viime vuoden ja alkuvuoden hyvin ja olisi ollut omiaan kompensoimaan korkomarkkinaa, mutta Lähi-Idän tapahtumien seurauksena markkinaheilahtelut ovat voimakkaita.

Kalajoen kaupungin talouden tilanne on ollut vakaa, viime vuosina se on ollut hieman heikkenevä. Tuleva arvio käyttötalouden kehityksestä on yhä suhteellisen vakaa, mutta yleinen talouden heikko kehitys haastaa tulevaa aiempaa enemmän. Lisäksi asukasluvun yli 100 asukkaan vuotuinen vähennys, mikä jatkui toisen vuoden peräjälkeen vaikuttaa heikon tilanteen lisäksi verotulojen kehitykseen. Verotuloennustetta on väistämättä korjattava alaspäin, sillä alkuvuonna toteutuneet verotulot ovat hieman edellisvuoden alkuvuotta pienemmät. Kaupungin menokehitys on maltillistunut, mutta sitä haastavat työ- ja virkaehtosopimuksesta tulevat korotukset sekä inflaatiopaine. Tulevan menokehitystä tukevat palvelutuotannon kustannusten osalta se, että palveluverkkopäätökset on tehty ja palvelutuotanto tuotetaan oikean kokoisissa yksiköissä. Teknologian, tekoälyn ja palveluprosessien virtaviivaistaminen tuovat säästöjä tulevaisuudessa. Myöskään tuottavuusohjelmaa tai varsinaisia säästötoimenpiteitä ei ole täytyntä tehdä lähivuosina, joten potentiaalisia kehityskohteita palvelutuotannossa lienee.

Painelaskelmaskenaariot osoittavat, että tilikaudet kääntyvät alijäämäisiksi.

Tilinpäätöksen 2023 painelaskelma osoitti vuodesta 2027 lähtien noin miljoonan euron tasapainotustarvetta. Talousarviossa 2026 oli taloussuunnitelmavuosille huomioitu sekä kustannussäästöjä (n. 0,4 M€) että veronkorotustarkastelua (+0,5 % yksikön tuloveroprosentin korotus v. 2027, joka tuottaa noin 1 M€). Tasapainottamistarve on tämänhetkisessä talustilanteessa kaksinkertainen verotulo- ja asukasluokehityksen sekä yleisen talouskasvun jäädessä odotetusta. Verotuloissa ei ole nähtävissä mittavaa kehitystä nyt kun rakenteilla olleet tuulivoimalat ovat tuotannossa ja tuottavat täysimääräisesti kiinteistöveroä, ja verotulokehitys on maltillista ilman korotuksia.

Painelaskelma on esitetty alla vuoteen 2030 saakka. Laskelmassa ei ole veronkorotuksia eikä tasapainotus-/tuottavuustoimenpiteitä mukana.

	TP2024	TP2025	TS2026, MUUT	TS 2027	TS2028	TS2029	TS2030
TOIMINTATUOTOT	12,1	13,7	12,7	13,0	13,6	13,6	13,7
VALM. OM. KÄYTTÖÖN	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
TOIMINTAKULUT	-48,1	-50,6	-53,8	-54,2	-54,9	-55,5	-56,0
Henkilöstökulut	-26,8	-28,2	-29,1	-29,9	-30,2	-30,5	-30,8
Palvelujen ostot	-12,8	-13,6	-15,5	-15,2	-15,6	-15,8	-15,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4,6	-4,3	-4,6	-4,7	-4,7	-4,8	-4,8
Avustukset	-1,5	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
Muut toimintakulut	-2,4	-2,5	-2,6	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
TOIMINTAKATE	-35,9	-36,8	-40,8	-40,9	-41,1	-41,6	-42,0
VEROTULOT	30,7	29,2	29,2	29,3	29,5	29,7	29,9
Kunnan tulovero	19,3	18,4	18,7	18,9	19,0	19,2	19,3
Kiinteistövero	8,2	8,1	8,3	8,2	8,2	8,3	8,3
Osuus yhteisöveron tuotosta	3,2	2,6	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3
VALTIONSUUDET	15,2	14,5	14,4	14,3	14,3	14,3	14,3
RAHOITUSTUOTOT & -KULUT	0,6	1,4	0,8	0,3	0,2	0,1	0,0
VIISIKATE	10,6	8,3	3,4	3,1	2,9	2,6	2,2
POISTOT JA							
ARVONALENTUMISET	-5,7	-5,6	-5,3	-5,6	-6,0	-6,1	-6,1
TILIKAUDEN TULOS	4,9	2,7	-1,9	-2,5	-3,0	-3,5	-3,9
VARAUSTEN MUUTOKSET	0,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4,9	2,8	-1,5	-2,1	-2,6	-3,1	-3,5

Kuva 20 Painelaskelma

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupungin riskienhallintaa on toteutettu valtuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaisesti. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä niitä koskevat toimeenpano-ohjeet on hyväksytty maaliskuussa 2024. Ohjeiden sisällöstä on järjestetty koulutus. Kaupunginhallituksen alaiset toimielimet ja konserniyhteisöt arvioivat ja tunnistavat tavoitteita uhkaavia riskejä ja arvioivat niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laativat suunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Tärkeimmät riskit ja niihin liittyvät nykyiset ja uudet riskienhallintatehtävät otetaan huomioon myös taloussuunnittelussa. Riskien arviointi on tehty vuodesta 2021 alkaen Opiferus Johdon Työpöytä-sovelluksella talousarvion, välitilinpäätöksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tämä parantaa kaupunkikonsernin kokonaisriskinäkemyksiä ja varautumista. Kattavat vakuutukset ovat keino varautua niihin riskeihin, mihin se on arvioitu tarpeelliseksi ja voidaan vakuutuksilla varautua. Kaupungin vakuutusturva on arvioitu vuonna 2025 ja vakuutukset ovat parhaillaan kilpailutuksessa. Palveluittain riskit on esitetty tilinpäätöskirjan palvelukohtaisessa käyttötalousosiossa.

Merkittävimmät riskit tilinpäätöksen laadintahetkellä on kuvattu alla.

Toiminnalliset riskit

- cyberhyökkäykset ja muut tietoturvariskit ja tunnistettujen tietoturvahyökkäysten aika on lyhentynyt merkittävästi
- hyvinvointialueen palvelutuotannon supistaminen
- työvoiman saatavuus ja työllisyystilanne

Strategiset riskit

- asukasluvun ja työllisyyden kehitys
- geopoliittinen tilanne
- työpaikkamäärän lasku
- kyky hyödyntää mahdollisuuksia ja uudistua

Taloudelliset riskit <ul style="list-style-type: none"> - julkisen talouden alijäämä - heikon suhdanteen jatkuminen - korkoriski - valtionosuusuudistus	Vahinkoriskit <ul style="list-style-type: none"> - infraan kohdistuvat vahingot - ilmastonmuutoksen vaikutukset tulvatilanteisiin ja teiden kunnossapitoon - ilkkivalta
---	---

2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja siihen olennaisesti liittyvän riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin ja sen toimintayksikköjen toiminta on laillista, taloudellista ja tuloksellista. Kaupungin hallintosäännön luvussa 10 määritellään kuntalain edellyttämät kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet sekä työnjako. Kaupunginhallitus vastaa kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja vastaa sisäisen valvonnan asianmukaisesta toteutumisesta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustana ovat kuntalaki ja kaupunginvaltuuston hyväksymät hallintosääntö ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä kaupunginvaltuuston/-hallituksen hyväksymät ohjeet (mm. konserniohje, hankintaohje).

Kaupunginhallitus toteaa, että lautakunnat ovat toimineet kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Konsernistrategiaa toteutetaan strategisten kärkien vuositavoitteilla ja -toimenpiteillä sekä palveluiden omilla vuosittaisilla painopisteillä. Tavoitteita on edistetty pääsääntöisesti suunnitelmien mukaisesti.

Palveluvastaavat ovat huolehtineet osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toteutuksesta kaupungin ohjeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus toteaa, ettei sen tiedossa ole merkittäviä poikkeamia valtuuston tai hallituksen antamien ohjeiden noudattamisesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Vuosittaiset tarkistukset ja määrittäykset (esim. laskujen asiatarastajat ja hyväksyjät sekä delegoinnit) ovat toimivia.

Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteillä pyritään varmistamaan, että lainsäädäntöä sekä Kalajoen kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Seuranta ja arviointi on osa normaalia toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja arviointia. Suuri osa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisältyvinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Valvontatoimenpiteisiin kuuluvat mm. erilaiset hyväksymiset, valtuutukset, toiminnan tarkastukset, työtehtävien eriyttäminen sekä tietojärjestelmien lokitietojen seuranta. Valvontatoimenpiteenä ostolaskujen käsittelijät sekä delegoinnit on tarkastettu

määrävälein. Taloushallinnon toimesta vuoden aikana tarkastettiin luottokorttilaskujen sisältöä ja kuitteja, hankintapäätöksiä ja niiden oikeellisuutta, arvonlisäveron oikeellisuutta laajasti ja erityisesti EU-yhteisöostojen ja 5 % laskennallisen palautuksen osalta, yli 10 000 euron ostolaskujen ja hankintapäätösten yhteyttä sekä täyttölupamenettelyä.

Väärinkäytöksiä tai merkittäviä poikkeamia ei sisäisissä tarkastuksissa havaittu. Havaittuihin ei-merkittäviin poikkeamiin puututtiin ja ohjeistettiin uudelleen. Täyttölupamenettelyä on päätetty selkeyttää mm. vakansseilla, jotka otetaan käyttöön v. 2026 aikana. Vuoden 2025 osalta ei ole noussut esiin väärinkäytöksiä tai merkittäviä koko kaupunkia koskevia realisoituneita riskejä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Vuonna 2025 toimielimet ovat kokouksissaan käsitelleet lausuntoja hallinto-oikeudelle ja antaneet vastineita oikaisuvaatimuksiin seuraavasti:

Toimielin	Lausunto/vastine hallinto-oikeudelle	Päätös oikaisuvaatimukseen	Hankinnan itseoikaisu/hankinnan keskeytys
Ympäristölautakunta		3	
Tekninen lautakunta			
Sivistys- ja kulttuurilautakunta		2	
Kaavoitus- ja elinvoimalautakunta			
Kaupunginhallitus	2	1	

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet ovat valvoneet ensisijaisesti saamiensa raporttien ja viranhaltijapäätösten perusteella, että toiminnassa noudatetaan lakeja ja muita säännöksiä sekä toimitaan päätösten mukaisesti. Sisäisestä valvonnasta ovat huolehtineet palveluiden esimiehet alaisensa toiminnan osalta ja palveluiden esimiesten osalta palveluvastaavat. Sisäinen tarkkailu on toteutettu normaalina viranhaltija- ja esimiestyönä, jolla on varmistettu tehtävien hoitaminen oikea-aikaisesti ja hyväksyttävästi.

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista saattaisi seurata merkittävä korvaus, kanne tai muu sellainen vaatimus tai oikeusseuraamus. Kaupunginhallituksella ei myöskään ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille merkittävä korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu.

Tiedonhallinta ja raportointi

Kalajoen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus ohjaa kaupungin viestintää. Kaupungin päätöksistä tiedotetaan ennen kokousta ja kokouspäätösten jälkeen.

Asianhallintajärjestelmään kirjattujen päätösten perusteiden luotettavuutta pyritään varmistamaan riittävällä seurannalla ja viemällä tiedoksi asianosaisille ja ylemmälle päättävällä taholle.

Toimielinten, konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ja osakkuusyhtiöiden raportointi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle talouden ja toiminnan suunnitellusta sekä seurannasta on vakiintunutta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet

Riskienhallintaa on kehitetty siten, että riskit arvioidaan ja raportoidaan osana muuta raportointia Opiferus Johdon Työpöytä -sovelluksella. Riskit on esitetty palveluittain tilinpäätöksessä.

Tulevana vuonna kehitetään sopimuseurainta ja tilausten ja sopimusten yhteyttä.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kokonaistalouden kehitystä tarkastellaan päättyneen tilikauden ja sitä edeltäneen tilikauden tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen sekä näiden laskelmien perusteella laskettujen tunnuslukujen avulla. Laskelmiin on sisällytetty vain kaupungin ulkoiset erät ja ne esitetään tuhansina euroina. Tuloslaskelmalla ovat mukana kaupungin ja viemärlaitoksen ulkoiset tulot ja menot tuloslaskelmariveittäin yhdisteltynä. Tuloslaskelmalla sisäiset erät eliminoidaan.

Toimintatuotot ja -kulut, valmistus omaan käyttöön (sulkeissa v. 2024 vertailutieto)

Toimintatuotot kasvoivat 13 %, tuottoja kertyi 13,6 M€ (12,1 M€). Merkittävimmin kasvaneet erät olivat pysyvien vastaavien myyntivoitot ja metsänmyyntitulot. Hyvinvointialueelta saatavat vuokratuotot olivat n. 3,3 M€ (asetuksen mukainen vuokrataso). Tämän lisäksi jätevesimaksuista kertyi 1,6 M€ (1,5 M€), toimisto-, liike- ja teollisuustiloista n. 1 M€ (1 M€) ja maa-aluevuokrista n. 1 M€ (1 M€). Hankekausi oli edellisvuoden kaltainen, hanketulot olivat samalla tasolla. Metsän ja puistometsien myyntitulot olivat edellisvuotta korkeammat, yhteensä myyntituloja kertyi 0,6 M€ (0,3 M€).

Toimintakulut kasvoivat 5,2 % (1,5 %), pääosin valtiolta kuntaan siirtyneiden työllisyyspalveluiden vaikutuksesta. Kuluihin käytettiin 50,6 M€ (48,1 M€), kasvusta n. 1,5 M€ on työllisyyspalveluiden vaikutusta. Henkilöstövoimavaraisena toimijana henkilöstökuluihin meni 28,2 M€ (26,8 M€), palvelujen ostoihin 13,6 M€ (12,8 M€), aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin 4,3 M€ (4,6 M€), avustuksiin 1,9 M€ (1,5 M€, kunnan osuus työmarkkinatuista kasvoi) ja muihin toimintakuluihin 2,5 M€ (2,4 M€).

Henkilöstömenoissa oli hankevarauksia, jotka eivät toteutuneet lainkaan tai toteutuivat vain osan vuodesta. Perusopetus- ja varhaiskasvatuspalveluissa on osa viroista täyttämättä kokoaikaisesti pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön puuttuessa. Lisäksi henkilöstössä tapahtuu vaihdoksia vuosittain, jonka johdosta tehtävät ovat täyttämättä jonkin aikaa. Nämä selittävät eroa talousarviossa koko vuodelle varatun pätevyyden omaavan palkkamenon ja käytetyn määrärahan välillä (eroa 0,7 M€). Henkilöstömenot kasvoivat 5,4 % johtuen työ- ja virkaehtosopimusten korotuksista, tasopalkkajärjestelmään siirtymisestä sekä työllisyyspalveluiden työntekijöiden valtiolta kaupungille siirtymisen myötä. Kokouspalkkioita maksettiin vuoden aikana 0,2 M€ (0,18 M€). Vakituisten palkkamenot olivat 17,1 M€ (16,1 M€), sijaisten palkkamenot 2 M€ (2 M€) ja määräaikaisten palkkamenot 3,2 M€ (3,2 M€).

Palvelujen ostot kasvoivat 6,5 % (5,6 %). Palvelujen ostoissa isoimmat erät ovat päivähoidon palvelusetelimenot, ict-palvelut, alueiden auraukseen ja kunnossapitoon liittyvät palvelut sekä koulukuljetukset. Merkittävimmin edellisvuoteen verrattuna vaikuttivat Pohjankylän vanhan koulun

purkaminen ja ampumaradan puhdistaminen. Kuljetuspalveluihin meni lähes 0,2 M€ edellisvuotta vähemmän, samoin työterveyshuollon menot olivat reilun 0,2 M€ pienemmät. ICT-palvelut kasvavat vuosittain järjestelmien ylläpitomenojen noustessa.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin käytettiin määrärahaa 7,4 % edellisvuotta vähemmän. Vaikuttavimmat tekijät oli sähkön hinta ja elintarvikkeet, sähkömenojen osuus oli n. 1 M (1,0 M€), elintarvikkeisiin meni 0,6 M€ (0,8 M€). Merkittävimmät kasvut olivat toimisto- ja koulutarvikkeissa, rakennusmateriaalissa sekä muussa materiaalissa (vauvalahja, henkilöstön muistaminen sekä markkinointimateriaali).

Kaupunki antoi yhä avustuksia 1,9 M€:lla: kotihoidon tukea 0,5 M€ ja avustuksia yhteisöille 0,6 M€. Näiden lisäksi kunnan osuus työmarkkinatuesta, 0,9 M€, kirjautuu avustuksiin. Muissa toimintakuluissa suurin erä on rakennusten ja huoneistojen vuokratulot 1,3 M€ (Merenojan kiinteistöleasing tästä 1 M€) ja koneiden ja laitteiden leasingmenot 0,72 M€ (0,75 M€).

Toimintakate

Toimintakate eli toimintatuottojen ja -kulojen erotus osoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate kasvoi jälleen 2,5 prosenttia eli 0,9 M€ tarvittiin enemmän verorahoitusta toimintaan. Vuoden 2025 toimintakate oli -36,8 M€ (-35,9 M€).

Verot ja valtionosuudet

Verotulojen osalta vuosi oli heikko. Tuloveroa kertyi heikon työllisyyden ja talouden vaimean kehityksen vuoksi erityisen huonosti, 18,4 M€, mikä on n. 0,9 M€ vähemmän kuin edellisvuonna. Toteuma jäi myös talousarvio-odotuksesta n. 0,3 M€. Kiinteistöveroa kertyi 8,14 M€ (8,2 M€). Yhteisöverokertymä laski edellisvuodesta heikon suhdanteen vuoksi ja oli 2,5 M€ (3,2 M€). Yhteenlaskettuna verotuloja kertyi n. 29,2 M€ (30,7 M€). Verotulot laskivat 1,5 M€, mikä on merkittävä vähennys.

Valtionosuuksia kertyi 14,5 M€ (15,2 M€) eli 0,7 M€ edellisvuotta vähemmän.

Rahoitustuotot

Rahoitustuotoissa on 2,2 M€ kertaluontoinen osinkotuotto Kalajoen Lämpö Oy:ltä. Sijoitusmarkkinat vakiintuivat alkuvuoden heilahtelun jälkeen ja vuoden tuotto sijoituksista oli hyvä. Sijoituksista tuottivat sekä korot että osakkeet. Arvopapereiden myyntivoitot olivat 0,6 M€ ja myyntitappiot vähäisiä. Tuulivoimaerikoissijoitusrahastoon tehty sijoitus kirjattiin alas, sillä lunastuksia on lykätty jo kahdesti ja on epävarmaa, milloin pääomat sieltä palautuvat. Täyden valtakirjan salkkujen lisäksi kaupungilla on Lähitapiolan Pohjoinen Yrityskorkoon tehty sijoitus. Sijoitusten kokonaistuotto (Evli, OP Varainhoito ja Lähitapiola) oli n. 6,2 % viime vuonna. OP Varainhoidon hoitama täyden valtakirjan salkku tuotti parhaiten, 8,7 %, mikä on varsin hyvä. Antolainoista kertyi korkotuottoja 0,16 M€ (0,26 M€), vähennys selittyi kuituliiketoiminnan myynnillä ja lainojen poistumisella. Korkomenot säilyivät miljoonassa, edellisvuoden tasossa.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen välitulos arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä lyhyellä aikavälillä. Vuosikate oli 8,3 M€ (10,6 M€), ollen yhä odotettua korkeammalla tasolla, mutta heikkeni

edellisvuodesta. Ilman edellä mainittua kertaluonteista erää vuosikate olisi ollut 6,1 M€. Vuosikatteella on tavoiteltu vähintään 6 M€ tasoa, joten tavoite toteutui.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaisissa poistoissa on huomioitu investointiohjelmassa päätetyt muutokset palvelutuotannon rakenteissa (varhaiskasvatus), lisäpoistoina poistettiin pieniä hyödykkeitä sekä kiinteistöt, joiden käytöstä hyvinvointialue luopui. Arvonalentumisina kirjattiin Kalajoentie 5 osakkeista 0,3 M€.

Varausten ja rahastojen muutokset

Aiemmin tehtyjä investointivarauksia purettiin kaupungintalon ja Marinan osalta.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden ylijäämä on 2,8 M€ (4,9 M€). Koska ylijäämässä on mukana kertaluonteinen osinkotuotto, mutta myös tuulivoimarahaston alaskirjausta, todellinen toiminnallinen tilikauden tulos on n. 1,3 M€.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut 1000 €	2025	2024
TOIMINTATUOTOT	13 662	12 060
Valmistus omaan käyttöön	132	125
TOIMINTAKULUT	-50 596	-48 089
TOIMINTAKATE	-36 802	-35 904
Verotulot	29 157	30 715
Valtionosuudet	14 512	15 166
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	199	340
Muut rahoitustuotot	3 240	1 387
Korkokulut	-1 083	-1 032
Muut rahoituskulut	-912	-84
Rahoitustuotot ja -kulut	1 444	612
VUOSIKATE	8 312	10 588
Poistot ja arvonalentumiset	-5 617	-5 711
TILIKAUDEN TULOS	2 694	4 877
Poistoeron muutos	69	54
Varausten muutos	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 764	4 931
Toimintatuotot/Toimintakulut %	27,1 %	25,1 %
Vuosikate/poistot %	148,0 %	185,4 %
Vuosikate €/asukas	683,7	863,1
Vuosikate % verorahoituksesta	19,0 %	23,1 %
Vuosikate %	14,1 %	18,1 %
Asukasmäärä	12 157	12 267

Toimintatuotot/Toimintakulut, %-tunnusluku osoittaa paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla eli mikä on maksurahoituksen osuus.

Kun vuosikate/poistot, %-tunnusluku on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää päteväenä vain, jos poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate, €/asukas oli koko maassa v. 2024 759 €/as ja tp-arviossa 2025 580 €/as.

Vuosikate % verorahoituksesta -tunnusluku ilmoittaa kuinka paljon vuosikate on kunnan verotuloista ja käyttötalouden laskennallisista valtionosuuksista.

Vuosikate % -tunnusluku kertoo vuosikatteen suhteen käyttötuloihin (=toimintatuotot+verotulot+valtionosuudet)

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituksellisesti tarkasteltuna vuosi 2025 oli tasapainoinen, mutta velkamäärä kasvoi edellisvuotta enemmän vuosikatteen laskiessa. Toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa, johon on koottu rahan lähteet ja rahan käyttö tilikauden aikana. Vuosikatetta oikaistaan rahavirtaa laskettaessa satunnaisilla erillä ja tulorahoituksen korjauserillä, joista pääosa koostuu käyttöomaisuuden myyntivoitoista.

Toiminnan rahavirta oli 7,5 M€ (10,4 M€). Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana saamaan käyttötalouden avulla rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien toteuttamiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Kaupunki investoi yhä mittavasti 16 M€:lla (17 M€). Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 2,2 M€, omaisuutta, sekä maaomaisuutta että rakennuksia, myytiin 0,8 M€:lla. Investointien tulorahoitusprosentti laski edellisvuodesta ja oli 60 % (edellisvuonna 79 %). Investointien tulorahoitusprosentti lasketaan vuosikatteen ja investointien omahankintamenojen suhteesta. Toiminnan ja investointien rahavirta vuodelta oli -5,5 M€ (-2,8 M€). Toiminnan ja investointien rahavirran negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lainaa.

Uusia antolainoja myönnettiin konserniyhtiöille lähes 1,4 M€. Pitkäaikaista korollista velkaa nostettiin 8 M€, mutta talousarviota maltillisemmin investointien jäädessä odotettua pienemmiksi. Lyhytaikaisen lainan määrää lisättiin 5 M€ ja kokonaisuudessaan lainamäärä kasvoi lähes 9 M€. Lainaa oli 43,2 M€ (34,5 M€), josta kuntatodistuksia 9,1 M€.

Kaupungin rahavarat kasvoivat osinkotulojen myötä. Loppuvuoden kassatilanteessa näkyy joulukuussa nostetut kuntatodistukset sekä verotulot. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta heikkeni, mutta on yhä positiivinen. Pitkän ajan toiminnan ja investointien positiivinen rahavirta on hyvä lähtökohta, mutta jatkossa sitä haastavat tulevat mittavat investointivuodet sekä tiukentuva talous.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävydestä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kuvaavampi on kuitenkin laskennallinen lainanhoitokate, joka huomioi myös kuntatodistukset. Laskennallinen lainanhoitokate laski velkamäärän noustessa, mutta on hyvä tunnusarvon ollessa yli 1. t

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 1000 €	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 312	10 588
Tulorahoituksen korjaukset	-802	-195
Toiminnan rahavirta	7 510	10 393
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-16 002	-17 052
Rahoitusosuudet investointeihin	2 188	3 627
Py. Vastaavien hyöd. Luovutustulot	832	267
Investointien rahavirta	-12 982	-13 159
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 472	-2 766
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 352	-2 622
Antolainasaamisten vähennys	200	5 514
Antolainauksen muutokset	-1 152	2 892
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000	4 250
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 218	-5 462
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000	2 100
Lainakannan muutokset	8 782	888
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	3	19
Saamisten muutos	177	-4 186
Korottomien velkojen muutos	923	83
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 103	-4 084
Rahoituksen rahavirta	8 732	-304
Rahavarojen muutos	3 260	-3 070
Rahavarat 31.12.	18 562	15 302
Rahavarat 1.1.	15 302	18 372
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1000 €	1 769	12 270
Investointien tulorahoitus %	60,2%	78,9%
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	2,2

Kalajoen kaupunki		
Tilinpäätös 2025		35
Lainanhoitokate	1,8	1,8
Kassan riittävyys, pv	91,5	75,3
Kassastamaksut 1000 €	74 031	74 216
Pääomamenojen tulo-rahoitus %	42,9	49,2
Asukasmäärä	12 157	12 267

Toiminnan ja investointien rahavirta kertoo tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusosuus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Investointien tulo-rahoitus, % = vuosikate / investointien omahankintameno (=br. investointirahoitusosuudet). Investointien tulo-rahoitus, % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Investointien omahankintamenoa laskettaessa ei käyttöomaisuuden myyntituloja vähennetä investointimenoista, vaan ainoastaan rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta.

Lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset). Lainanhoitokate on hyvä, kun tunnusluku on > 2, tyydyttävä 1 - 2 ja heikko < 1.

Kassan riittävyys(pv) = 365 x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella. Huom. Kassavaroihin luetaan myös rahoitusarvopaperit.

Pääomamenojen tulo-rahoitus, % = vuosikate / (investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset). Tunnusluku osoittaa vuosikatteen prosentuaalisen osuuden investointien omahankintameno, antolainojen lisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta. Tase sisältää myös viemärlaitoksen vastaavat erät. Sisäiset erät on eliminoitu. Kaupungin taseen loppusumma oli 147,8 M€ (135,4 M€).

Oma pääoma vahvistui hyvän tilikauden tuloksen myötä. Oma pääoma oli 84,1 M€ (81,3 M€). Edellisten tilikausien kertynyt ylijäämä oli 30,7 M€ (25,8 M€). Tilikauden ylijäämä oli 2,8 M€ (4,9 M€). Asukasta kohden laskettuna kertynyt ylijäämä on yhteensä 2 754 euroa (2 504 euroa), tunnusluku parani asukasta kohden 250 euroa. Kalajoen kertynyt ylijäämä on lähellä kuntien keskimääräistä, sillä kunnilla oli keskimäärin kertynyttä ylijäämää 3 204 €/as (tilinpäätösarviot 2025).

Omavaraisuusaste oli 61 % (64 %). Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste oli 61 % (tilinpäätösarviot 2025). 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Pakollisena varauksena taseella on Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen aiempien vuosien varallaolokorvauksia koskeva työtuomioistuimessa ratkaistavana oleva asia.

Vieraan pääoman tasearvo oli 57,1 M€ (47,3 M€). Lainakanta oli tästä 43,2 M€ (34,5 M€), liittymismaksut 5 M€ sekä muut velat n. 9 M€. Lainamäärä kasvoi lähes 9 M€, lainaa oli asukasta

kohti 3 556 euroa, mikä on n. 750 euroa per asukas edellistä vuotta enemmän. Tämän lisäksi kaupungilla on lisäksi kiinteistöleasingvastuuta sekä muuta leasingvastuuta. Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kunnilla oli keskimäärin lainaa 3 599 €/asukas eli Kalajoen lainakanta on kuntien keskimääräisessä tasossa.

Lainat ja vuokravastuut olivat 69,4 M€ (62,7 M€). Luku saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Asukasta kohden lainat ja vuokravastuut olivat 5 708 euroa/as (5 111 euroa/as). Kunnissa lainat ja vuokravastuut vuonna 2024 olivat keskimäärin 4 634 euroa.

Tase 1000 €

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	41 749	41 749
Aineettomat oikeudet	22	11	Arvonkorotusrahasasto	141	141
Muut pitkävaikutteiset menot	1 168	1 348	Muut omat rahastot	8 681	8 681
Aineettomat hyödykkeet	1 190	1 360	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	30 718	25 786
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	2 764	4 931
Maa- ja vesialueet	25 383	25 275	OMA PÄÄOMA	84 053	81 289
Rakennukset	35 445	29 309	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 109	23 994	VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	1 167	675	Poistoero	3 934	1 003
Muut aineelliset hyödykkeet	57	25	Vapaaehtoiset varaukset	2 000	5 000
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	459	7 703	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARARAUKSET	5 934	6 003
Aineelliset hyödykkeet	95 622	86 980	PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset			Muut pakolliset varaukset	243	243
Osakkeet ja osuudet	17 480	17 785	PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	243	243
Muut lainasaamiset	5 470	4 322	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut saamiset	561	557	Lahjoitusrahastojen pääomat	46	43
Sijoitukset	23 511	22 664	Muut toimeksiantojen pääomat	501	459
PYSYVÄT VASTAAVAT	120 323	111 004	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	547	502
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen varat	46	43	Pitkäaikainen		
Muut toimeksiantojen varat	482	444	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	24 714	21 235
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	528	487	Liittymismaksut ja muut velat	5 068	4 978
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen yht.	29 782	26 213
Saamiset			Lyhytaikainen		
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	18 521	13 218
Myyntisaamiset	3 100	3 404	Saadut ennakot	12	4
Muut saamiset	0	14	Ostovelat	4 255	3 850
Pitkäaikaiset saamiset	3 100	3 418	Liittymismaksut ja muut velat	637	609
Lyhytaikaiset saamiset			Siirtovelat	3 844	3 452
Myyntisaamiset	1 761	1 352	Lyhytaikainen yht.	27 268	21 133
Muut saamiset	798	635	VIERAS PÄÄOMA	57 050	47 346

Siirtosaamiset	2 755	3 187	VASTATTAVAA	147 827	135 384
Lyhytaikaiset saamiset	5 314	5 173			
Saamiset yhteensä	8 414	8 591	Tilikauden yli/alijäämä €/asukas	227,3	402
Rahoitusarvopaperit			Omavaraisuusaste, %	60,9%	64,5%
Muut arvopaperit	15 294	13 285	Nettovelka 1000 €	-24 673	-19 151
Rahoitusarvopaperit	15 294	13 285	Nettovelka/asukas	-2 030	-1 561
Rahat ja pankkisaamiset	3 268	2 017	Suhteellinen velkaantuneisuus %	99,5%	81,7%
VAIHTUVAT VASTAAVAT	26 976	23 893	Kertynyt ylijäämä 1000 €	33 482	30 718
VASTAAVAA	147 827	135 384	Kertynyt yli/alijäämä €/asukas	2 754	2 504
			Lainakanta 31.12. 1000 €	43 235	34 453
			Lainakanta 31.12. €/asukas	3 556	2 809
			Lainat ja vastuut 31.12. 1000 €	69 389	61 679
			Lainat ja vastuut 31.12. €/asukas	5 708	5 028
			Lainasaamiset 1000 €	5 470	4 322
			Asukasluku	12 157	12 267

Omavaraisuus-% -tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä tasoa (v. 2022 se oli 59,3 %). 50 % tai sitä alempi aste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Rahoitusvarallisuus €/asukas osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Nettovelka = rahoitusomaisuusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset - lainakanta

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12. Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat ja vuokravastuut euromäärä saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Lainasaamiset 31.12. Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5 KOKONAISTULOT- JA MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistetty rivi riviltä. Kokonaistulo ja -meno laskelmassa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Kaupungin kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	%- osuus	MENOT	1 000 €	%- osuus
Toimintatuotot	13 662	17,9	Toimintakulut	50 596	68,4
Verotuotot	29 157	38,3	Valmistus omaan käyttöön	-132	-0,2
Valtionosuudet	14 512	19,1	Korkokulut	1 083	1,5
Korkotuotot	199	0,3	Muut rahoituskulut	912	1,2
Muut rahoitustuotot	3 240	4,3	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjaukset		0,0
Tulorahoituksen korjaukset			Pakollisten varausten muutos		0,0
Pakollisten varausten muutos		0,0	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-12	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-814	-1,1	Investoinnit		
Investoinnit			Investointimenot	16 002	21,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 188	2,9	Rahoitustoiminta		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	832	1,1	Antolainasaamisten lisäys	1 352	1,8
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 218	5,7
Antolainasaamisten vähennykset	200	0,3	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000	10,5	Oman pääoman vähennykset		0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	5 000	6,6	Kokonaismenot yhteensä	74 019	100,0
Oman pääoman lisäykset		0,0			
Kokonaistulot yhteensä	76 176	100,0			

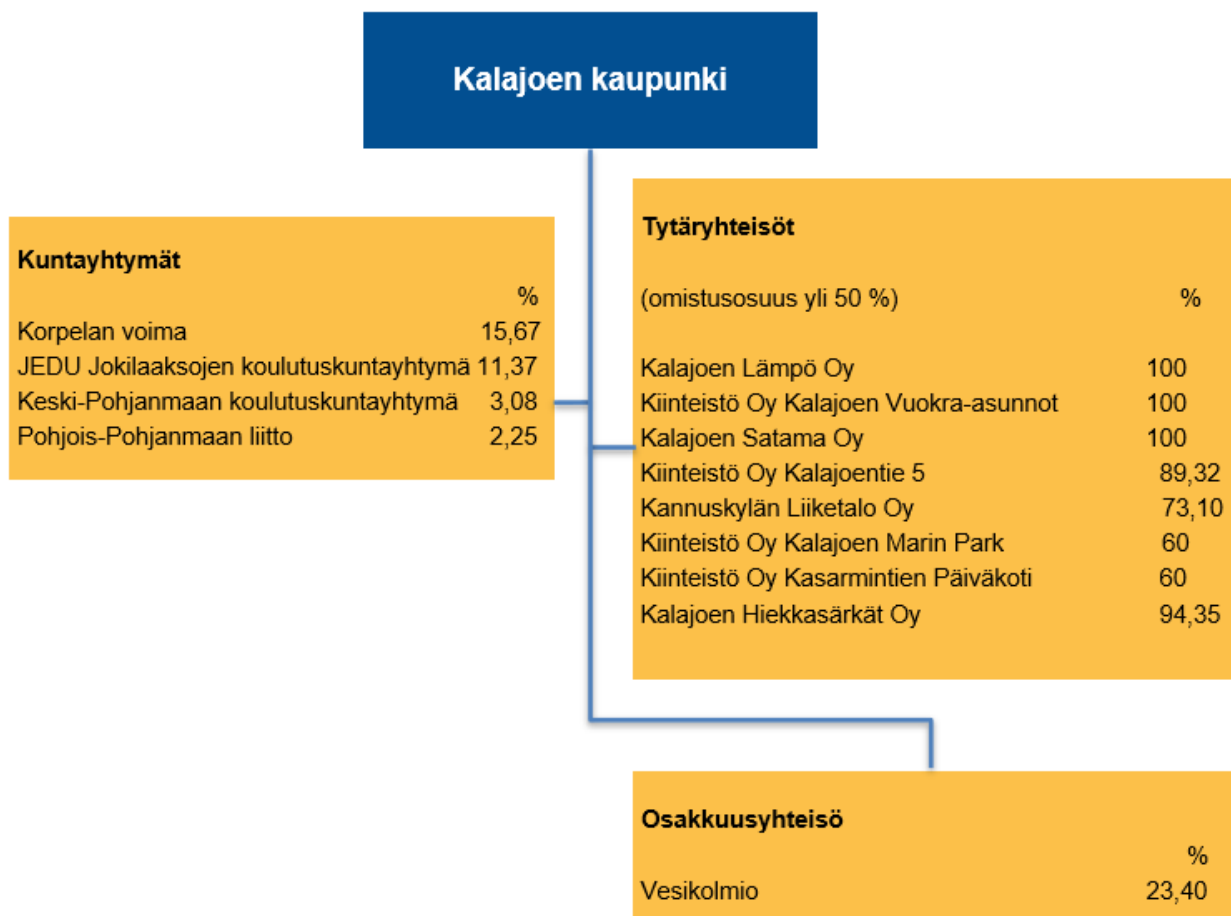
Täsmäytys

Kokonaistulot - Kokonaismenot 2 157

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset 2 157

6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Yhtiöiden toimintaa ohjaa osakeyhtiölaki. Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja soveltuvin osin myös kuntayhtymät sekä muut yhtiöt, joissa kaupunki on osakkaana, noudattavat toiminnassaan konserniohjetta, Kalajoen kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä hyvää hallintotapaa, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöstä muuta johdu.

Kalajokikonsernin toimintaa ohjaavia asiakirjoja ovat:

- Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 26.3.2024 §20 tehnyt kuntalain 14 § 2 mom. 7 kohdan mukaisen päätöksen Kalajoen kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on päivitetty 18.3.2024 §71
- Kaupungin hallintosääntö on päivitetty 17.12.2024 §97
- Konserniohje 26.5.2020
- Hankintaohje 16.12.2024 §311

Konserniohjeen mukaisesti konserniohjausta on pyydetty yhtiöiden eri tilanteissa.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhtiöille myönnettiin antolainoja seuraavasti:

- 17.2.2025 § 31 0,25 milj. euron antolaina Kalajoen Satama Oy:lle energijärjestelmän hankintaan. Järjestelmää rahoitti myös Kalajoen Lämpö Oy.
- 10.3.2025 § 57 0,336 milj. euron antolaina KOY Kalajoen Vuokra-asunnoille uudistuotannon hankintaan
- 8.9.2025 § 203 0,165 milj. euron antolaina KOY Kalajoen Vuokra-asunnoille erillistalon hankintaan.
- 23.9.2025 § 215 0,6 milj. euron antolaina Kalajoen Satama Oy:lle varastohallin hankintaan.

Kalajoen Lämpö Oy maksoi osinkoja emokaupungille 2,2 milj. euroa.

Vuoden 2026 alussa konserniin perustettiin uusi 100 % kaupungin omistama tytäryhtiö Arctic Coast Resort Oy. Lisäksi on tehty päätös perustaa talouspalveluita koskeva yhteisyritys, jonka omistus jakautuu 49 % Kalajoen kaupunki ja 51 % Softwave Oy. Yhtiön perustamisesta on jätetty valitus hallinto-oikeuteen ja asiassa edetään valituksen jälkeen.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

KOY Kalajoen Vuokra-asuntojen kautta on käynnistetty asuntotuotannon lisääminen. Uusi kerrostalo valmistui 1.5.2025 vuokrauskäyttöön, minkä lisäksi on hankittu yksittäisiä huoneistoja ja erillistalo. Yhtiön käyttöaste on oltava korkealla tasolla (yli 95 %) tuloksen ja rahoituksen riittämiseksi. Riittävä vuokrataso alueen alhaisella tulotasolla haastaa yhtiön kassatilannetta.

Konsernin talouden kehitys on voimakkaasti riippuvainen emokaupungin ja sen tytäryhtiöiden kehityksestä sekä yleisestä taloudellisesta tilanteesta (työllisyys, ostovoima, talouden kasvu). Konserni tavoittelee kasvua ja elinvoimaisena säilymistä. Kasvun mahdollistamiseksi ja työpaikkamäärän lisäämiseksi on investointitarpeita sekä emokaupungilla että konserniyhtiöillä.

Kaupunki tavoittelee yhä Kalajoen Hiekkasärkät Oy:n osakkeiden lunastamista. Konserniin perustettiin v. 2026 alussa uusi yhtiö Arctic Coast Resort Oy. KOY Kalajoen Vuokra-asunnot lisää vuosittain asuntokapasiteettiaan, mikä rasittaa talouden kantokykyä erityisesti rakentamisen ja asuntohankinnan ajan. Korpelan voima kuntayhtymän tilikausien jatkuminen positiivisena tukee konsernitaloutta.

Kalajoen konsernistrategiaa vuosille 2026–2030 valmistellaan parhaillaan. Valmistelussa on ollut painopisteen siirtäminen nykyistäkin enemmän työpaikkoihin ja asumiseen.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.03.2024 § 20 kuntalain (410/2015) 14 § 2 mom. 7 kohdan edellyttämän päätöksen Kalajoen kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Päätöksellä valtuusto ohjaa koko kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Hallintosäännön 10 luvussa on päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäviä. Kaupunginvaltuuston hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat myös tytäryhteisöjä ja niiden

hallituksia. Perusteissa todetaan, että konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. Kaupunginvaltuuston 30.3.2020 hyväksymän konserniohjeen mukaan konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta.

Konsernivalvonnan kohteita ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi kuntalain 116 §:n mukaan ”Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.” Yhteisöille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä yhteisöjen taloudellista kehitystä ja tunnuslukuja seurataan säännöllisesti.

Konserniohjeen mukaan kaupungin tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kaupunginhallitukselle kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot puolivuositain sisältäen arvion tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä niihin liittyvistä riskeistä. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kaupunginvaltuusto antaa vuosittain tytäryhteisöille kaupungin omistajapolitiikkaan nojaavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Kaupunginvaltuuston talousarviossa asettamien sitovien ja muiden tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi on osa kunkin tytäryhteisön sisäistä valvontaa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on yhteisöjen koon ja toiminnan laajuuden kannalta toteutettu toiminnan vaatimalla tavalla, eikä siinä ole havaittu merkittäviä puutteita. Tytäryhteisöjen on hyvä arvioida systemaattisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa. Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä konserniyhteisöjen riskitilannetta. Kaupunginjohtajan tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa käymissä omistajaohjauskeskusteluissa on käyty läpi tytäryhtiöiden taloudellista tilannetta ja riskejä sekä keskusteltu niiden pohjalta yhtiöiden tulevaisuuden näkymistä. Tytäryhteisöt vastaavat itse toimintansa ja omaisuutensa vakuuttamisesta. Harmaan talouden torjunnassa tytäryhteisöt noudattavat kaupungin hankintaohjetta sekä hyödyntävät mm. Vastuu Group-palvelua.

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupunginhallitus vastaa kaupunkikonsernin omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnasta kaupunginjohtajan ohella.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus on antanut yhtiökokousedustajalle ehdotuksensa yhtiöiden hallintoelimiin valittavista kelpoisista henkilöistä. Kaupunginhallituksen toimivaltaa hallituksen jäsenten ehdottamisessa rajoittavat yhtiöiden yhtiöjärjestykset, mahdolliset osakassopimukset ja tasa-arvolain säännökset. Kaupunginhallitus on antanut myös muut tarvittavat toimiohjeet yhtiökokousedustajalle. Kaupungin tytäryhtiöitä valvotaan konserniohjeiden kautta. Kaupungin

tytäryhtiöt ovat velvolliset hankkimaan kaupungin suostumuksen merkittäviin yhtiön toiminnassa tapahtuviin muutoksiin ja oikeustoimiin sekä investointeihin. Konserniohje ja hyvä hallintotapa -suositus on hyväksytty tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa. Konserniohjauksen tukemiseksi kaupunki on edellyttänyt tytäryhteisöjen yhtiökokouksilta, että tytäryhteisöissä valitaan vastuulliseksi tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastajaksi valitun yhteisön osoittama tilintarkastaja. Tämä keskitetty tilintarkastus palvelee konsernin johtamista ja valvontaa sekä osaltaan varmentaa konsernitilinpäätöksen oikeellisuutta. Konserniohjeen noudattamisesta ei ole huomautettavaa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palveluiden käyttö

Keskitettyjen konsernitoimintojen tavoitteena on, että konsernissa hyödynnetään erilaisten tukipalvelujen hankinta- ja volyymiedut sekä ammatti- että erityisosaaminen. Kaupunkikonsernin yhteisöillä on mahdollisuus seuraaviin konsernipalveluihin: tietohallinto, taloushallinto, henkilöstöhallinto, kiinteistöhoito ja talonrakentaminen. Palveluiden hinnoittelu perustuu toteutuneisiin kustannuksiin.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätöksessä esitetään kuntakonsernin tulos ja taloudellinen asema siten kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitetiedot.

Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelmalla liitetietoineen osoitetaan kaupunkikonsernin tulorahoituksen riittävyys ja toiminnan taloudellinen tulos. Tuloslaskelmassa on vähennetty konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut sekä sisäinen voitonjako. Ulkopuolisten omistus tytäryhteisöjen tuloksesta on omana eräänään nimikkeellä Vähemmistöosuudet. Konsernin osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta on omalla rivillään nimikkeellä Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta). Lisäksi saadut osingot ja muut vastaavat voitto-osuudet on vähennetty konsernituloslaskelmasta.

Konsernin tulos on 1,5 M€ ylijäämäinen, mikä on 7 M€ edellisvuotta vähemmän. KOY Marin Park ja KOY Kalajoentie 5 lukuun ottamatta konserniyhtiöiden tulokset olivat positiivisia. Samoin Korpelan Voiman, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja koulutuskuntayhtymien tilikaudet päättyivät positiivisina. Vuoden 2024 tuloksessa oli mukana Kalajoen Kuitu Oy:n myynti. Lisäksi emokaupungin tuloksen heikentyminen vaikuttaa edellisvuotta heikompaan konsernitulokseen. Konsernin toimintatuotot olivat 26 M€ (27,8 M€). Toimintakulut olivat 64,2 M€ (61,9 M€). Toimintakate heikkeni, ollen 38,1 (34,2 M€). Toimintatuottojen suhde toimintakuluista heikkeni 40,5 %:iin (44 %). Vuosikate laski ed. vuodesta ja oli 9,1 M€ (16,8 M€), mutta riitti kattamaan poistot. Vuosikatetta kertyi 752 euroa asukasta kohti.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut 1000 €	2025	2024
Toimintatuotot	25 976	27 796
Toimintakulut	-64 189	-61 938
Osuus osakuusyht. Voitosta (tappiosta)	109	-48
Toimintakate	-38 105	-34 191
Verotulot	30 687	33 009
Valtionosuudet	17 414	17 424
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	260	372
Muut rahoitustuotot	1 405	1 920
Korkokulut	-1 565	-1 563
Muut rahoituskulut	-953	-149
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-853	580
Vuosikate	9 142	16 822
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-7 741	-7 943
Arvonalentumiset	0	-360
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-7 741	-8 303
Tilikauden tulos	1 401	8 519
Tilinpäätössiirrot	89	7
Tilikauden verot	0	45
Laskennalliset verot	18	-5
Vähemmistöosuudet	-1	14
Tilikauden ylijäämä	1 507	8 580
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	40,5	44,9
Vuosikate/Poistot, %	118,1	202,6
Vuosikate, €/asukas	752	1 371
Asukasluku	12 157	12 267

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin rahoituslaskelmalla osoitetaan varojen hankinta ja niiden käyttö tilivuoden aikana. Laskelmassa otetaan huomioon tuloslaskelmaan ja taseeseen tehdyt eliminointi- ja yhdistelykirjaukset. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa konsernin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli voimakkaasti negatiivinen -9,4 M€ (-1,4 M€). Tässä vaikutti eniten edellisvuoden tapaan kaupungin mittava investointivuosi, mutta investoinnit kasvoivat myös muualla konsernissa. Investointien tulo-rahoitusprosentti oli 50,3 % (94,8%). Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta kääntyi emokaupungin tavoin negatiiviseksi ollen -3 438 euroa. Konsernin rahavarat säilyivät ennallaan. Konsernissa vuosi 2025 oli rahoituksellisesti tarkasteltuna neutraali.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 1000 €	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 142	16 822
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	0	45
Tulo-rahoituksen korjauserät	-1 202	-4 535
	<u>7 940</u>	<u>12 331</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 486	-21 425
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 310	3 673
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	842	3 975
	<u>-17 333</u>	<u>-13 777</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 393	-1 446
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-29	-1 000
Antolainasaamisten vähennykset	38	5 487
	<u>9</u>	<u>4 487</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	8 995	4 405
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-5 788	-7 123
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000	3 287
	<u>8 207</u>	<u>569</u>
Oman pääoman muutokset	0	2 250
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	4	17
Vaihto-omaisuuden muutos	-276	622

Kalajoen kaupunki		
Tilinpäätös 2025		45
Saamisten muutos	543	-3 054
Korottomien velkojen muutos	770	-1 768
	1 041	-4 182
Rahoituksen rahavirta	9 256	3 124
Rahavarojen muutos	-137	1 678
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	26 456	26 593
Rahavarat 1.1.	26 593	24 915
	-137	1 678
Tunnusluvut:	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-3438	9805
Investointien tulorahoitus, %	50,3	94,8
Pääomamenojen tulorahoitus, %	38,2	82,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	2,4
Lainanhoitokate	1,5	2,1
Rahavarat 31.12., T€	26 456	26 593
Kassastamaksut/vuosi, T€	93 011	93 154
Kassan riittävyys, pv	104	104
Asukasmäärä	12 157	12 267

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseella ja sen liitteillä osoitetaan kuntakonsernin taloudellinen asema selvittämällä konserniyhteisöjen varat, velat ja vastuut ulkopuolisille. Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat sekä omistukset on eliminoitu. Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen taseisiin aktivoitujen sisäisten katteiden muutokset tilikauden aikana otetaan huomioon.

Konsernitaseen loppusumma oli 179 M€ (168 M€). Taseen vastaavista 140 M€ (130 M€) on pysyvien vastaavien hyödykkeitä, toimeksiantojen varoja 0,8 M€ (0,8 M€), vaihtuvia vastaavia 37 (37 M€) ja rahaa ja pankkisaamisia 10,4 M€ (13,3 M€).

Konsernin oma pääoma kasvoi miljoonalla 97 M€:oon tilikauden hyvien tulosten siivittämänä. Oman pääoman osuus taseesta on 54 % (57 %). Konsernitaseeseen kertynyt ylijäämä on 44 M€ (42,7 M€). Asukasta kohden laskettuna ylijäämä oli 3 620 euroa (3 477 euroa).

Konsernin ulkoinen lainakanta vuoden lopussa oli 57,5 M€ (49,4 M€). Lainakanta kasvoi edellisvuodesta, lähinnä emokunnan vaikutuksesta. Asukaskohtainen tunnusluku oli 4 729 euroa (4 029 euroa).

Konsernin omavaraisuusasteeksi muodostui 55 % (58 %). Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Alle 50 %:n omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Konsernitase 1000 €			VASTATTAVAA 1000 €		2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	140 904	130 061	OMA PÄÄOMA		97 342	95 924
Aineettomat hyödykkeet	1 582	1 673	Peruspääoma		41 749	41 749
Aineettomat oikeudet	342	296	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma		0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	1 231	1 376	Arvonkorotusrahassto		1 119	1 119
Ennakkomaksut	8	0	Muut omat rahastot		10 461	10 399
			Edellisten tilikausien yli/-alijäämä		42 506	34 077
Aineelliset hyödykkeet	133 017	122 777	Tilikauden yli/-alijäämä		1 507	8 580
Maa- ja vesialueet	25 800	25 698				
Rakennukset	62 499	54 350	VÄHEMMISTÖOSUUDET		870	869
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 220	24 115				
Koneet ja kalusto	2 402	1 915	PAKOLLISET VARAUKSET		317	243
Muut aineelliset hyödykkeet	6 175	6 356	Muut pakolliset varaukset		317	243
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	2 922	10 343				
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		780	844
			Valtion toimeksiannot		88	195
Sijoitukset	6 306	5 612	Lahjoitusrahastojen pääomat		49	47
Osakkuusyhteisöosuudet	4 139	2 372	Muut toimeksiantojen pääomat		643	602
Muut osakkeet ja osuudet	1 849	2 939				
Muut saamiset	318	301	VIERAS PÄÄOMA		79 552	70 041
			Pitkäaikainen		47 844	44 906
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	762	830	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		34 748	31 479
Valtion toimeksiannot	88	195	Lainat muilta luotonantajilta		2 575	2 955
Lahjoitusrahast. erityiskatt.	49	47	Muut velat		10 249	10 199
Muut toimeksiantojen varat	624	588	Laskennalliset verovelat		273	273
VAIHTUVAT VASTAAVAT	37 195	37 032	Lyhytaikainen		31 708	25 137
Vaihto-omaisuus	414	139	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		20 106	14 775
Aineet ja tarvikkeet	154	34	Lainat muilta luotonantajilta		64	210
Keskeneräiset tuotteet	249	95	Saadut ennakot		172	221
Muu vaihto-omaisuus	9	9	Ostovelat		5 395	4 686
Ennakkomaksut	2	1	Muut velat		1 145	936
			Siirtovelat		4 827	4 309
Saamiset	10 151	10 083	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		178 861	167 924
Pitkäaikaiset saamiset	3 064	3 370				
Myyntisaamiset	3 064	3 356	Omavaraisuus-%		55	57,7
Muut saamiset	0	14	Suhteellinen velkaantuneisuus-%		107,2	89,3
Lyhytaikaiset saamiset	7 087	6 713	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €		44 012	42 657
Myyntisaamiset	3 271	2 732	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas		3 620	3 477
Muut saamiset	992	777	Nettovelka 31.12., 1.000 € *)		-30 863	-22 609
Siirtosaamiset	2 824	3 205	Nettovelka €/asukas		-2 539	-1 843

			Konsernin lainat, €/asukas	4 729	4 029
Rahoitusomaisuusarvopaperit	16 251	13 502	Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	57 492	49 419
Osakkeet ja osuudet	173	217	Lainat ja vuokravastuut 31.12.	83 882	76 799
Muut arvopaperit	16 078	13 285	Lainat ja vuokravastuut 31.12./asukas	6 900	6 261
			Asukasmäärä	12 157	12 267
Rahat ja pankkisaamiset	10 378	13 308	Velat ja vastuut % Käyttötuloista	143	126
VASTAAVAA YHTEENSÄ	178 861	167 924	*) Nettovelka = rahoitusomaisuusarvopaperit+ rahat ja pankkisaamiset - korollinen vieras pääoma		

7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain (410/2015) § 115 mukaisesti toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kalajoen kaupungin taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää. Kalajoen kaupunginhallitus esittää tilikauden 2 694 441,27 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan aiemmin tehtyjä poistoeroja suunnitelmien mukaisesti 69 448,43 euroa.

Ylijäämä 2 763 889,70 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien ylijäämä -tilille.

7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan tuloskehitys edellyttää tasapainottamista silloin, kun tuloslaskelma päättyneeltä tilikaudelta osoittaa alijäämää eikä taseessa ole edellisten tilikausien ylijäämää sen kattamiseen. Kalajoen kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös ei edellytä kuntalain mukaisia tasapainottamistoimenpiteitä.

8 STRATEGISET KÄRJET 2025

8.1 Strategisten kärkien toteutuminen

1. Sataman Yrityspuisto

Kärjen kuvaus

Sataman yrityspuisto sijoittuu VT8 ja Kalajoen syväsataman väliselle alueelle Satamatien ja Repolantien varteen. Yrityspuistossa toimii Kalajoen Satama Oy ja 13 muuta yritystä, joissa työpaikkoja on noin 200.

Tavoitteena on Sataman yrityspuiston laajenemisen ja kehittymisen myötä yrityspuiston työpaikkamäärän kolminkertaistaminen 600 työpaikkaan vuoteen 2040 mennessä. Tämä tapahtuu alueella jo toimivien yritysten kasvuedellytysten turvaamisella ja mahdollistamisella sekä uusien yritysten sijoittumisella. Alueelle tavoitellaan erityisesti tuotannollisten ja energia- ja logistiikka-alojen yrityksiä sekä muille toimijoille palveluita tuottavia yrityksiä. Alueelle rakennetaan uusia asiakastarpeisiin räätälöityjä tuotanto- ja toimitiloja.

Sataman ja yrityspuiston kehittämällä tähdätään nykyisten yritysten työpaikkamäärän kasvun vahvistamiseen ja uusien työpaikkojen syntymiseen. Yrityspuistosta kehitetään teollisuuden ja logistiikan keskittymää, jonka logistiset yhteydet ovat erikoiskuljetusten väylän VT8 saavutettavuuden ja syväsataman vuoksi erinomaiset.

Toimenpiteet

Yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa saatiin merkittävä hanke eli valtatie 8 ja Satamatien risteysalueen uudistaminen päätökseen. Hankkeen tavoitteena oli parantaa risteysalueen liikenneturvallisuutta sekä varmistaa erikoiskuljetusten sujuva saavutettavuus kaikkiin suuntiin. Erikoiskuljetusten väylää VT8 vahvistettiin uudistamalla keskustan kiertoliittymiä, mikä paransi liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta. Repolantielle suoritettiin sekoitusjyrsintä ja kantavuuden parantaminen.

Sataman yrityspuiston osayleiskaavan ja asemakaavan laadinta käynnistettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisella.

Sataman yrityspuiston kehittämissuunnitelma valmistui. Yrityspuiston markkinointiin liittyvä 3D-aluemalli ja esittelyvideot valmistuivat. Valtatie 8 varteen toteutettiin sataman yrityspuiston isot mainostaulut ja sataman yrityspuiston alueelle opasteet.

Repolan alueen kaikki toimitilat on vuokrattu. WasaGroup teki aluevarauksen kiinteistökehityshankkeesta Sataman yrityspuiston alueelta.

2. Retkeilyalue ja reitistöt

Kärjen kuvaus

Retkeilyalueiden ja reitistöjen tavoitteena on tulevaisuudessa muodostaa retkeilyalue, joka tunnetaan elämyksellisistä luontokohteista, arkkitehtonisesti kiinnostavista taukopaikkatoteutuksista sekä toimivista palveluista. Luonnossa liikkumisen ja ulkoilun reitistöt parantavat kalajokisten ja matkailijoiden mahdollisuuksia nauttia aktiivisesta kalajokilifestyle-elämästä.

Kalajoki tunnetaan monipuolisista ja ympärivuotisista reiteistä maalla ja vesillä. Reitistöjen kehittäminen käynnistetään sellaisissa kohteissa, joiden kävijämäärät arvioidaan suurimmiksi.

Toimenpiteet

Vuoden aikana painopisteenä on ollut reitistöjen kehittäminen, opastuksen parantaminen sekä uusien elämyksellisten kohteiden suunnittelu. Lisäksi tavoitteena oli edistää hankkeita, jotka tukevat ympärivuotista matkailua ja monipuolistavat palvelutarjontaa.

Vuoden 2025 aikana on edetty suunnitteluvaiheessa useiden toimenpiteiden osalta, esimerkiksi Pitkjärven tauko- ja saunatuvan suunnittelulla. Reittitoimitukset Siiponjoen ja Plassi–Vasankarin reiteille ovat käynnissä, ja kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelman laadinta on ollut keskeinen osa kehittämistyötä. Varsinaisten reitti- ja taukopaikkatoteutusten eteneminen on kuitenkin sidoksissa ulkopuolisen hankerahoituksen varmistamiseen, mikä ei ole vielä toteutunut. Tästä syystä uusia reitti- tai taukopaikkatoteutuksia ei ole voitu viedä käytäntöön.

Arctivity Park tarjosi kevättalvella uudenlaisen aktiviteettikonaisuuden, mutta toiminnan volyyymi jäi odotettua pienemmäksi. Sääolosuhteet eivät suosineet talvikauden palveluja, mikä vaikutti merkittävästi kävijämääriin. Arctivity Parkin jatkuvuuden edellytyksiä arvioitiin, ja toimintaa ei ole tarkoitus jatkaa nykyisessä muodossa.

3. Hiekkasärkkien ydinalue

Kärjen kuvaus

Hiekkasärkkien ydinalueelle laaditaan uimahallille, kylpylälle, kaupalliselle majoitukselle, asumiselle, pysäköinnille sekä palvelutoiminnalle kokonaisvaltainen konseptisuunnitelma.

Ydinalueen palveluliiketoiminta tiivistyy hiekkasärkkien ydinalueelle ja uusi konsepti tarjoaa liiketoiminnan harjoittamiseen kannattavan toimintaympäristön.

Toimenpiteet

Hiekkasärkkien ydinalueen toimenpiteitä ei ole edistetty vuoden 2025 aikana.

4. Rakentaminen ja tilat

Kärjen kuvaus

Kustannustehokkaat tilat ovat erityisen tärkeitä ja ne mahdollistavat resurssien tehokkaan käytön. Peruspalvelutuotantoon tehtävät investoinnit toteutetaan niin, että tilatehokkuus paranee (käytössä olevia neliöitä on vähemmän paremmalla käyttöasteella) ja ne ovat muutoinkin kustannustehokkaita. Kaupunkikonsernin tilat suunnitellaan siten, että ne voivat palvella useita eri tarkoituksia ja käyttäjäryhmiä ja kaupunkikonsernin sisäinen vuoropuhelu on mahdollisimman tiivistä. Tiloissa, joissa ei ole kaupungin omaa toimintaa pyritään luopumaan.

Toimenpiteet

Vuoden aikana on edetty sotekiinteistöjen jatkovuokraukseen liittyvissä selvityksissä. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen irtisanottua vuokratut kiinteistöt vuoden 2025 loppuun mennessä, on neuvottelut jatkovuokrauksesta käynnistetty. Neuvottelut aloitettiin vuoden lopulla, mutta niitä ei ole saatu päätökseen siten, että uudet sopimukset olisivat voineet astua voimaan vuoden alusta. Kaupungilla on kuitenkin muodostunut kokonaiskuva tyhjiilleen jäävistä kiinteistöistä, ja niiden jatkokäyttöä on suunniteltu palveluiden kesken.

Vuoden 2025 aikana valmistui Pohjankylän päiväkotia. Rakennus on osoittautunut erittäin toimivaksi tilojen käytettävyyden ja akustiikan osalta. Samalla on voitu aloittaa Marttilantien päiväkodin käytössä olleen vanhan koulukiinteistön purkamisen, mikä on parantanut palveluverkkoa ja tilojen laatua.

5. Marinan liiketoimintakonsepti ja rakentaminen

Kärjen kuvaus

Marinassa rakennetaan Kalajoen matkailukeskuksessa sijaitsevan Marinan kaava-alueelle aluerakenteet. Marinan kaava-alueen rakentaminen kehittää matkailun toimintaympäristöä, jonka avulla mahdollistetaan Perämeren ja Merenkurkun arktisen rannikon merellisen matkailun ja palveluliiketoiminnan kehittäminen sekä Kalajoen Marinan vierasvenesatamaan liittyvän alueen infrastruktuurin toteuttaminen. Rakentaminen kohdistuu Marinan vierasvenesatamaan ja pitää sisällään alueen rakentamisen mm. aallonmurtajien, rantamuurien, laitureiden, siltarakenteiden, viheralueiden, huoltorakenteiden ja -rakennusten, opasteiden sekä liikenne-, pysäköinti ja piha-alueiden osalta. Rakentamisessa huomioidaan alueen liittyminen erilaisiin liikenne- ja virkistysreitteihin.

Tämä toimintaympäristön kehittäminen vauhdittaa ratkaisevalla tavalla merellisen matkailun ekosysteemin rakentumista ja rannikon matkailun kansainvälistymistä. Marinasta muodostuu ainutlaatuinen valovoimainen kokonaisuus, joka merellisten palvelujen kehittymisen ohella lisää huomattavasti koko matkailukeskuksen ja Arktisen rannikon matkailun vetovoimaa ja koko toimialan kiinnostavuutta.

Marinan alueelle tavoitellaan tulevaisuudessa matkailua ja veneilyä palvelevaa liiketoimintaa, ravintolatoimintaa, kaupallista majoitusliiketoimintaa, merellisiä ohjelmalveluja sekä erilaisia merellisiä testausympäristöjä hyödyntävää yritystoimintaa.

Toimenpiteet

Tilikauden aikana hankkeen toteutus on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Vesihuoltojärjestelmä on rakennettu ja Marinaan johtava silta valmistunut, mikä parantaa alueen toiminnallisuutta ja saavutettavuutta. Lisäksi sataman varusteiden ja laitteiden toteutus on käynnistetty vuoden aikana. Hankkeen kokonaisuuteen kuuluvat myös huoltorakennus sekä pintarakenteet, joiden osalta työt jatkuvat. Näiden loppuun saattamiseksi hankkeelle on haettu jatkoaikaa 30.6.2026 saakka.

Marinan alueen venesataman operointimalli on suunniteltu, ja operaattori valittu (alkuvuodesta 2026). Majoitus- ja palvelukonseptia on kehitetty. Marinan palveluliiketoimijoiden aktivoimiselle ja löytämiselle arvioidaan olevan hyvät edellytykset. Kesällä 2025 Marinan alueella toteutui jo

sesonkiluonteista kahvila- ja vesiliikuntakeskustoimintaa. Ensimmäisten merellisten tapahtumien odotetaan toteutuvan kesällä 2026. Venesataman alueelle sijoittuvien yksityisesti toteuttavien kohteiden rakentamistapaohjeet on vahvistettu.

6. Energiaratkaisut

Kärjen kuvaus

Energiaratkaisut on uusi avaus kaupungin kehitykseen. Tavoitteena on edistää kaupungin eri alueiden energiaratkaisuja, mikä tukee esim. tonttimyyntiä. Yritysten sijoittumista alueelle tukee tiedossa oleva lämmitysmuoto ja kilpailukykyinen energiaratkaisu. Energiaratkaisut ovat olennainen osa sijoittumismarkkinointia. Kaupunkikonserni tarjoaa yritysten vastuullisuusohjelmiin sopivia, toimivia energiaratkaisuja.

Toimenpiteet

Vuoden aikana valmistui kehittämissuunnitelma Sataman yrityspuiston ja Jylkän alueelle. Satama Oy hankki uusiutuvan energian tuotanto- ja varastointikokonaisuuden. Kokonaisuuden tuotantotavoitteena on kattaa merkittävä osuus koko sataman tarvitsemasta vuosittaisesta käytösähköstä. Satamaan on hankittu pellettilämpökeskus korvaamaan kaasun käyttöä lämmityksessä, ja sen käyttöönotto tapahtuu vuonna 2026. Sataman yrityspuiston alueen sähköverkon kehitystä on edistetty vastaamaan kehitystä.

Tyngän aluekoulun osalta on tehty yksityiskohtaiset selvitykset öljylämmityksestä luopumisesta, ja hankkeelle on haettu ulkopuolista rahoitusta. Hankkeelle on myönnetty 35 prosentin hankeavustus. Toteutus ajoittuu vuodelle 2026, ja sen myötä fossiilisten polttoaineiden käyttö vähenee merkittävästi.

Kuntien energiatehokkuussopimuksen ohjelmakausi 2017–2025 päättyi vuoden 2025 lopussa. Ohjelmakauden lopulliset tulokset sekä vuoden 2025 raportointi valmistuvat valtakunnallisesti syksyllä 2026.

7. Asuminen

Kärjen kuvaus

Asumisen ohjelma 2030 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.5.2023. Se sisältää asumisen uudistuotantoa ja asumista edistävät tavat ja toimenpiteet. Asumisen 2030 ohjelman kärkenä on, että Kalajoki mahdollistaa kodin kaikille vakituisesti Kalajoelle muuttaville.

Toimenpiteet

Kalajoen keskustaan valmistui keväällä 2025 yhteensä 21 kaupunkikonsernin vuokra-asuntoa monipuolisten palveluiden läheisyyteen. Lisäksi Kalajoen Hiekkasärkkien palveluiden ja ulkoilumaastojen tuntumaan valmistui kaksi rivitalohuoneistoa. Kaikki valmistuneet asunnot saatiin vuokrattua välittömästi valmistumisen jälkeen, mikä kertoo vahvasta kysynnästä ja onnistuneesta kohdesuunnittelusta.

Asumisen kehittämistä on jatkettu hankkimalla kaksi asuntoa Himangalle valmistuvasta rivitalosta. Lisäksi vuoden aikana on aloitettu yhteishankkeen suunnittelu Kalajoen kristillisen opiston sekä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Hankkeen tavoitteena on toteuttaa seniori- ja kehitysvammaisasumisen ratkaisuja, jotka tukevat alueen monipuolista asumistarjontaa.

8. Koulutuskumppanuudet ja kansainvälisyys

Kärjen kuvaus

Kalajoen vetovoimaa kehitetään uusien oppimisympäristöjen, koulutus- ja valmennuskampuksen sekä uusien koulutuskumppanuuksien kautta.

Kalajoella käynnistyvät lukion ja liikuntahallin rakentamishankkeet, mitkä Merenojan koulukeskuksen ja Kalajoen liikuntapuiston yhteyteen rakentuessaan tarjoavat nykyaikaiset oppimisympäristöt koulutus- ja valmennuskampukselle sekä mahdollistavat uudet koulutusyhteistyöt eri oppilaitosten kanssa. Hankesuunnitelmien laatimisen yhteydessä kuullaan myös sidosryhmien tarpeet, jotta korkeakouluysteistyö syvenee ja ammatillisen koulutuksen tarpeita voidaan tukea. Syntyvä koulutus ja valmennuskampus tulee toimimaan ympärivuotisesti, tukien opiskelijoiden oppimistavoitteita sekä luoden puitteet kolmannen sektorin valmennus-, koulutus- ja kilpailutapahtumille.

Kalajoella on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan kansainvälinen koulutus- ja työskentely-ympäristö. Kalajoelle on maahanmuuttajien helppo kotoutua ja kalajokiset opiskelijat saavat alueen parhaat kansainväliset valmiudet. Kansainvälisyystoimintaa kehitetään International House Kalajoki -toiminnan kautta, jota resursoidaan Duuniportti-hankkeen avulla. Lisäksi Kalajoen lukion vahva International studies -opintolinja ja Erasmus+ -kansainvälisyystoiminta saa tuekseen kansainvälisten opiskelijoiden rekrytoinnin kautta tapahtuvan ulkomaalaisten opiskelijoiden saapumisen Kalajoen lukion opiskelijoiksi. Molemmilla toimenpidekokonaisuuksilla lisätään Kalajoen vetovoimaa opiskelupaikkakuntana sekä vapaa-ajan palveluiden tarjoajana.

Toimenpiteet

Kansainvälisyystoimintaa toteutettiin perusopetuksen ja nuorisopalveluiden vilkkaan Erasmus+ -hanketoiminnan kautta. Duuniportti-hankkeessa pilotoitiin menestyksekkäästi International house -toimintaa, jonka juurruttamistyötä jatketaan osana kotouttamistyötä.

Kalajoen lukio käynnisti Finest Future -yhteistyön kautta kansainvälisten opiskelijoiden rekrytoinnin. Ensimmäiset kahdeksan kv-opiskelijaa aloitti syksyllä opiskelunsa Kalajoen lukiossa. Syksyn aikana rekrytoitiin lisäksi 7 uutta. Lukiokoulutuksen polku- ja väyläopintotarjontaa lisättiin Centrian kanssa solmitulla kumppanuussopimuksella, mikä mahdollistaa entistä laajemman korkeakouluysteistyön ja kurssitarjonnan opiskelijoillemme.

9. Työpaikat

Kärjen kuvaus

Kaupungin strategian painopisteenä ja tavoitteena on myönteinen työpaikka- ja asukaskehitys, jotka liittyvät kiinteästi yhteen. Kalajoella on aidosti monipuolinen työpaikkarakenne, jonka vahvistaminen ja kehittäminen on tärkeä yhteistyössä yritysten, työnantajien, kolmannen sektorin ja kaupunkikonsernin kanssa.

Myönteiseen työpaikkakehitykseen vaikuttavat mm. aktiiviset yrityksen perustamisen palvelut, palvelut kasvuhakuisille alueella jo toimiville ja sijoittuville yrityksille, ammatillinen koulutus sekä osaavan työvoiman saatavuus. Kaupunkikonsernin tehtävänä on myös mahdollistaa yritysten toimintaympäristön kehittäminen ja vahvistaminen.

Toimenpiteet

Yrityspalvelujen ja hautomotoiminnan avulla perustettiin 85 uutta yritystä, joista noin 30 työllisti yrittäjän kokopäiväisesti. International House -palvelussa annettiin ohjausta ja neuvontaa työllistymiseen ja ohjattiin yritystoimintaa suunnittelevat yrityspalveluihin ja yrittäjyysvalmennuksiin. RekryOpo-palvelu toi esille piilotyöpaikkoja, joihin haettiin TE-palvelujen kautta työntekijöitä. RekryOpon tuella palkattiin yrityksiin 35 työntekijää koko hankeajaksi.

Työllisyyspalvelut siirtyivät valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. Kalajoki on mukana YKN-työllisyysalueessa, mikä mahdollisti Kalajoelle 9 TE-asiantuntijan työpaikan syntymisen. Työllisyyspalveluiden asiakkaista 213 ilmoitti työnhaun päättämisen syyksi työpaikan saamisen. Kolmelletoista henkilölle myönnettiin starttiraha.

Matkailukeskukseen sijoittui uusi 10 työntekijää työllistävä yritys, jonka sijoittuminen Kalajoelle lähti liikkeelle messukohtaamisesta.

Suorite	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Väkiluku, vuosittainen	12 412	12 335	12 372	12 271	12 157
Luonnollinen väestölisäys	- 10	- 1	- 7	- 11	- 3
Kokonaisnettomuutto	24	- 29	47	- 51	- 86
0–6-vuotiaat, % väestöstä	7,2	7,1	6,8	6,4	
7–14-vuotiaat, % väestöstä	10,8	10,5	10,4	10,3	
15–64-vuotiaat, % väestöstä	55,4	55,6	55,2	55	
65–75-vuotiaat, % väestöstä	14,6	14,3	14,3	14,2	
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä	12	12,5	13,3	14,1	
Huoltosuhde, demografinen	80,4	80	81,1		
Työttömät, % työvoimasta	7,8	6,7	7,8	8,2	
Alueella työssäkäyvät (työpaikat)	4 581	4 598	4 303		
Avoimet työpaikat	139	153	65	30	22
Yritysten toimipaikkojen lkm	1 682	1 796	1 743	1 754	
Yritysten toimipaikkojen liikevaihto (1000 €)	695 612	786 893	668 522	669 159	
Lainamäärä ja leasingrahoitus (M €)	70,5	70,6	61,8	62,7	69,4
Hankkeiden omarahoitus €/as		22	21	23	23
Hankkeiden omarahoitus, %		16,5	14,5	23,7	21

8.2 Kalajoki 500 v. juhluvuosi

Kalajoki 500 v juhluvuoden tapahtuma/hankinta	Tapahtuman/ hankinnan kokonaiskustannus	Tapahtuma- kävijät	€/kävijä
Hyvinvointimessut 25.-26.1.2025	11 414	700	16
Juhlaseminaari 14.3.2025	14 013	200	70
Leikitään Pikku Kakkosta -konsertti 1.7.2025		5 000	
Kalajuhlat	6 499	1 500	4
Nuorisokonsertti 15.8.2025	18 706	1 000	19
Yrittäjäjuhla/elämäntyöpalkinnot 5.9.2025	8 366	100	84
Juhlakonsertti kirkossa 5.10.2025 (lipputulot n.6 t€, Kalajoen srk maksoi kuluista n.8 t€)	28 934	400	72
Kirkkopuisto (Kalajoen srk maksoi taideteoksesta puolet, n.26 t€)	224 885		
Kirkkopuiston avajaiset 31.10.2025	1 357	600	2
Kirjamessut 7.-8.11.2025	11 337	800	14
Itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2025	6 014	400	15
Historialuentosarja	4 049	700	6
Lohipatsaan hankinta	4 200		
Liikenneympyröiden taideteokset	315 000		
Santaholman sahan muistomerkki (mäntähöyrykoneen entisöinti)	98 509		
Juhlavuoden lisäpanostus Pohjankylän päiväkodin piha-alueeseen	100 000		
Tapahtuma-avustukset	70 000	1 000	70
Yhteensä	923 283		

Kalajoki 500 v. juhluvuoden kokonaisbudjetti 1 115 t€. Kokonaiskäyttö 923 t€.

9 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

9.1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden taulukoissa käytettävät lyhenteet ovat TP tilinpäätös, TA talousarvio, Muut. talousarviomuutos, Poikk. poikkeama kuvaa tilinpäätöksen eroa talousarvioon ja Muut% kuvaa tilinpäätöksen suhdetta edellisen vuoden tilinpäätökseen.

9.1.1 Hallintopalvelut

Strategiset painopisteet

1. Kaupungin tiedonkäsittelyn perusrakenteiden läpikäynti
2. Henkilöstön työkyvyn ja työhyvinvoinnin lisääminen
3. Viestinnän yhtenäistäminen ja kehittäminen entistä asukaslähtoisemmäksi
4. Tiedolla johtamisen kehittäminen
5. Viiden tähden kuntamarkkinointi

Tilannekatsaus 31.12.

1. Asianhallinnan prosesseja on tarkistettu ja kirjaamon toiminnassa siirrytty osittain hajautettuun toimintamalliin. Kaupungin tiedonhallintamallia on täydennetty ja laajennettu tukemaan prosessien kehittämistä, tiedolla johtamista sekä tietoturvan toiminnallisuuksia.
2. Vuoden 2025 aikana työkyvyn ja työhyvinvoinnin johtamista vahvistettiin suunnitelmalliseksi ja ennakoitavaksi kokonaisuudeksi. Työterveysyhteistyölle luotiin selkeä, vuosikelloon perustuva toimintamalli, ja yhteistyötä toteutettiin arjessa tiiviissä kumppanuudessa. Toimenpiteiden vaikuttavuus näkyi mm. pitkissä, yli 30 päivän sairauspoissaoloissa mielenterveyssyiden osuuden huomattavassa laskussa ja työterveysmenojen merkittävänä laskuna edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstön työkykyä ja osaamista on ylläpidetty tietohallinnon toimesta julkaistuilla lyhytohjeilla sekä tekoälyosaamista kehittävän käyttöpilotoinnin kautta.
3. Viestinnän yhtenäistäminen ja kehittäminen entistä asukaslähtoisemmäksi on edennyt vuoden 2025 aikana hyvin. Viiden tähden viestijät -tiimi on eri palveluiden viestintää tekevästä henkilöstä koottu työryhmä, jonka yksi päätavoitteista on saada kaupungin palvelut näkymään kuntalaisten arjessa monikanavaisesti ja tasapuolisesti. Kaupungin virallinen viestintäkanava on nettisivut, jonne tiedot ensisijaisesti viedään. Tämän lisäksi jokainen palvelu huolehtii myös omista sosiaalisen median päivityksistään. Tiimillä on käytössään yhteneväiset graafiset pohjat, joiden käyttö onnistuu jo kohtuullisen hyvin. Tiimi myös suunnittelee yhdessä neljä kertaa vuodessa ilmestyvän Viiden tähden Kalajoki -asukaslehden sisältöä sekä kehittää ja yhtenäistää tapahtumaviestinnän kirjavia käytänteitä. Tämä työ jatkuu myös vuonna 2026.
4. Tiedolla johtamista kehitettiin erilaisten operatiivista ja poliittista päätöksentekoa tukevien kohteiden raportoinnilla. Vuoden aikana otettiin käyttöön mm. henkilöstömittaristo sekä vuoden 2026 budjetointi tehtiin ensimmäistä kertaa nimike- ja htv-perusteisesti henkilöstösuunnittelutyökalulla. Lisäksi palvelutuotannon kustannusseuranta verrokkikuntiin vakiinnutettiin. Muuttoliikkeen seurantaan kehitettiin uudet reaaliaikaiset seurantatyökalut. Kaupungin tiedonhallintamalliin täydennettyjen tietojen perusteella on pystytty muodostamaan tietoturvan hallintaa helpottavia tilannekuvaraportteja.
5. Viiden tähden kuntamarkkinointia on toteutettu vuoden 2025 aikana monikanavaisesti: sosiaalisessa mediassa orgaanisesti sekä maksettuna toteutettu Jussi-kampanja sai jatkoa myös radiomainoksina. Talouselämän Kalajoki 500 -artikkelisarjalla nostettiin esille Kalajoen Sataman yrityspuiston, Kalajoen Marinan sekä Jylkän alueen mahdollisuuksia sijoittumisen ja investointien

näkökulmasta. Kalajoen lukiolle toteutettiin uusi markkinointikampanja, jota tähdittävät lukion eri linjoilla opiskelevat nuoret. Lukiolle toteutettiin myös uusi markkinointisivu. Keveämpi vero, leppoisampi elo -verokampanjalla tuotiin esille Kalajoen matalaa veroprosenttia ja houkuteltiin erityisesti lähialueen potentiaalisia muuttajia.

Hankkeet

Hallintopalveluilla ei ollut käynnissä olevia hankkeita vuoden 2025 aikana.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	592	750		750	437	- 313	-26,2 %
KULUT	- 4 525	- 4 830		- 4 830	- 4 332	497	-4,3 %
KATE	- 3 933	- 4 079		- 4 079	- 3 895	184	-1,0 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	3 064	2 954		2 954	3 213	259	4,9 %
KULUT	- 4 854	- 5 142		- 5 142	- 4 775	367	-1,6 %
KATE	- 1 790	- 2 188		- 2 188	- 1 562	626	-12,7 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-296,0	-335,3	-272,7	-320,5	-335,6	-320,4
HTV				23,0		24,1

Riskit

Rahoitus

Riski	HALLINTOPALVELUT: Korkoriski kaupungin vaihtuvakorkoisessa lainasalkussa ja uuden rahoituksen hinta	4
Arvio	Korot lähtivät laskuun loppuvuodesta ja lasku on jatkunut alkuvuoden.	
Toimenpide	Korkomarkkinan seuraaminen, kuntatodistusten hyödyntäminen, pitkäaikaisen lainoituksen järkevä ajoittaminen	

ICT

Riski	HALLINTOPALVELUT: Kyberturvallisuushkat	12
Arvio	Yleinen turvallisuustilanne kyberturvauhkien osalta on pysynyt maailmanlaajuisesti kriittisenä. Tehtyjen turvatoimenpiteiden avulla organisaation ympäristö on toistaiseksi säästynyt toiminnan keskeytymiseltä. Henkilöstöä on koulutettu sähköpostin kautta tapahtuvien uhkien osalta. vuoden 2024 aikana yli sata kaupungin käyttäjätunnusta on joutunut kyberhyökkäyksen kohteeksi. Näiden lisäksi vuonna 2024 kaupungin ympäristöön on kohdistunut noin sata kyberhyökkäystä tai poikkeamaa.	
Toimenpide	Järjestelmien tietoturvallisuuden ylläpitäminen, tekniset hallintatoimet, henkilöstön kouluttaminen, SOC-tilannekeskuspalvelun käyttöönotto.	

Palveluiden turvallisuus

Riski	HALLINTOPALVELUT: Tietoturvallisuuden pettäminen	16
-------	---	----

Arvio	Riski salassa pidettävän tiedon vuotamiseksi on erittäin korkea, organisaatioon kohdistuneiden kalasteluyritysten valossa. Vuoden 2024 aikana yli sata kaupungin käyttäjätunnusta on joutunut kyberhyökkäyksen kohteeksi. Näiden lisäksi vuonna 2024 kaupungin ympäristöön on kohdistunut noin sata hyökkäystä tai poikkeamaa.
Toimenpide	Kiristyneen turvallisuustilanteen huomioiminen toiminnan seurannassa, ohjeistuksissa ja henkilöstökoulutuksissa.
Toimenpide	Sisäinen toimintaohjeistus ja henkilöstön koulutukset.

KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Valtuustossa on 35 valtuutettua. Vuosi 2025 oli kuntavaaleissa valitun 1.6. toimikautensa aloittaneen valtuuston ensimmäinen toimintavuosi.

Katso kohta 1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Uusi valtuusto aloitti 1.6 toimikautensa. Vuonna 2025 valtuusto 2021–2025 kokoontui 3 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 30 asiaa. Valtuusto 2025–2029 kokoontui 6 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 75 asiaa. Talousarvio vuodelle 2026 hyväksyttiin vielä perustuen aiempaan strategiaan ja valtuuston strategiatyö on aloitettu alkuvuonna 2026.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp	
KULUT	- 102	- 133		- 133	- 120	13	17,8 %	
KATE	- 102	- 133		- 133	- 120	13	17,8 %	
Nettomenojen kehitys			TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-9,0	-7,9	-7,0	-8,3	-10,9	-6,3

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta toimii vaaliviranomaisena ja huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa. Kuntavaaleissa se huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Vuonna 2025 yhdistetyt alue- ja kuntavaalit 13.4.2025. Vaalien jälkeen uudet luottamushenkilöt aloittivat 1.6.2026 toimissaan.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	68	13		13	13		-80,2 %
KULUT	- 68	- 51		- 51	- 38	14	-44,4 %
KATE		- 38		- 38	- 24	14	-5 301,9 %
		TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas		-1,5	0,4	0,2	0,0	-3,1	-2,0
HTV					0,6		0,3

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston kaupungille ja kaupunkikonsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on arvioitava, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä huolehdittava kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Jos kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava myös talouden tasapainotuksen toteutumista. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallinnonsäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitellään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa ja teki tarkastussuunnitelman mukaista työtä.

Vuoden loppupuolella kilpailutettiin kaupunkikonsernin tilintarkastus- ja tarkastuslautakunnan sihteeripalvelut vuosille 2026-2030. Tilintarkastusyhteisönä jatkaa yhä BDO Audiator Oy.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
KULUT	- 29	- 39		- 39	- 32	7	9,9 %
KATE	- 29	- 39		- 39	- 32	7	9,9 %
Nettomenojen kehitys		TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas		-2,5	-2,2	-2,4	-2,3	-3,2	-1,5

KAUPUNGINHALLITUS

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	524	737		737	424	- 313	-19,2 %
KULUT	- 4 327	- 4 607		- 4 607	- 4 143	464	-4,3 %
KATE	- 3 803	- 3 870		- 3 870	- 3 719	151	-2,2 %
Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	2 996	2 941		2 941	3 199	258	6,8 %
KULUT	- 4 588	- 4 834		- 4 834	- 4 481	353	-2,3 %
KATE	- 1 592	- 1 893		- 1 893	- 1 282	612	-19,5 %

Konserniohjaus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia Kalajoen kaupungin hallinnon ja toiminnan johtamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Vuosi 2025 oli Kalajoen 500 v juhlavuosi. Kaupunginhallituksen alla toimi juh latoimikunta. Vuoden aikana järjestettiin mittavasti erilaisia juh lavuoden tapahtumia ja toteutettiin mm. Kirkkopuisto. Juhlavuodesta on erillinen raportointi osana tätä tilinpäätöstä.

Kaupunginhallituksen alla oli varhaiskasvatuksen Valssi-hanke, joka toteutettiin koontina varatusta hankemäärärahasta.

Viestintä ja markkinointi

Viestintää ja markkinointia on toteutettu strategian mukaisesti. Käytännön toimenpiteitä:

Taloussanomien neliosainen Kalajoki 500 -artikkelisarja julkaistiin sekä paperilehdessä että digitaalisessa muodossa. Artikkelisarja kertoo Kalajoelle sijoittumisen erinomaisista mahdollisuuksista yrityksille ja investoreille useasta eri näkökulmasta käytännön toteutusten sekä edistyvien hankkeiden kautta: yrityspuiston mahdollisuudet saavutettavuuden näkökulmasta, syväsataman uudet teknologiset ratkaisut, erityisosaaminen sekä satsaus uusiutuvaan energiaan, Kalajoen Marinan rakentuminen ja potentiaali sekä Jylkän kaavoitus ja mahdollisuudet energiaintensiiviselle toiminnalle.

Tekoälyavusteisen chattibotin pilottikokeilu sekä tekniikan mahdollisuuksien kartoittaminen asiakaspalvelun parantamiseksi. Kokeilu jatkuu myös vuonna 2026.

#KolmenKuukaudenKokeilu-asumiskokeilu kampanjan toteuttaminen yhdessä Visit Kalajoen sekä paikallisten yritysten kanssa. Pääviesti: Hiekkarannoistaan ja auringonlaskuistaan tunnettu kesälomakohde on upea kohde myös talvisin. Tietotyöläiselle Kalajoki on etätyöpaikkana paratiisi, jossa luonto ja palvelut ovat lähellä.

Jussi-kampanja sai jatkoa asukasmarkkinoinnissa ja yhteistyötä tehtiin matkailumarkkinointia toteuttavan Visit Kalajoen sisällöntuottajan kanssa. Pääviesti: Kalajoki on upea lomailukohde, mutta myös upea asuinpaikka. Täältä ei tarvitse lähteä, tänne voi myös jäädä.

Kalajoen lukio markkinointiin on satsattu vuoden 2026 aikana. Markkinointisivut on toteutettu yhdessä lukion henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa ja niiden tavoitteena on kertoa tiiviisti ja houkuttelevasti Kalajoen lukion tarjonnasta, opiskeluarjesta sekä sinne hakemisesta. Sisältö luotiin nuorten kokemuksia hyödyntäen ja materiaalia voidaan hyödyntää tulevana vuosina monikanavaisesti sekä paikallisten opiskelijoiden että kauempaa tänne tulevien houkuttelemiseksi.

Vuonna 2025 Viiden tähden Kalajoki -asukaslehti ilmestyi neljä kertaa. Tiivis lukupaketti piti sisällään muun muassa ajankohtaista tietoa asukkaille sekä mainoskoonnin tapahtumista, joita juhluvuoden aikana toteutui komea määrä.

Viestintää ja markkinointia varten varatut määrärahat riittivät.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp	
TUOTOT	200	418		418	91	- 328	-54,6 %	
KULUT	- 1 307	- 1 745		- 1 745	- 1 106	639	-15,4 %	
KATE	- 1 108	- 1 327		- 1 327	- 1 016	311	-8,3 %	
			TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-62,5	-99,5	-59,9	-90,0	-109,3	-58,3
HTV						1,9		2,7

Henkilöstöohjaus

Toiminta-ajatus

Henkilöstöohjaus on keskitetty sisäinen tukipalvelu, jonka tehtävänä on tukea organisaation johtoa ja esihenkilöitä päivittäisessä henkilöstötyössä ja palkanlaskennassa. Henkilöstöohjauksen vastuulla on ylläpitää yhtenäisiä käytäntöjä, mitä tulee työ- ja virkaehtosopimusten tulkintaan, henkilöstöä koskevaan ohjeistukseen ja palkkaukseen. Lisäksi se vastaa strategisesta henkilöstötyöstä, kuten johtamisen, esihenkilötoiminnan ja osaamisen kehittämisestä sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukemisesta yhteistyössä palvelujen, työterveyshuollon ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.

Henkilöstöohjaus valmistelee ja esittelee henkilöstöä koskevat asiat kaupunginhallituksen

henkilöstöjaoston päätettäväksi sekä antaa lausunnon kaupunginhallituksen toimialaan kuuluvista henkilöstöä ja resursointia koskevista asioista. Henkilöstöohjaus vastaa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista. Asiat, jotka vaikuttavat olennaisesti henkilöstön asemaan ja palvelussuhteisiin, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin käsitellään yt-toimikunnassa. Pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutettu kokoontuvat epävirallisempina työryhmänä hallintojohtajan/työsuojelupäällikön johdolla. Yhteistoimintaan kuuluvat henkilöstöetuudet, joiden tavoitteena on kannustaa henkilöstöä omaehtoiseen työkyvyn ylläpitämiseen ja kohentamiseen.

Henkilöstön kehittämiseen varatut määrärahat kohdennetaan työntekijöiden osaamisen kehittämiseen ja esihenkilötyön kehittämiseen. Alkuvuodesta kilpailutettiin konsernin työterveyshuollon palvelut ja Mehiläinen Oy aloitti työterveyshuollon toimijana 1.6. Kalajoen kaupunkikonsernin työterveyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Vuonna 2025 henkilöstöohjauksen toiminta painottui erityisesti henkilöstöjohtamisen, työkyvyn tuen ja työhyvinvoinnin kokonaisuuksien vahvistamiseen sekä toiminnan kehittämiseen. Toiminnassa korostuivat henkilöstön tukeminen, esihenkilötyön kehittäminen ja työterveysyhteistyön tiivistäminen. Vuoden aikana käynnistettiin ja jatkettiin useita toimenpiteitä, joilla pyrittiin parantamaan henkilöstön työkykyä, tukemaan esihenkilöitä ja lisäämään toiminnan suunnitelmallisuutta.

Vuoden aikana henkilöstöohjauksen rakenteita ja yhteistoimintaa selkeytettiin ja aikataulutettiin ennakoivaksi kokonaisuudeksi. Henkilöstöjohtajan ja luottamusedustajien säännölliset valmistelutapaamiset muodostavat jatkumon, jota seuraavat yhteistoimintapalaverit, YT-toimikunta sekä henkilöstöjaosto. Selkeä rytmitys on vahvistanut valmistelun laatua, päätöksenteon sujuvuutta ja yhteistä tilannekuvaa.

Vuonna 2025 otettiin käyttöön tasopalkkajärjestelmä Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n linjausten mukaisesti. Käyttöönotto edellytti merkittävää valmistelua sekä tiivistä yhteistyötä esihenkilöiden ja henkilöstön edustajien kanssa.

Työterveysyhteistyöhön luotiin vuoden 2025 aikana selkeä vuosikello, jonka mukaisesti toimintaa toteutettiin suunnitelmallisesti, laajasti ja arjen tasolla tiiviissä kumppanuudessa. Yhteistyölle rakennettiin vahva perusta, mikä on edellyttänyt määrätietoista panostusta. Työterveysmenot laskivat vuoden 2024 tasosta noin 44 prosenttia, mikä osoittaa toimintamallin vaikuttavuutta. Taso on lähellä tavoitteeksi asetettua kuntakentän keskimääräistä työterveysmenoa per työntekijä.

Vuoden lopussa järjestettiin työsuojeluvaalit, joissa toteutui varsinainen vaalitalanne. Vaalien tuloksena valittiin kaksi työsuojeluvaltuutettua kaudelle 2026-2029 sekä heille varavaltuutetut, mikä vahvistaa työsuojelun toiminnan jatkuvuutta ja kehittämistä. Marraskuussa järjestettiin henkilöstöjuhlat Kalajoen 500-vuotisjuhlavuoden kunniaksi, mikä kokosi henkilöstön yhteiseen juhlahetkeen ja vahvisti yhteisöllisyyttä.

UIk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	168	162		162	196	34	16,6 %
KULUT	- 1 016	- 752		- 752	- 902	- 151	-11,1 %
KATE	- 848	- 590		- 590	- 707	- 117	-16,6 %
		TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas		-75,3	-70,0	-52,6	-69,1	-48,6	-48,5
HTV					3,0		3,6

Talousohjaus

Toiminta-ajatus

Talousohjaus vastaa kaupungin taloushallinnon tehtäväalueesta sisältäen kirjanpidon, maksuliikenteen, kassavalmiuden ja lainanhallinnan, myynti- ja ostoreskontran siltä osin kuin niitä ei ole hajautettu, sijoitustoiminnan, talouden sekä väestö- ja elinkeinorakenteen tietohuollon sekä avustaa kaupungin strategisessa ja operatiivisessa suunnittelussa. Talousohjaus kokoaa ja valmistelelee vuosittain talousarvion, osavuositarkastukset ja tilinpäätöksen.

Talousohjaus tuotti palveluita kaupungille ja sen konserniyhtiöille sekä Merijärven kunnalle ja JOKI-ICT Oy:lle.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Taloushallinnon toiminta oli onnistunutta ja laadukasta. Vuoden aikana osallistuttiin kuntakentälle kehitettävän uuden Opiferus taloushallinto -järjestelmän kehitystyöhön, vaihdettiin maksuliikenneohjelma edellisen tuen päättyessä, budjetoitiin henkilöstösuunnittelulla htv-tasoisesti ensimmäisen kerran, vakiinnutettiin maanvuokralaskutuksen automaatio, kehitettiin hr-mittaristo yhdessä henkilöstöhallinnon kanssa sekä vaihdettiin kaupungin käteiskassat. Taloushallinto koulutti ja ohjeisti aktiivisesti vuoden aikana talouden eri asioissa (mm. arvonlisäverotus ja laskujen tiliointi). Konserniyhtiö Kalajoen Hiekkasärkät Oy:n taloushallintopalvelut tuotettiin ensimmäisen vuoden ajan kokonaan taloushallinnosta (laskutus, reskontrat, maksuliikenne, kirjanpito, tilinpäätös).

Taloushallinto osallistui myös kaupungin tekoälypilottiin, kehitti ostolaskujen käsittelyn tekoälyä edelleen sekä kehitti työsuhde-edun seurantaan Ceepos-järjestelmän yhteistyössä tietohallinnon ja henkilöstöhallinnon kanssa. Lisäksi neuvoteltiin ja valmisteltiin yhteisyritysmalli talouspalveluiden tuottamiseksi alle 20 000 asukkaan kunnille ja kuntayhtiöille. Tätä tukee viime vuosien taloushallinnon tuottavuuden kasvu, joka yhä vahvistuu yhteisyrityksen prosesseissa ja järjestelmissä.

Järjestelmäkustannukset ovat nousseet mittavasti ja yllättivät hieman vuoden toteumassa, mikä aiheutti pienen määrärahaylityksen. Edellisvuoteen eroa syntyy arvonlisäveroprojektista, jonka tulokset näkyvät vuoden 2024 toteumassa vuosilta 2022–2024.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp	
TUOTOT	128	129		129	123	- 6	-4,1 %	
KULUT	- 647	- 689		- 689	- 699	- 10	8,1 %	
KATE	- 519	- 560		- 560	- 576	- 16	11,0 %	
			TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-39,3	-45,4	-50,9	-42,3	-46,1	-40,7
HTV						10,3		10,2

Yleishallinto

Toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa asianhallinnan prosesseista ja tukee kaupunginjohtajaa kaupunginhallituksen ja valtuuston ratkaisovaltaan kuuluvien asioiden valmistelussa. Yleishallinnon tehtävänä on luoda hyvät edellytykset toimielinten työskentelylle ja kaupungin yleisjohtamiselle sekä järjestää kaupungintalolla tarvittavat virastopalvelut. Palvelualueen keskeisiä toimintoja ovat kirjaamon ja asianhallinnan ohjaus, keskusarkiston ylläpito sekä tarvittavien kokousvalmistelu- ym. tukipalvelujen tuottaminen toimielimille. Palvelualueen määrärahakokonaisuuteen kuuluvat lisäksi kunnallinen edunvalvonta, väestönsuojelu sekä vanhus- ja vammaisneuvostot.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Yleishallinto vastasi keväällä pidettyjen yhdistettyjen kunta- ja aluevaalien käytännön toteutuksesta. Vaalien jälkeen uuden valtuustokauden aloitukseen liittyvät hallinnolliset työt vaikuttivat yleishallinnon toimintaan kesän ja alkusyksyn aikana. Yleishallinnon perustoimintoja kehitettiin vuoden aikana siirtymällä kirjaamossa osittain hajautettuun toimintamalliin, jatkamalla sähköiseen arkistointiin ja tiedonohjaukseen liittyviä kehitystehtäviä sekä valmistautumalla vuonna 2026 käyttöön otettavien ohjelmistoratkaisujen käyttöönottoon.

Yleishallinnon talous on toteutunut kokonaisuutena tarkastellen talousarvion mukaisesti. Marginaalinen menoylitys ulkoisissa menoissa aiheutui sellaisista kustannusmuutoksista (mm. hinnantarkistuksista), jotka eivät vielä talousarviota laadittaessa olleet tiedossa.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp	
TUOTOT	4	4		4	4		8,4 %	
KULUT	- 453	- 468		- 468	- 471	- 3	4,0 %	
KATE	- 450	- 464		- 464	- 467	- 3	3,9 %	
			TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-39,0	-41,8	-34,2	-37,0	-38,2	-32,2
HTV						4,2		4,4

Tietohallinto

Toiminta-ajatus

Tietohallinnon tehtävänä on tukea muita yksiköitä, vastata kaupungin ICT-ratkaisujen toimivuudesta ja mahdollistaa muiden yksiköiden häiriötön palvelutuotanto. Tietohallinnon tehtäviin kuuluu myös kansallisen lainsäädännön seuraaminen ja sen vaatimusten täyttäminen. Tietohallinto vastaa myös kaupungin tietoturvan toteutumisesta.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Kalajoen kaupungin tietohallinto on tukenut kaupungin yksiköitä järjestelmien kehittämisessä ja käyttöönotossa. Lisäksi tietohallinto on kehittänyt ja ylläpitänyt kaupungin tiedonhallintamallia, luoden pohjaa digitalisaation, automaation ja tekoälyn käytön edistämiseksi sekä arkistoinnille. Organisaatioon kohdistuvat ulkoiset uhkat ovat vaatineet panostusta myös tietoturvaa ja suorituskykyä parantaviin toimenpiteisiin. Tekoälyn käyttöönotto- ja hyödyntämiskyvykkyyttä on rakennettu kuluneen vuoden aikana tietoturva-arviointien, koulutusten ja koekäyttöjen avulla.

Vuodelle 2025 varattu määräraha ylittyi kasvaneiden laite- ja järjestelmäkustannusten, kehittämiseen käytetyn in-house-yhtiön asiantuntijatyön sekä suoritettujen tietoturvatoimenpiteiden vuoksi. Kasvava tekoälyn käyttö ja datakeskushankkeet ennustavat tuleville vuosille laitekustannuksiin jopa 20 %:n kasvua, mikä hankaloittaa kustannusten ennustamista.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp	
TUOTOT	25	24		24	11	- 14	-57,2 %	
KULUT	- 904	- 953		- 953	- 964	- 10	6,6 %	
KATE	- 879	- 929		- 929	- 953	- 24	8,5 %	
			TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-67,1	-69,0	-65,9	-71,6	-76,5	-66,8
HTV						3,0		3,0

9.1.2 Kehittämispalvelut

Strategiset painopisteet

1. Työllisyysalueen käynnistäminen

Painopisteenä on uuden työllisyysalueen toiminnan käynnistäminen ja palvelupisteen perustaminen. TE-palvelut siirtyvät kunnille ja palveluita tuotetaan Ylivieska, Kalajoki ja Nivala -työllisyysalueella sekä henkilöasiakkaille että työnantaja- ja yritysasiakkaille. Kalajoki toimii yhtenä työllisyysalueen työnantajakaupunkina. Kalajoki vastaa Kalajoen, Alavieskan ja Merijärven asiakkaiden lähipalveluista. Lisäksi Kalajoki vastaa keskitettynä palveluna koko työllisyysalueen kotoutuja-asiakkaista sekä EURESin ja kansainvälisen rekrytoinnin palveluista. Toimenpiteenä on työnvälitys ja lakisääteisten TE-palveluiden uuden toimintamallin käynnistäminen sekä työnhakija-asiakkaille että työnantaja- ja yritysasiakkaille. Toimenpiteenä on lakisääteisten työllisyyspalveluiden yhteensovittaminen kaupungin muiden palveluiden kanssa. Toimenpiteenä käynnistetään, kehitetään ja toteutetaan uudistuksen toiminta- ja palvelumallia.

2. Kotouttamisen toimintamalli

Kotouttamisen toimintamallia sekä lakisääteisten ja vapaaehtoisia kotouttamispalveluiden palvelupolkuja kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toimintamallissa huomioidaan lakimuutokset ja monikielinen yhteiskuntaorientaatio. Kotoutuja-asiakkaiden palvelut yhteensovitaan työllisyysalueen toimintaan. Työnantajia tuetaan ulkomaisen työvoiman rekrytoinneissa ja työllistämisessä. Työllisyysalueen keskitettynä palveluna toteutetaan EURESin ja kansainvälisen rekrytoinnin palveluita koko työllisyysalueelle. International House Kalajoki -toiminnan kehittämisen kautta tarjotaan palveluita maahanmuuttajille maahantulosyistä riippumatta.

3. Maaseudun kehittäminen

Toiminnan painopisteenä on Kalajoen ja yhteistoiminta-alueen maaseutustrategian toimenpiteiden toteuttaminen. Toimenpiteinä alueella järjestetään useita tuotantoalakohtaisia tilaisuuksia, maatalousyrittäjien kuntakohtaisia teematilaisuuksia ja kehitetään kumppanuuksia lähialueen YTA-alueiden kanssa mm. viljelijäkoulutusten järjestämiseksi. Kalajoki Menu-hankkeessa kytketään vahva alkutuotanto ravintoloiden ja kahviloiden menuihin tarinallistamisen ja kokonaisvaltaisen ruokailuelämyksen kautta. Kalajoki Menun keskeisimpinä toimenpiteinä Menun laadinta ja reseptiikan luominen sekä Menun viestintämateriaalien teko. Kylien kehittämisen keskeisimpinä toimenpiteinä Kyläiltoja jatketaan kyläkohtaisesti. Maaseudun kehittämistoimintaa ideoidaan yhdessä kyläaktiivien ja tuottajajärjestöjen kanssa.

4. Työvoiman saatavuuden parantaminen

Painopisteenä on alueen työnantajien avoimien työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaamisen lisääminen ja työnvälitys työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja alueen elinvoiman kehittämiseksi. Työllisyys- ja työnantajapalveluiden siirtyessä työllisyysalueen kautta kaupungin vastuulle toimenpiteitä toteutetaan tiiviissä yhteistyössä yrityspalveluiden ja hankkeiden kanssa. RekryOpo-hankkeen toimenpiteet auttavat työnantajia työpaikkojen näkyväksi tekemisessä, rekrytointiosaamisen, työnantajamielikuvan ja työntekijöiden pitovoiman kehittämisessä sekä rekrytointien onnistumisessa. Duuniportin keskiössä on osaavan työvoiman saaminen avoimiin työpaikkoihin ja välineinä erilaiset toimenpiteet, kokeilut ja pilotit työnantajien, työntekijöiden, työnhakijoiden, maahanmuuttajien, opiskelijoiden ja valmistuvien kohtaamiseen.

5. Työpaikkamäärän kasvu

Tavoitteena on myönteinen työpaikkakehitys, jota tuetaan mm. hautomo- ja kiihdyttämöpalveluilla, kehittämällä jatkuvasti yrityksen perustamisen ja kasvun palveluita, edistämällä yritysten omistajanvaihdoksia ja yritysjärjestelyitä sekä hakemalla aktiivisesti Kalajoelle uusia sijoittuvia yrityksiä tai toimipisteitä. Yritysten sijoittumispalveluihin liittyvä kaupungin oma projekti käynnistetään ja tavoitteena on saada useita uusia eri toimialojen sijoittuvia yrityksiä Kalajoelle.

6. Tapahtumatuotannon kehittäminen

Kalajoki 500 -juhlavuoden aikana panostetaan erityisesti uusien, vaikuttavien tapahtumien mahdollistamiseen ja järjestämiseen Kalajoella. Tapahtumatuotannon kehittämiseen on varattu 150 000 euron määräraha, määrärahan tarkemmat käyttöehdot työstetään erikseen.

Tilannekatsaus 31.12.

Työllisyysalueen käynnistäminen

Ylivieska, Kalajoki, Nivala -työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Työnhakijoille ja työnantajille suunnatut lähipalvelut käynnistettiin. Kalajoella henkilöstöresurssi oli 9 htv, ja henkilöstö aloitti työt tammikuun alussa kaupungintalon tiloissa. Liikkeenluovutuksella siirtynyt henkilöstö siirtyi ensin TE-toimistosta vastuukunnan Ylivieskan kaupungin työntekijäksi ja vasta 1.5.2025 Kalajoen kaupungin työntekijäksi. Osa työntekijöistä rekrytoitiin suoraan Kalajoen kaupungille. Kaikki virat saatiin täytettyä. Kalajoki vastasi myös Alavieskan ja Merijärven lähipalveluista sekä koko työllisyysalueen kotoutuja-asiakkaiden palveluista, EURES-palvelusta ja kansainvälisestä työnvälityksestä.

Kotouttamisen toimintamalli

Kotouttamisen toimintamallia sekä lakisäätteisten ja vapaaehtoisten kotouttamispalveluiden palvelupolkuja kehitettiin toimijoiden kanssa. Kotoutuja-asiakkaiden palveluja sovitettiin yhteen työllisyysalueen kanssa. Työllisyyspalveluissa käynnistettiin EURES- ja kansainvälisen työnvälityksen palvelut, joita tuotettiin koko työllisyysalueelle. International House Kalajoen asiantuntijat hoitivat noin 400 asiakastapaamista, jonka lisäksi koto-asiakkaille suunnatuissa tapahtumissa oli 230 osallistujaa. International House Kalajoki on kehitetty osana Duuniportti-hanketta. Toiminta on vakiinnuttanut asemansa, on hyvin tunnettu ja otettu vastaan Kalajoella asuvien maahanmuuttajien keskuudessa. International House Kalajoki tarjoaa yhden luukun periaatteella neuvontaa ja ohjausta työllistymiseen, kouluttautumiseen ja kotoutumiseen, jonka lisäksi se tarjoaa vapaa-ajan toimintaa ja mahdollisuuksia kohdata muita Kalajoen asukkaita.

Maaseudun kehittäminen

Suomen suurin perunantuottajille suunnattu seminaari- ja verkostoitumistilaisuus kokosi Kalajoelle ennätysmäärän osallistujia (100). Maaseutupalvelut järjesti nautatilojen kehittämispäivän (20 osallistujaa). NIR-maa-analyysin tulkintapäivät järjestettiin Kalajoella ja Raahessa (35 osallistujaa). Kaikki kehittämispäivät järjestettiin yhteistyössä alan huippuasiantuntijoiden kanssa. Maatalousyrittäjille järjestettiin omia viljelijätukikoulutuksia, ja joulukahvit tarjottiin kaikissa sopijakunnissa (109 osallistujaa). Maaseutupalveluiden henkilöstö osallistui yhteistyössä muiden YTA-alueiden kanssa maakunnallisten webinaarien luentojen valmisteluun ja esittämiseen. Maaseutupalvelut järjesti yhdessä Kalajoki Menu -hankkeen kanssa Made in meidän lande -seminaarin (150 osallistujaa). Seminaarin tapahtumalavalla haastateltiin sidosryhmien edustajia, ja seminaari huipentui paikallisten ruoan tuottajien tähtivierashaastatteluihin julkisjuontaja Sami Kurosen toimesta. Hankkeessa laadittiin Kalajoki Menu ja reseptiikka. Maaseudun kehittämisasioiden ideointi aloitettiin tuottajajärjestöjen kanssa. Kylätilaisuudet järjestettiin Himangalla ja Hiekkasärkillä.

Työvoiman saatavuuden parantaminen

Yleinen työllisyystilanne haastoi edelleen yritysten rekrytointeja. Yritys- ja työllisyyspalvelut järjestivät yhteistyössä rekrytointimessut, rekrymatchejä, koululaisten ja työnhakijoiden yritysvierailuja ja muita rekrytointitapahtumia. Yrityksiä autettiin rekrytointiosaamisen kehittämisessä RekryOpo-hankkeen valmennusten ja työpajojen avulla. RekryOpo-hanke toi esille yrityksissä olevia piilotyöpaikkoja, joihin työllisyyspalvelut etsivät sopivia työnhakijoita. Toimintamallia jatkettiin hankkeen jälkeen työllisyysalueen toimintana. Työllisyyspalveluissa käynnistettiin työllisyysalueen työnantajapalvelut, joka teki työnvälitystä ja toimi työnantajien kumppanina rekrytoinneissa, osaamisen kehittämisessä ja muutostilanteissa. Työnantajapalvelut teki uutta palvelua tunnetuksi ja

kontaktoi yli 100 työnantajaa. Yritys-, työllisyys- ja koulutuspalvelut tekivät yhteisiä yrityskäyntejä alkutuotannon sekä puu- ja metallitoimialan yrityksiin. Käyntien johdosta saatiin ajankohtaista tietoa yritysten tilanteesta sekä työvoima-, koulutus- ja kehittämistarpeista, joita hoidettiin eteenpäin. Duuniportin tekemä oppilaitosyhteistyö on vahvistanut maahanmuuttajien harjoittelu- ja työllistymispolkuja.

Työpaikkamäärän kasvu

RekryOpo-hankkeessa kontaktoitiin yli 200 työnantajaa. Toiminnassa oli mukana yli 100 yritystä. Valmennuksia ja työpajoja järjestettiin 13 kpl. Palvelun tuella yrityksiin palkattiin 35 työntekijää. Kaupungin oma yritysten sijoittumiseen liittyvä palveluprojekti käynnistettiin. Vuoden aikana toteutui noin 70 yritystapaamista, joista vajaa kymmenen on jatkotoimenpiteissä. Uusia yrityksiä perustettiin noin 85, joista noin kolmasosassa yrittäjä toimii kokoaikaisesti. Starttirahoja myönnettiin 13 kpl. Työttömien työnhakijoiden osuus kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna yleisestä työmarkkinatilanteesta johtuen. Avointen työpaikkojen määrä oli niin valtakunnallisesti kuin paikallisestikin alhaisempi edelliseen vuoteen verrattuna.

Tapahtumatuotannon kehittäminen

Tapahtumatukia myönnettiin yhteensä 70 000 euroa 20 hakijalle. Suurimmat tukea saaneet tapahtumat keräsivät yhteensä yli 11 000 kävijää. Kalajoki 500 -juhlavuoden kulttuuri- ja liikuntatapahtumatukea sai 14 tapahtumajärjestäjää. Farmari-näyttelyn konkreettinen tapahtumayhteistyö käynnistyi.

Hankkeet

RekryOpo

Hanke tuki yritysten rekrytointiprosesseja, työpaikkojen näkyvyyttä ja rekryosaamisen kehittämistä työpajoin, valmennuksin ja tapahtumin. Rekrypalveluita hyödynsi 106 yritystä. RekryOpo järjesti yritysten ja työnhakijoiden kohtaamiseksi rekrytapahtumia, työnantajatilaisuuksia ja yritysvierailuja. Hanke myötävaikutti 35 työpaikan syntymiseen ja päättyi 31.8.2025.

Kalajoki Menu

Hankkeessa toteutettiin paikallisista tuotteista ja raaka-aineista koostuva Kalajoki Menu. Kalajoki Menussa on 22 reseptiä, joista osa keittiömestari Pasi Kurosen ja osa Pohjois-Suomen Maa- ja kotitalousnaisten suunnittelema. Mukana on Kalajoki-leivoskilpailun voittajaresepti. Hanke toteutti Made in meidän lande -seminaarin, jonka etkoilla oli tarjolla Kalajoki Menu lähiruokaluona. Hanke järjesti Kalajoki Menu -illallisen. Hanke päättyi 31.12.2025.

Bothnian Coastal Route

Hankkeessa edistettiin kestävä matkailua, lisättiin matkailualueen näkyvyyttä erityisesti kansainvälisillä markkinoilla ja vahvistettiin yritysverkostoja. Sertifiointiprosesseja käynnistettiin useissa yrityksissä. Hankkeen verkkosivusto ja myyntitapahtumat lisäsivät matkailualueen kiinnostavuutta. Useat matkanjärjestäjät huomioivat Kalajoen matkailutuotteita osana laajempia kiertomatkonsepteja. Hankkeen vaikutukset Kalajoelle ovat pitkäkestoisia ja näkyvät kestävä matkailun osaamisen, kansainvälisten yhteistyöverkostojen ja yhtenäisen tuotekonseptin valmistumisena. Hanke päättyi 31.12.2025.

VATUPASSI – Vastuullinen tulevaisuus

Hanke vahvisti mikro- ja pk-yritysten vastuullisuusosaamista ja valmiuksia vastata lisääntyviin vastuullisuuslainsäädäntö- ja raportointivaatimuksiin. Hankkeessa järjestettiin kolmen tason vastuullisuusvalmennuksia, joissa yritykset laativat vastuullisuussuunnitelmia ja -strategioita liiketoiminnan kehittämisen ja ennakkoinnin tueksi. Tekemällä oppimiseen perustuva koulutusmalli madalsi yritysten kynnystä vastuullisuustyön käynnistämiseen. Vuoden aikana valmennuksiin osallistui 50 yritystä Kalajoen seudulta.

VAUISTART+

Hankkeessa kehitettiin yrityshautomopalveluiden toimintamalli. Tuloksena syntyi videokirjasto ja yrittäjyysvalmennus, jonka osallistujat oppivat yrittäjyydestä ja oman idean testaamisesta. Hankkeen avulla perustettiin uusia yrityksiä, autettiin kehittämään uusia tuotteita ja palveluita, hakemaan rahoituksia ja kansainvälistymään. Hautomo- ja yrittäjyysvalmennuksessa oli 43 asiakasta, joista 4 suunnittelee kansainvälistymistä.

Tupla KIT Kalajoen seudulla

Hanke järjesti 15 työpajaa yrityksen kehityksen ja kasvun eri teemoista. Työpajoihin osallistui 146 yritystä, joista 50 kasvuhakuisia. Hanke tuotti merkittävän määrän työkaluja ja materiaaleja yritysten ja yritysasiantuntijoiden käyttöön. Nämä vahvistavat yritysten valmiuksia kehittää toimintaa ja mahdollistaa jatkossa entistä paremman tuen yritysten kasvuun.

Runways to Arctic Coast

Loppuvuodesta käynnistyneessä hankkeessa edistettiin Kalajoen ja arktisen rannikkoalueen matkailun saavutettavuutta ja kansainvälistymistä. Hankkeessa järjestettiin kaksi tilaisuutta (74 osallistujaa). Kickoff-tilaisuus kokosi laajasti matkailutoimijoita yhteisen kehittämistyön äärelle.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	849	1 583		1 583	1 564	- 19	84,2 %
VAL OM. KÄYTT.	7				9	9	27,1 %
KULUT	- 2 075	- 4 448	- 59	- 4 507	- 4 038	469	94,6 %
KATE	- 1 219	- 2 865	- 59	- 2 924	- 2 466	458	102,3 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	849	1 583		1 583	1 564	- 19	84,1 %
VAL OM. KÄYTT.	7				9	9	27,1 %
KULUT	- 2 285	- 4 634	- 59	- 4 693	- 4 235	458	85,4 %
KATE	- 1 428	- 3 051	- 59	- 3 110	- 2 663	447	86,4 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-69,9	-115,5	-120,4	-99,3	-240,5	-202,8
HTV				18,1		24,9

Riskit

ICT

Riski	Kehittämispalvelut: Tietoturva- ja tietosuojariski	6
Arvio	Henkilöstö on toiminut tietoturvaohjeistuksen mukaisesti ja suorittanut tietoturvakoulutuksen. Tietojen käsittelyjärjestelmään ei ole kohdistunut verkkohyökkäystä eikä haittaohjelmatartuntaa. Hakemustietojen käsittely on ollut huolellista ja tietoturvallista. Ruokavirasto on suorittanut maaseutuhallinnolle tietoturvadokumenttien auditoinnin.	
Toimenpide	Tietoturvakoulutus koko henkilöstölle	
Toimenpide	Tietoturvariskien ennakoinniseksi ja välttämiseksi henkilöstöä ohjeistetaan eri tilanteiden varalta. Maaseutuhallinnossa on vuosittain ylläpidettävä ja raportoitava tietoturvariskien hallinta- ja seurantajärjestelmä.	
Toimenpide	Yrityspalveluiden asiakkuudenhallintajärjestelmän päivittäminen	

KAAVOITUS- JA ELINVOIMALAUTAKUNTA

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	849	1 583		1 583	1 564	- 19	84,2 %
VAL OM. KÄYTT.	7				9	9	27,1 %
KULUT	- 2 075	- 4 448	- 59	- 4 507	- 4 038	469	94,6 %
KATE	- 1 219	- 2 865	- 59	- 2 924	- 2 466	458	102,3 %
Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	849	1 583		1 583	1 564	- 19	84,1 %
VAL OM. KÄYTT.	7				9	9	27,1 %
KULUT	- 2 285	- 4 634	- 59	- 4 693	- 4 235	458	85,4 %
KATE	- 1 428	- 3 051	- 59	- 3 110	- 2 663	447	86,4 %

Elinkeinopalvelut

Toiminta-ajatus

Elinkeinopalvelut toteuttaa elinkeinojen edistämistoimenpiteitä keskittymällä yritys- ja elinkeinoneuvontaan, kehittämishankkeiden toteutukseen ja rahoitukseen, yritysten toimitilaratkaisujen selvittämiseen, yhteistyöverkoston toimintaan sekä päätöksenteon valmisteluun elinkeinojen kehittämiseen liittyvissä asioissa.

Elinkeinopalvelut vastaa kotoutumispalvelujen järjestämisestä.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Kaupungin ja yrittäjien välisessä hankintavuoropuhelussa avattiin kaupungin ostolaskudataa ja suunnitteilla olevia hankintoja. Tilaisuus keräsi runsaasti osallistujia, ja palautteiden perusteella

hankintavuoropuhelun koettiin olleen hyödyllinen. Kaupungin ajankohtaisten hankintojen julkaiseminen aloitettiin uutiskirjeissä.

Hanketoiminta oli keskeinen vaikuttavuuden väline kehittämistyössä. Hankkeiden kautta vahvistettiin elinvoimaa, tuettiin yritysten kasvua ja työllisyyttä sekä parannettiin matkailun saavutettavuutta ja kansainvälisiä kasvuedellytyksiä. Hanketoiminnalla luotiin pysyviä vaikutuksia ja edellytyksiä pitkäjänteiselle kehitykselle kaupungin strategisten kärkien mukaisesti.

Sataman yrityspuiston ja Jylkän alueen kehittämissuunnitelma sai myönteisen AKKE-rahoituspäätöksen. Kehittämissuunnitelman laatijana toimi Sweco, ja työ valmistui syksyllä. Aineisto toimii alueiden tulevan kehittämisen pohjana sekä markkinointi- ja myyntiaineistona. Matkailun kansainvälistymisen edistämiseen liittyvä Runways to Arctic Coast -hanke sai myönteisen toimintaympäristön kehittämisavustuspäätöksen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Hanketta valmisteltiin yhteistyössä elinkeinopalvelujen, Kalajoen Hiekkasärkät Oy:n, Kemin kaupungin, Kemin Matkailu Oy:n ja Meri-Lapin kehittämiskeskuksen kanssa. Hankeasiantuntija aloitti työnsä kesäkaudella. Loppuvuodesta saatiin myönteinen päätös myös CHARLES – lentoliikenteen uudet avaukset -hankkeelle. Loppuvuodesta jätettiin rahoitushakemukset Tulevaisuuden tekijät-, YRITTÄMÖ- ja VASKI-hankkeille.

Puutoimialan yrityksille toteutettiin kaupungin yritys- ja työllisyyspalveluiden sekä Ammattiopisto Jedun koulutuspalvelujen toimesta yhteisiä yrityskäyntejä. Esille nousseiden yritystarpeiden pohjalta Jedu suunnitteli lyhytkoulutuksia lomautettujen tai lomautusuhan alla olevien työntekijöiden kouluttamiseen.

Elinkeinopalvelujen asiantuntijat järjestivät erilaisia koulutuksia, valmennuksia, työpajoja ja muita tapahtumia alueen yrityksille. Tilaisuuksien palautteet ovat erittäin hyviä, ja yrityspalvelujen aktiivinen viestintä on saanut kiitosta yrittäjiltä. Yrityspalvelujen imago on yritysasiakkaiden mukaan vahvistunut merkittävästi.

Kansainvälisen toiminnan kustannuspaikalla tuottojen osuus on toteutunut talousarviota huomattavasti suurempana. Kunnat ovat oikeutettuja valtion maksamiin korvauksiin kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä kotoutumislain mukaisesti. Talousarviohetkellä oletettiin, että kotopalvelut ovat jatkossa kokonaisuudessaan valtionosuuksien piirissä ja laskennalliset korvaukset poistuisivat vuoden 2025 alusta lukien. Laskennallisia korvauksia on kuitenkin maksettu edelleen palvelun piirissä olleista aiemmista kotoasiakkaista.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Perustetut yritykset kpl	68	78	85	84
Uudet omistajanvaihdosprosessit kpl	9	9	15	14
Yritystuet €	1 122 117	414 000	1 500 000	1 450 000
Yritysten nettomäärän muutos kpl	37	7	10	17
Yrityspalvelujen asiakasmäärä kpl	291	359	350	287
Toteutuneet omistajanvaihdokset kpl	2	2	10	4
Sijoittumisneuvottelut kpl			25	60

Uusia yrityksiä on perustettu Kalajoelle 99 kpl, joista 15 on metsänhoitoon liittyviä, suoritteissa otettu huomioon näiden erotus. Lopettaneita yrityksiä on 67. Tiedot Taloustutkasta 02/2026.

Uik. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	480	601		601	709	108	47,8 %
KULUT	- 993	- 1 538	- 59	- 1 597	- 1 287	310	29,6 %
KATE	- 513	- 937	- 59	- 996	- 578	418	12,6 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-72,7	-71,8	-67,8	-41,8	-77,2	-33,9
HTV				7,4		8,6

Maaseutupalvelut

Toiminta-ajatus

Maaseutupalvelut toteuttaa maksajavirastotehtäviä KaSi-yhteistoiminta-alueella.

Maksajavirastotehtävät järjestetään Maaseutuviraston kanssa allekirjoitetussa maksajavirastosopimuksessa asetettujen palvelutavoitteiden ja muiden edellytysten mukaisesti.

Näihin kuuluvat mm. tuenhakijoiden riittävä koulutus sekä hakemusten, maksujen ja takaisinperintöjen käsittely annettujen määräaikojen puitteissa.

Maksajavirastotehtävien lisäksi maaseutupalvelut vastaa maaseudun ja kylien kehittämisestä toimialueellaan, johon kuuluvat Alavieskan, Merijärven, Pyhäjoen ja Siikajoen kunnat sekä Raahen ja Kalajoen kaupungit. Maaseutupalvelut vastaa maaseudun kehittämisestä ja Kalajoen maaseutustrategian toteuttamisesta.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Keskeiset onnistumiset

Päätukihaku ja hakuun liittyvä koulutus ja neuvonta onnistuivat hyvin. Yhteistoiminta-alueen viljelijäkoulutukset järjestettiin kaikissa sopijakunnissa. Maaseutuhallinnolle uutena tehtävänä tulleiden tukien tarkisteiden ja satelliittiseurannan selvityspyyntöjen käsittely työllisti henkilöstöä, mutta saatiin onnistuneesti toteutettua. Oman YTA-alueen viljelijäkoulutusten lisäksi maaseutuasiamiehet osallistuivat maakunnallisten webinaarien alustusten pitämiseen. Viljelijätukien valmistelevat tehtävät on hoidettu määräaikoihin mennessä ja tuet ovat lähteneet maksuun maksulupien auettua. Ruokavirasto piti maksajaviraston tietoturva-auditoinnin, josta saatiin hyvää palautetta. Maakunnan alueella järjestettyihin varautumisen työpajoihin osallistuttiin aktiivisesti, ja

varautumiseen liittyvät henkilö- ja konevaraukset päivitettiin kevään aikana.

Maaseutupalvelut järjesti yhdessä Kalajoki Menu -hankkeen kanssa marraskuussa menestyksekkäästi Made in meidän lande -seminaarin. Seminaariin osallistui 150 henkilöä. Seminaarin tapahtumalavalla haastateltiin sidosryhmien edustajia. Seminaari huipentui paikallisten ruoan tuottajien tähtivierashaastatteluihin julkisjuontaja Sami Kurosen toimesta. Seminaarista saatujen kokemusten pohjalta samantyyppisen tapahtuman järjestämistä tulevina vuosina jatketaan.

Määrärahojen riittävyys

Maaseutupalveluiden talousarvioon verrattuna ulkoiset tulot alittuivat noin 100 t€ ja menot noin 150 t€. Tätä selittää käyttämättä jäänyt maaseutupalveluiden hankevaraus. Kulut hieman alittuivat myös maaseutuhallinnossa ja maaseudun kehittämisessä.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
1 MAASEUTUHALLINTO				
Investointirahoitus	1 159 762	3 940 718	3 500 000	2 519 442
Maataloustulo Kalajoki, euroa	66 720 000	64 720 000	65 000 000	63 900 000
Maataloustulo YTA, euroa	181 970 000	176 570 000	180 000 000	177 480 000
Eu- ja kansalliset tuet YTA, euroa	45 760 001	49 675 636	52 000 000	46 910 000
Eu- ja kansalliset tuet Kalajoki euroa	14 234 331	15 099 869	16 000 000	15 076 500
SPV-kaupat Kalajoki, kpl	2	3	3	2
SPV-kaupat YTA, kpl	4	7	6	5
Aktivointi- ja koulutustilaisuudet kpl	6	14	12	13
Aktivointi ja koulutustilaisuuksiin osallistujat kpl	360	417	200	354
Tuotantoalakohtaiset kehittämispäivät kpl			4	4
Tuotantoalakohtaiset kehittämispäivät osallistujat kpl			60	155

Tilinpäätöksessä käytetyt viimeisimmät maataloustulot sekä tuotantomäärät Kalajoelta ja YTA-alueelta ovat vuodelta 2024.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	280	477		477	371	- 105	32,7 %
VAL OM. KÄYTT.	7				9	9	27,1 %
KULUT	- 423	- 676		- 676	- 530	146	25,5 %
KATE	- 136	- 199		- 199	- 150	49	10,7 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	2,8	5,8	-13,9	-11,1	-16,4	-6,5
HTV				6,4		7,4

Työllisyyspalvelut

Toiminta-ajatus

Kalajoen työllisyyspalveluiden toiminta-ajatuksena on edistää työllisyyttä ja työllistymistä alueella tarjoamalla monipuolisia palveluita ja tukitoimia työnhakijoille ja työnantajille. Toiminnan tavoitteena on työllistymisen edellytysten parantaminen ja yksilöiden tukeminen kohti työelämää ja työllistymistä.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Työllisyysalueen toiminnan käynnistäminen oli työllisyyspalveluiden keskeinen painopiste. Vuosi oli kiireinen, mutta yhteistyö työllisyysalueen kuntien kesken sujuvaa. Uuden toiminnan käynnistäminen vaati työllisyysalueen ja tiimien uusien toimintamallien, -tapojen, palveluiden ja prosessien tiivistä kehittämistä yhteistyössä työllisyysalueen kuntien ja henkilöstön kanssa. Uusina palveluina käynnistettiin kansainvälisen rekrytointin palvelut ja työnantajapalvelut sekä kehitettiin yhteistyötä yrityspalveluiden kanssa. Asiakastyötä tehtiin heti vuoden alusta alkaen, ja Kalajoella lähipalvelua on tarjottu ajanvarauksen lisäksi arkipäivisin myös ilman ajanvarausta sekä työnhakija- että työnantaja-asiakkaille.

Nuorten työllistymistä tuettiin kesätyö- ja kesäyrittäjyysseteleillä. Nuoret hakivat setelit Kunta-Akkunan kautta, ja setelit jaettiin ennätysajassa. Kesätyöseteleitä jaettiin 80 ja kesäyrittäjyysseteleitä 5 kpl. Ohjaamon monialaisessa palvelupisteessä tarjottiin palveluita alle 30-vuotiaille nuorille työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Asiakaskontakteja oli noin 1 700. Ohjaamokoordinaattori työskenteli 50 % työajalla. Työ- ja elinkeinoministeriön Ohjaamojen kannustinmallin rahoitukselle saatiin jatkorahoitus Ohjaamossa 100 % työajalla työskentelevälle hyvinvointialueen sairaanhoitajalle. Häneltä nuoret saivat matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelua, joka on ollut todella tärkeää ennaltaehkäisevää palvelua.

Työllisyyspalvelut toteutuivat kokonaisuudessaan lähes talousarvion mukaisesti, vaikka joitakin selkeitä poikkeuksia talousarvioon tulikin. Uuden toiminnan ja rahoitusmuutosten vuoksi talousarviota oli vaikea kaikilta osin ennustaa. Työttömyysturvamaksujen kuntaosuudet muuttuivat vuoden alussa uuden rahoitusmallin mukaisiksi. Aiemmin kunnan maksuosuus koski työmarkkinatukea; uudessa mallissa kunta on maksanut työttömyysturvamaksuista osuuden sekä työmarkkinatuesta, ansiopäivärahasta että peruspäivärahasta kaikista yli 100 päivää työnhakijana olleista. Kunnan maksuosuus kasvoi portaittain työttömyyden keston mukaan. Työttömän aktivointi eli palveluihin ohjaaminen ei ole enää vaikuttanut kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta, vaan vain työllistyminen vaikutti maksuosuuksiin. Talousarviota laadittaessa ennakoitiin, että toteuma tulee olemaan talousarvioon varattua noin 120 000 euroa suurempi. Alueen työmarkkinatilanteen haasteet, kasvaneet lomautukset ja vähäiset avoimet työpaikat vaikuttivat siihen, että työttömyysturvamaksut olivat lopulta noin 160 000 euroa talousarviossa arvioitua suuremmat.

Liikkeenluovutuksella siirtynyt henkilöstö siirtyi virallisesti Kalajoen kaupungin työntekijöiksi vasta 1.5. Tämän vuoksi henkilöstökulut ja toimintatuotot jäivät arvioitua pienemmiksi.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan tilinpäätöksen yhteydessä tasataan kuntien maksuosuudet toteutuneiden kustannusten mukaisesti, ja työllisyysalueen vastuukunnalle maksetuista kuntaosuuksista saatiin palautuksia noin 90 000 euroa. Talousarvio ei siksi ylittynyt niin paljon kuin

syksyllä ennakoitiin, vaikka työttömyysturvakustannukset ylittyivät. Työllisyyspalveluiden toimintakatteessa vain marginaalinen ylitys.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nuorten kesätyösetelit kpl	80	80	80	75
Nuorten kesätyösetelituki €	16 600	15 500	16 000	15 000
Työllisyys Hankkeet kpl	2	1	1	1
Saadut palkkatuet €	53 274	27 157	5 200	2 180

Nuorten kesätyöseteleitä myönnettiin 80, mutta viisi työnantajaa jätti laskuttamatta saamansa setelit. Kunta ei voinut enää hakea itselleen palkkatukea, minkä johdosta palkkatukityöllistäminen kuntaan loppui vuoden 2025 alussa.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	89	505		505	483	- 22	441,8 %
KULUT	- 659	- 2 234		- 2 234	- 2 220	13	236,9 %
KATE	- 570	- 1 728		- 1 728	- 1 737	- 9	204,8 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas		-49,6	-38,7	-46,5	-142,3	-127,5
HTV				4,4		8,9

SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 633	1 617		1 617	1 505	- 112	-7,9 %
KULUT	- 25 995	- 26 811	59	- 26 752	- 25 936	816	-0,2 %
KATE	- 24 361	- 25 194	59	- 25 135	- 24 432	704	0,3 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 736	1 617		1 617	1 637	20	-5,7 %
KULUT	- 37 892	- 39 085	59	- 39 026	- 38 005	1 021	0,3 %
KATE	- 36 156	- 37 468	59	- 37 409	- 36 368	1 042	0,6 %

9.1.3 Varhaiskasvatus ja perusopetuspalvelut

Strategiset painopisteet

1. Yhteisölliseen opiskeluhooltoon panostetaan moniammatillisella yhteistyöllä osallistaen oppilaita ja koteja. Sen avulla voidaan tarttua erityisesti yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden aiheuttamiin ongelmiin ja pienentää koulupudokkuusriskiä. Kasvatusalan ammattilaisten keskinäistä luottamusta ja yhteistyökykyä vahvistamalla vaikutetaan työmotivaatioon ja sitä kautta valmiuteen kohdata haastavat tilanteet luottaen kollegiaaliseen tukeen.

2. Erityisen tuen tarpeen kasvun pysäyttäminen vaatii koko kasvatustyön kentän laajaa yhteistyötä, jossa ammattilaisilla on avainrooli. Tuloksiin päästään kodin ja koulun / varhaiskasvatuksen

yhteistyöllä ja ennakkoluulottomilla avauksilla. Oppimisen tukea koskevat säädökset muuttuvat 1.8.2025 alkaen, mikä antaa uusia mahdollisuuksia panostaa ennaltaehkäisevään yhteistyöhön.

3. Merenojan koulun lisätilan tarpeen aiheuttamat haasteet tulee ratkaista niin, ettei neljän perusopetuksen yksikön lisäksi tarvita muita tiloja.

4. Yksilöllisessä opiskeluhollossa palvelujen saatavuutta ja toimivuutta kehitetään yhteistyössä Pohteen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa korostaen sitä, että se on yhteinen tavoitteemme.

5. Terveet elämäntavat, liikunnallisuus ja aktiivisuus painottuvat kasvatustyön arjessa, jota lisäksi tukevat harrastukset ja kerhotoiminta. Kulttuurin kuluttajaksi kasvattamalla edistetään terveellisten ja aktiivisten elämäntapojen omaksumista. Monipuolista tarjontaa ylläpidetään yhteistyössä eri toimijoiden välillä.

6. Keskustan uusi varhaiskasvatuskeskus valmistuu ja Himangan alueen varhaiskasvatuskeskuksen suunnitteleminen alkaa vuonna 2025. Varhaiskasvatuspalveluissa alkaa uusi avoimen varhaiskasvatuspalveluiden kokeilu. Kielirikasteisen oppimispolun rakentaminen varhaiskasvatuksesta aina toiselle asteelle aloitetaan.

Tilannekatsaus 31.12.

1. Koulujen oppilaskunnat ja tukioppilaat sekä yhteistyökumppanit ovat aktiivisesti järjestäneet yhteistä toimintaa ja ohjelmaa oppilaille. Opiskeluhoitoa on toteutettu yksilökohtaisissa, koulukohtaisissa ja koulutuksen järjestäjän yhteisessä opiskeluhoitoryhmässä, jonka koollekutsujana on toiminut pedagogisen tuen koordinaattori. Lapsiasiainneuvostossa ja Pohteen Rannikon alueen yhteisövaikuttavuuden johtoryhmässä on kaupungin edustus.

2. 1.8.2025 tuli voimaan tuen uudistus, jonka myötä otettiin käyttöön ryhmäkohtainen ja oppilaskohtainen tuki. Oppilastietojärjestelmään nämä termit eivät vielä ole tulleet, joten vanhoihin termein erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita vuonna 2025 oli perusopetuksessa 9,9 %. Vuonna 2024 heitä oli 9,2 % ja vuonna 2023 8,2 %. Koko maassa erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita perusopetuksessa vuonna 2024 oli 10,43 %. Vanhoihin termein tehostetun tuen oppilaita vuonna 2025 oli perusopetuksessa 12,7 %, vuonna 2024 heitä oli 13,2 % ja vuonna 2023 12,8 %. Koko maassa tehostetun tuen oppilaita vuonna 2024 oli 16,3 %. Uudet termit on otettava kokonaisuudessaan käyttöön viimeistään 31.8.2026.

3. Pohjankylän päiväkotia otettiin käyttöön 1.10.2025. Tämä mahdollisti Merenojan koulun ap-/ip-toiminnan siirron varhaiskasvatukselta vapautuneisiin väistöparakkitiloihin, jonne muuttaa myös Merenojan koulun vaativan erityisen tuen luokka 1–2K. Lisäksi tiloissa toteutetaan kokeiluna avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa. Vuorenkallion koulukiinteistö jäi pois koulukäytöstä syksystä 2025 alkaen. Tyngän aluekoululla opiskelee edelleen kaksi erityisen tuen pienryhmää. Himangan varhaiskasvatuskeskuksen suunnittelutyö aloitettiin. Päiväkoti Satumajakan esiopetusryhmä Amiraalit toimii Raumankarin yhtenäiskoulun tiloissa.

4. Yksilöllisen opiskeluhoillon saatavuus on ollut riittävää kuraattori- ja terveydenhuoltopalvelujen osalta, mutta näitä vaativampiin lastensuojelu- ja mielenterveyspalveluihin joudutaan jonottamaan

pitkään. Oppilaiden lääkärintarkastukset saatiin keväällä 2025 ajan tasalle. Ne olivat aiemmin olleet jäljessä lääkäripulan ja korona-ajan aiheuttaman viivästyksen vuoksi.

5.Vapaa-ajan kerho- ja harrastustoimintaa on ollut tarjolla monipuolisesti. Kouluilla on vierailut mm. musiikki-, teatteri- ja sirkustaiteilijoita. 8. vuosiluokat ovat osallistuneet Taidetestaajat-tapahtumiin. Keväällä 2025 toteutetun THL:n kouluterveyskyselyn mukaan oppilaiden tietoisuus runsaan ruutuaajan haitallisuudesta on lisääntynyt, osallisuuden kokemukset koulussa ovat lisääntyneet ja yläkoululaisten liikkuminen on lisääntynyt. Huolestuttavina kehityssuuntina ovat nikotiinivalmisteiden käytön yleisyys (17–20 %) ja ei lainkaan alkoholia käyttävien määrän pieneneminen.

6.Marttilantien ja Mäntylän päiväkodit muuttivat Pohjankylän uuteen päiväkotiin. Uusi yksityinen päiväkoti on rakenteilla Hiekkasärkkien alueelle. Kaupunki rakentaa uutta päiväkotia myös Himangalle.

Kielirikasteinen opetus aloitettiin Merenojan koululla. Keväällä 2025 kouluun ilmoitetuista uusista ekaluokkalaisista 26 % ilmoitettiin kielirikasteiselle luokalle.

Hankkeet

Valtion erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämiseen ja vahvistamiseen vuosille 2024–2025 oli Kalajoen kaupungilla käytössä 31.7.2025 saakka. Avustuksella palkattiin kouluvalmentaja lukuvuodeksi 2024–2025.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027 on myönnetty Kalajoen kaupungille yhteensä 177 000 euroa, omarahoitusosuus 20 %. Avustuksen saajalle tästä on maksettu vuosina 2024 ja 2025 59 000 euroa/vuosi. Varat käytetään lisähenkilöstön palkkaamiseen tuen tarpeiden perusteella.

Kalajoen kaupunki oli mukana kahdeksan koulutuksen järjestäjän yhteistyöverkostossa hakemassa OPH:n avustusta kiusaamisen ehkäisyyn ja siihen puuttumiseen, mutta avustusta ei myönnetty. Hakua koordinoi Ylivieskan kaupunki. OPH:n hankeavustusta kansallisen lukutaitostrategian edistämiseen haettiin myös, ja vastaus oli kielteinen.

Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2025 on myönnetty Kalajoen kaupungille 24 881 euroa, omarahoitusosuus 20 %. Avustuksella palkattiin varhaiskasvatuspalveluihin hanketyöntekijä Valssin käyttöönoton tekniseen valmisteluun ja kansallisten yhtenäisten laatukriteerien jalkauttamiseen osaksi varhaiskasvatustoimijoiden omaa laatutyötä.

Vuoden 2025 aikana haettuja avustuksia ovat myös OKM:n hankeavustus varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen kehittämiseen. Tässä Kalajoen koordinoimassa haussa on lisäksi mukana neljä muuta koulutuksen järjestäjää. OPH:n yleisavustusta vieraskielisten oppilaiden S2-opetuksen tukeen on myös haettu. Näihin kahteen hakuun odotetaan vielä vastausta.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	686	535		535	715	181	4,2 %
KULUT	- 20 931	- 21 542		- 21 542	- 20 996	546	0,3 %
KATE	- 20 244	- 21 007		- 21 007	- 20 281	726	0,2 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	698	535		535	735	200	5,3 %
KULUT	- 28 201	- 29 229		- 29 229	- 28 416	813	0,8 %
KATE	- 27 503	- 28 694		- 28 694	- 27 681	1 013	0,6 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-1 564,7	-1 649,8	-1 728,0	-1 668,2
HTV				302,4		296,5

Riskit

Toiminta / Prosessit

Riski	Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut: Osaavan henkilöstön puute.	6
Arvio	Varhaiskasvatuksen opettajapula on helpottanut merkittävästi; suurin osa heistä on päteviä/pätevyitymässä. Erityisopettajista on pulaa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa, mutta pätevyysaste on nousemassa.	
Toimenpide	Rekrytointiprosessin aikaistaminen ja työssä menestymisen tukeminen. Tukitoimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi ja uudet ratkaisumallit.	

Varhaiskasvatuspalvelut

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnan ja yksityisten palveluntuottajien tuottamasta varhaiskasvatuksesta, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta, esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen kokonaisuudesta. Varhaiskasvatuspalveluiden tehtävänä on tukea lasten kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvosta, jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään sekä yhteisönsä jäsenenä. Yksilöllisyyden takaamiseksi jokaiselle lapselle tehdään henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu).

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Toimintavuoden aikana varhaiskasvatusta on järjestetty kunnallisena toimintana päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Lisäksi varhaiskasvatusta on järjestetty yksityisten palveluntuottajien toimesta ryhmäperhepäiväkodeissa ja päiväkodeissa. Yksityiseen varhaiskasvatukseen kaupunki myöntää palvelusetelin.

Esiopetusta on järjestetty kunnallisena toimintana päiväkodeissa ja Tyngän aluekoululla. Tämän lisäksi esiopetusta on tarjottu yhdessä yksityisessä päiväkodissa.

Toimintavuoden aikana varhaiskasvatuspalveluissa on tapahtunut merkittävä muutos keskustan alueen toimintayksiköissä. Lokakuussa avautui uusi Pohjankylän päiväkoti, jonka myötä Marttilantien ja Mäntylän päiväkotien toiminta lakkasi. Tämän muutoksen johdosta toiminnan organisointi on selkeytynyt ja varhaiskasvatuskäyttöön suunniteltu yksikkö on helpottanut toiminnan toteuttamista.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Päiväkotipaikat	404	385	340	322
Ryhmäperhepk. Kalajoki	0	0	0	0
Perhepvhoitopaikat Kalajoki	75	75	70	44
Päiväkodit läsnäolopäivät	57 239	55 093	55 000	50 841
Ryhmäperhepvhoito läsnäolopäivät Kalajoki	701	0	0	0
Perhepäivähoito läsnäolopäivät Kalajoki	9 043	8 030	7 298	6 452
Kotihoidon lasta tuen piirissä Kalajoki	165	152	160	131
Esiopetus päiväkodit	116	116	107	109
Esiopetus koulut	8	7	7	4
Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä ikäluokista 1–6 v. (%)	78	84	75	85
Varhaiskasvatuksen lapsista erityisen tuen saajia kaikista tuen saajista (%)	1	3	5	3
Varhaiskasvatuksen lapsista tehostetun tuen saajia kaikista tuen saajista (%)	2	6	15	6
Varhaiskasvatuksen lapsista yleisen tuen saajia kaikista tuen saajista (%)	97	91	80	91
Varhaiskasvatuksen laskennallisten lisäkerrointen määrä (kpl)	53	17	27	16
Varhaiskasvatuksen lapsimäärä	409	390	410	364
Varhaiskasvatuksen laskennallinen lapsimäärä	476	425	448	397

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp	
TUOTOT	251	154		154	259	105	3,3 %	
KULUT	- 7 195	- 7 386		- 7 386	- 7 103	283	-1,3 %	
KATE	- 6 944	- 7 232		- 7 232	- 6 844	388	-1,4 %	
			TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-392,3	-433,3	-526,4	-565,9	-594,5	-475,5
HTV						104,2		99,2

Perusopetuspalvelut

Toiminta-ajatus

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Perusopetus kartuttaa inhimillistä ja sosiaalista pääomaa. Inhimillinen pääoma koostuu osaamisesta ja sosiaalinen pääoma ihmisten välisistä yhteyksistä, vuorovaikutuksesta ja luottamuksesta. Yhdessä ne edistävät yksilöllistä ja yhteiskunnallista hyvinvointia ja kehitystä. Perusopetuksen tehtävänä on osaltaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa. Jokaista oppilasta autetaan tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja rakentamaan oppimispolkunsaa ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja. Perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin rakentamisessa.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Vuonna 2024 toteutettu koulukuljetusten kilpailutus ja keväällä 2025 toteutettu erillisten taksikuljetusten kilpailutus ovat syksystä 2025 alkaen vaikuttaneet jo täysimääräisesti kuljetuskustannuksiin, ja trendi on ollut laskeva. Myös uimahallikuljetukset on kilpailutettu erikseen syksystä 2025 alkaen. Merenojan koulun lisätilatarve on ratkaistu käyttämällä Marttilantien päiväkodilta vapautuneita siirrettäviä tilaelementtejä.

Kouluverkko toimii vuonna 2020 vakiintuneessa muodossaan kahden yhtenäiskoulun ja kahden alakoulun verkkona. Oppilaiden tuen tarpeet, Valteri-tukijaksot, konsultaatiokäynnit ja hoitajaksot lastensuojelulaitoksessa tai sairaalakoulussa tuovat lisämenoja, jotka ovat usein vaikeasti ennakoitavissa. Vuodelle 2025 budjetoidut varat ovat kuitenkin riittäneet.

Oppilasmäärän lasku lähivuosina on nähtävissä, mikä edellyttää suurta varovaisuutta rekrytoinneissa ja ajoittain tavallista suurempia työmääriä yksittäistapauksissa.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
OPPILASMÄÄRÄT				
Raution koulu	79	80	81	79
Raumankarin koulu	280	283	281	283
Tyngän koulu	91	101	94	91
Merenojan yhtenäiskoulu 1.8.2020 alkaen	1 022	978	956	947

Tyngän aluekoulun oppilasmäärässä on mukana 4 esiopetuksen oppilasta. Muiden koulujen oppilasmäärissä ovat ainoastaan perusopetuksen oppilaat. Merenojan koulusta on siirtynyt kaksi pienluokkaa Tyngän aluekouluun syksyllä 2024.

Koulunsa aloittavien lasten määrä kouluittain	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
--	------	------	------	------	------	------	------

Raution koulu	14	12	8	15	8	12	7
Raumankarin koulu	22	22	21	22	16	8	18
Tyngän koulu	4	4	9	4	12	6	2
Merenojan yhtenäiskoulu	73	85	93	70	53	62	47

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	435	380		380	456	76	4,8 %
KULUT	- 13 736	- 14 156		- 14 156	- 13 893	263	1,1 %
KATE	- 13 301	- 13 775		- 13 775	- 13 437	339	1,0 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	447	380		380	476	95	6,4 %
KULUT	- 19 181	- 19 904		- 19 904	- 19 546	358	1,9 %
KATE	- 18 734	- 19 524		- 19 524	- 19 071	453	1,8 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-903,9	-938,4	-1 038,2	-1 083,9	-1 132,4	-916,6
€/oppilas	9 574,9	10 251,2	11 191,0	11 845,8	12 713,3	12 538,7
€/esiopetuslapsi	7 826,9	10 224,3	15 385,0	11 178,8	11 364,1	10 772,4
HTV				198,3		197,3

9.1.4 Kalajoen kampus, lukio ja Akatemia palvelut

Strategiset painopisteet

Sujuvan arjen ja kasvun mahdollisuuksien tarjoamiseksi Kalajoen lukion toimintoja, kumppanuuksia ja toimintamalleja kehitetään kahdella toimenpiteellä, jotka ovat;

1) Duuniportti-hankkeessa luotava uusi palveluiden kokonaisuus (oppilaitokset, elinkeino-, työllisyys-, nuoriso- ja maahanmuuttopalvelut) ja toimintamalli sekä

2) kansainvälisten opiskelijoiden rekrytointi, mikä vahvistaa toisen asteen koulutuksen kansainvälistymistavoitteita ja kasvattaa lukion opiskelijamäärää vuosittain > 2.5 %.

Vuonna 2025 tehdään uuden lukion ja liikuntahallin hankesuunnitelmat, joissa esitettävät oppimisympäristöt ja tilaratkaisut tulevat tarjoamaan vetovoimaisen opiskelupaikan ja mahdollistavat uusien väyläopintojen ja opintopolkujen synnyn erityisesti ammattikorkeakouluihin, joiden kanssa solmitaan kaksi uutta kumppanuussopimusta.

Hyvinvointikertomuksen 24 indikaattorit osoittavat, että yksinäisyyden kokemus ja yhteisöllisen toiminnan hiipuminen ovat keskeinen ongelma, kuten myös liikunnallisen elämäntavan väheneminen, mikä ilmenee ylipainon lisääntymisenä, fyysisen suorituskyvyn heikkenemisenä ja ravintotottumuksissa. Välillisesti muutokset näkyvät mielenterveysongelmissa, ahdistuksen lisääntymisenä sekä erityisen tuen tarpeen kasvuna että opiskelijoiden uupumuksena.

Akatemian toiminnan painopisteenä on kaikessa vapaa-aikasektorin palvelutuotannossaan 1) huomioida yhteisöllisen toiminnan edellytysten parantaminen sekä 2) luoda ”terveen elämän eväitä” kehittäviä palveluita, jotka edesauttavat liikunnallisen elämäntavan (liikunta, ravinto, uni) omaksumista sekä lisäävät kulttuurihyvinvointipalveluiden saatavuutta.

Toimenpiteinä ovat liikunnallisen elämäntavan edistämisen kehittämishankkeen sekä muiden hankkeiden kautta luoda lasten ja perheiden liikuntaneuvontakonsepti sekä järjestää 20 perheliikuntatapahtumaa (5000 osallistujaa), maksuttomia ohjaajakoulutuksia (8 kpl, 200 osallistujaa) sekä lasten ja nuorten maksuttomia harrastekerhoja (600 osallistujaa) ja loma-aikoina järjestettävä leiri- ja kerhotoiminta (10 kokonaisuutta, 1000 osallistujaa). Kaikki nämä toimenpiteet toteutetaan kolmannen sektorin osaamista hyödyntäen ja yhdistysten toimintaa tukien. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan vuosittaisen hyvinvointikertomuksen indikaattorien (kouluterveyskysely, MOVE-testitulokset) muutosten kautta sekä Minun elämäni ja arkeni -kyselyn tuloksia (> 18-vuotiaat) että ZekkiPro-kyselyn (7–17 -vuotiaat) tarkastellen.

Lähi- ja luontoliikuntapaikat sekä kevyen liikenteenväylät ovat keskeisimmät olosuhteet kehitettäessä arkiliikuntaa ja kohdistettaessa toimenpiteitä juuri vähiten liikkuvaan väestöön. Akatemia osallistuu Kalajoen kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelman valmisteluun ja hakee teknisten palveluiden kanssa reitistöille hankerahoituksen, jonka kautta tavoitellaan retkeilyaluetasoisia palveluita ja luodaan 200 km reittikokonaisuus vuosina 25–27.

Kirjaston kehittämissuunnitelma vuoteen 2030 saakka, laaditaan toimintavuoden aikana. Kalajoki Akatemia osallistuu aktiivisesti Kalajoki 500 -juhlavuoden tapahtumien tuottamiseen.

Tilannekatsaus 31.12.

Sujuvan arjen ja kasvun mahdollisuuksien tarjoamiseksi Kalajoen lukion toimintoja, kumppanuuksia ja toimintamalleja kehitettiin kahdella toimenpiteellä, jotka olivat: 1) Duuniportti-hankkeessa luotava uusi palvelukokonaisuus (oppilaitokset, elinkeino-, työllisyys-, nuoriso- ja maahanmuuttopalvelut) ja toimintamalli sekä 2) kansainvälisten opiskelijoiden rekrytointi.

Kalajoen lukio solmi uuden kumppanuussopimuksen Centrian kanssa sekä käynnisti suunnitellusti Finest Future -kumppanuuden kautta kansainvälisten opiskelijoiden koulutuksen syksyllä 2025, jolloin aloitti 8 opiskelijaa. Syksyn 2025 aikana rekrytoitiin vielä 7 uutta opiskelijaa, jotka aloittavat lukuvuonna 2026.

Vuonna 2025 päivitettiin uuden lukion ja liikuntahallin hankesuunnitelmat, joissa esitetyt oppimisympäristöt ja tilaratkaisut tulevat tarjoamaan vetovoimaisen opiskelupaikan ja mahdollistavat uusien väyläopintojen ja opintopolkujen synnyn erityisesti ammattikorkeakouluihin. Liikuntahallihankkeelle haettiin valtion investointiavustusta.

Kalajoki 500 -juhlavuosi lisäresursseineen moninkertaisti tapahtumien ja asiakaskohtaamisten määrän. Kulttuuritapahtumia järjestettiin 294, joihin osallistui 44 888 osallistujaa.

Akatemian toiminnan painopisteenä oli kaikissa vapaa-aikasektorin palvelutuotannoissa:

- 1) huomioida yhteisöllisen toiminnan edellytysten parantaminen sekä
- 2) luoda ”terveen elämän eväitä” kehittäviä palveluita, jotka edesauttavat liikunnallisen elämäntavan

(liikunta, ravinto, uni) omaksumista sekä lisäävät kulttuurihyvinvointipalveluiden saatavuutta.

Hyvinvoinnin edistämistä toteutettiin liikunnallisen elämäntavan edistämisen kehittämishankkeen sekä muiden hankkeiden kautta. Lisäksi hanketoimin luotiin kouluympäristössä lasten ja perheiden liikuntaneuvontakonsepti. Juhlavuonna järjestettiin 20 perheliikuntatapahtumaa (62 500 osallistujaa), maksuttomia ohjaajakoulutuksia (3 kpl, 30 osallistujaa) sekä lasten ja nuorten maksuttomia harrastekerhoja (650 osallistujaa), ja loma-aikoina järjestettiin leiri- ja kerhotoimintaa (10 kokonaisuutta, 1 250 osallistujaa). Kaikki nämä toimenpiteet toteutettiin kolmannen sektorin osaamista hyödyntäen ja yhdistysten toimintaa tukien. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan vuosittaisen hyvinvointikertomuksen indikaattorien (kouluterveyskysely, MOVE-testitulokset) muutosten kautta sekä Minun elämäni ja arkeni -kyselyn tuloksia (yli 18-vuotiaat) että ZekkiPro-kyselyn (7–17-vuotiaat) tarkastellen, ja tuloksista raportoidaan Kalajoen kaupungin laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021–2025.

Lähi- ja luontoliikuntapaikat sekä kevyen liikenteen väylät ovat keskeisimmät olosuhteet kehitettäessä arkiliikuntaa ja kohdistettaessa toimenpiteitä juuri vähiten liikkuvaan väestöön. Akatemia osallistui Kalajoen kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelman tuottamiseen. Vuoden aikana laadittiin päätöksenteon tueksi myös kirjaston kehittämissuunnitelma vuoteen 2030 saakka sekä Kalajoen kaupungin liikuntasuunnitelma 2026–2030. Kalajoki Akatemia osallistui aktiivisesti Kalajoki 500 -juhlavuoden tapahtumien tuottamiseen.

Hankkeet

Akatemian hanketoiminta oli aktiivista. Keskeiset hankkeet 2025:

- Duuniportti
- Hyvinvointia meriluontoliikunnasta
- Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia (LuMaKu)
- Toisen asteen lukujuhlat
- Oulu 2026 - Kirkosta kirkkoon
- Kerhosta avaimet harrastuksiin
- Ideat kehiin - kerhot tukena
- Lukion Erasmus+ akreditoituidut hankkeet
- Jelpiverkko (etsivä nuorisotyö ja yksilö- ja starttivalmennus, <https://jelpiverkko.fi/>)
- Hyvinvointia lasten liikuntaneuvonnalla 2.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	947	1 082		1 082	789	- 293	-16,7 %
KULUT	- 5 064	- 5 270	59	- 5 211	- 4 940	270	-2,4 %
KATE	- 4 117	- 4 187	59	- 4 128	- 4 151	- 23	0,8 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 038	1 082		1 082	903	- 180	-13,0 %
KULUT	- 9 691	- 9 856	59	- 9 797	- 9 589	208	-1,1 %
KATE	- 8 653	- 8 774	59	- 8 715	- 8 687	28	0,4 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-323,5	-335,5	-339,6	-341,4
HTV				57,8		56,3

Riskit

Toimintaympäristö ja muutokset

Riski	KALAJOEN KAMPUS, LUKIO JA AKATEMIA PALVELUT: Kampuksen rakentamisen viivästyminen / estyminen	2
Arvio	Kalajoen kaupunki vetäytyi yhteisestä kampus-hankkeesta. Toimintaympäristön muutoksen johdosta lukion erillistoteutus katsottiin tarkoituksenmukaisemmaksi. Talousarviossa 25 ja sen investointiohjelmassa on varattu määrärahat lukion uudisrakennukselle sekä liikuntahallin rakentamiseen Kalajoen liikuntapuistoon.	
Toimenpide	Huolellinen ja osallistava suunnittelu.	

ICT

Riski	KALAJOEN KAMPUS, LUKIO JA AKATEMIA PALVELUT: Sähköistenjärjestelmien pitkäaikainen häiriö	3
Arvio	Vuoden aikana on esiintynyt yksittäisiä lyhytkestoisia järjestelmähäiriöitä, joilla ei ole ollut vaikutuksia toimintaan.	

Toisen asteen koulutus

Toiminta-ajatus

Lukio tarjoaa opiskelijoille valtakunnallisen opetussuunnitelman kurssien lisäksi erikoistumismahdollisuuksia kuvataidelinjalla, urheilulinjalla sekä kansainvälisyyslinjalla. Kalajoki Akatemian järjestämien aamuharjoitusten kautta opiskelijoilla on laaja mahdollisuus täydentää opintojaan eri urheilulajien valmentautumisella osana koulupäivää.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Lukion toiminta on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. JEDUn päätös lopettaa kaksoistutkintolaisten opettaminen omissa opetusryhmissään vaikutti opettajien tuntimääriin. Näiden kurssien aiheuttamat kustannukset laskutettiin JEDU:ta toteutuneiden kustannusten mukaisesti, joten siltä osin vaikutusta talouteen ei ollut. Joidenkin opettajien tuntimäärät laskivat hieman, mutta kohtuullisen suurien ylituntimäärien vuoksi asia ei suoraan vaikuttanut opettajien määrään. Samaan aikaan tapahtuneet eläköitymiset tasoittivat vaikutusta osaltaan.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Kalajoen lukio opiskelijat	285	281	282	278
Kansalaisopiston tunnit	6 872	6 405	8 000	6 521
Kansalaisopiston opiskelijat	1 615	1 403	1 750	1 345
Taiteen perusopetus osallistujat	450	540	500	372

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	306	302		302	255	- 47	-16,6 %
KULUT	- 2 723	- 2 744		- 2 744	- 2 716	28	-0,3 %
KATE	- 2 417	- 2 443		- 2 443	- 2 461	- 18	1,8 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-125,5	-138,0	-148,1	-197,0	-201,2	-172,8
€/lukion opiskelija	8 091,8	8 314,5	8 940,6	8 991,0	8 919,4	9 167,0
€/kansalaisopiston tunti	109,3	100,3	112,5	115,4	115,8	114,3
€/kansalaisopiston opiskelija	338,4	420,3	478,8	526,7	561,4	554,2
€/taiteen perusopetuksen osallistuja	1 100,2	1 040,3	1 718,5	1 368,5	2 030,0	2 003,9
HTV				29,0		28,4

Kalajoki Akatemia

Toiminta-ajatus

Kalajoki Akatemian toiminta sisältää 1) Kulttuuriakatemia, 2) Urheiluakatemia sekä 3) Nuorisokeskuksen toiminnot. Kulttuuriakatemia vastaa Kalajoen kaupungin kirjasto- ja kulttuuripalveluista sekä taiteen perusopetuksesta ja taidekasvatuksesta. Ylivieskan Seudun musiikkiopiston kuntaosuus sisältyy taiteen perusopetuksen kokonaisuuteen. Kalajoen lukio tuottaa lukiokoulutuksen. Lukion rehtori johtaa Kalajoen kansalaisopiston toimintaan, jota koordinoi Kulttuuriakatemia.

Kaikki nämä palveluyksiköt pyrkivät lisäämään kaupungin veto- ja pitovoimaa tuottamalla asukkailleen laadukkaita koulutus- ja vapaa-aikapalveluita, jotka tunnetaan valtakunnallisesti.

Kalajoki Akatemia tukee asukkaiden hyvinvointia tuottamalla laadukkaita ja monipuolisia kirjasto-, kansalaisopisto-, liikunta-, kulttuuri- sekä nuorisopalveluita sekä tukemalla kolmannen sektorin toimintaedellytyksiä.

Palveluiden sisältö perustuu lakisääteisiin tehtäviin, kaupungin strategiaan valintoihin ja kuntalaisten kuulemisiin. Kalajoki Akatemia kannustaa kaiken ikäisiä kuntalaisia sekä matkailijoita omaehtoiseen aktiivisuuteen luomalla mahdollisuuksia monipuoliseen itsensä kehittämiseen sekä mielekkääseen vapaa-ajan toimintaan. Tehtäviin sisältyy myös lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen organisointi sekä yhteistyöjärjestöjen, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa.

Kalajoki Akatemia tekee jatkuvaa palveluiden kehittämistyötä hanketoiminnan kautta.

Palvelualue tekee laajaa yhteistyötä muiden palvelualueiden, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Akatemia tekee yhteistyötä valtakunnallisten ja alueellisten järjestöjen kanssa toimintaa ja palveluita tuottaessa sekä suunnitelmia laadittaessa.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Vuosi 2025 oli ennätysvilkas. Kalajoki Akatemia osallistui perustoimintansa tuottamisen lisäksi lähes

kaikkien Kalajoki 500-juhlavuoden tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen.

Vuoden aikana laadittiin Kalajoen kirjastopalveluiden kehittämissuunnitelma 2026–30 sekä liikuntasuunnitelma 2026-30. Akatemian tuottamat peruspalvelut saivat näiden suunnitelmien valmistelujen yhteydessä tehdyissä kuntalaiskyselyissä hyvät arvioinnit.

Palvelualueen määrärahat riittivät suunnitellusti ja määräraha alittui -5,0 %. Määrärahojen riittävyttä edesauttoi Kalajoki 500-juhlavuoden tapahtumatuet, jotka vähensivät Akatemian käyttötalousrahoitustarvetta, mutta lisäsivät määrällisesti sekä tapahtuma- että osallistujamääriä.

Tulopuolella Akatemian hanketoiminta tuotti 534 000 €, mikä jäi -16,7 € talousarviotavoitteesta. Tämä johtui monivuotisten hankkeiden tulojen jaksoittumisesta sekä kahden Akatemian hankekokonaisuuden sijoittumisesta vaka- ja perusopetuspalvelun kustannuspaikoille.

Urheiluakatemia tuotti laadukkaasti peruspalvelutehtävänsä eli tuotti ohjattuja liikuntapalveluita kaikille asiakasryhmille, tuki liikunnan harrastustoimintaa sekä seuratoimintaa, kehitti toimintaympäristöjä ja osallisti kuntalaiset kuulemisten ja toimielinten kautta suunnitteluun. Uutena kaupungin vaikuttamistoimielimenä aloitti seuraparlamentti, joka yhteensovittaa seurakentän ja palveluiden käyttäjien näkemykset ja antaa tarvittaessa lausuntoja.

Kulttuuriakatemian palveluyksiköt osallistuivat vahvasti Kalajoki 500 juhlavuoden tapahtumien toteuttamiseen kirjastoissa, Virta-Salissa, kouluilla sekä kylätapahtumissa. Kirjaston kävijämäärä sekä kokonaislainat kasvoivat jonkin verran ja Kalajokinen kulttuuriperintö sekä historia olivat esillä näyttelyissä, luennoilla, kirjamessuilla ja tapahtumissa.

Nuorisopalveluiden painopiste oli koulunuorisotyössä, mitä tuettiin digitaalisella nuorisotyöllä, sekä leiritoiminnalla että avoimella nuorisotilatoiminnalla. Myös kansainvälinen nuoristyö oli vilkasta ja kv-vaihto toteutettiin.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
01 KIRJASTO				
Kirjaston kokonaislainaus	197 024	205 281	200 000	206 424
Lainauksia/asukas	16	17	16	17
Kirjastokäyntejä/asukas	10	10	12	10
02 NUORISOPALVELUT				
Avoin nuorisotilatoiminta/osall	900	1 000	4 000	1 543
Lasten ja nuorten ohjattu toiminta/osallistujat	5 643	6 000	7 500	2 000
Lasten ja nuorten yöleirit	4	3	5	5
Lasten ja nuorten päiväleirit	3	6	6	6
03 KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUT				
Kulttuuritoiminta/osallistujat	25 000	37 575	30 000	44 888
Kulttuuritapahtumat, alueelliset	10	10	15	10
Kuntotapahtumat, alueelliset	39	42	50	44
Liikuntakampanjat/osallistujat	27 800	32 500	50 000	48 500

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	641	781		781	534	- 246	-16,7 %
KULUT	- 2 341	- 2 525	59	- 2 466	- 2 224	242	-5,0 %
KATE	- 1 700	- 1 745	59	- 1 686	- 1 690	- 4	-0,6 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-152,3	-161,9	-175,5	-138,5	-143,7	-113,8
€/kirjastolainaus	4,7	4,3	4,8	4,5	4,9	4,6
€/kulttuuritoimintaan osallistunut	178,7	130,1	102,1	43,1	38,5	36,5
HTV				28,8		27,8

9.1.5 Tekniset palvelut

Strategiset painopisteet

- Hiekkasärkkien mantereenpuolen osayleiskaavan laatimisella mahdollistetaan Hiekkasärkkien mantereen puolen rakentaminen. Vuoden 2025 aikana on laadittu kaavaehdotus, joka on julkisesti nähtävillä palautteen antamista varten 11.12.2025-16.1.2026.
- Uusi rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025 ja uusi rakennusjärjestys on valmistunut vuoden 2025 aikana ja tullut voimaan 1.1.2026. Uusi rakennusjärjestys yhdessä kaavamääräysten kanssa ohjaa rakentamista. Lisäksi vuoden 2026 alusta voimaan tulevat ja lupahakemuksessa vaadittavat tietomallimuotoiset suunnitelmat mahdollistavat kaupunkimallisuunnittelun jo heti rakentamislupavaiheessa.
- Kaupungin tila- ja kustannustehokkuutta parannetaan luopumalla palvelutuotannon kannalta tarpeettomista ja käytöstä poistetuista kiinteistöistä.
- Maanhankintaa keskitetään strategisesti tärkeille alueille, jolla mahdollistetaan vetovoimaisten alueiden laajentuminen ja kaavoittaminen, sekä riittävä tonttitarjonta.
- Vuoden 2025 aikana tehdään reittitoimitukset Siiponjoen ja Plassi-Vasankarin reiteille.

Tilannekatsaus 31.12.

1.Hiekkasärkkien mantereenpuolen osayleiskaavan laatimisella mahdollistetaan Hiekkasärkkien mantereen puolen rakentaminen. Vuoden 2025 aikana on laadittu kaavaehdotus, joka on julkisesti nähtävillä palautteen antamista varten 11.12.2025-16.1.2026.

2.Uusi rakennusjärjestys valmistui vuoden 2025 aikana ja tulee voimaan 1.1.2026. Muutamia suurempien kohteiden rakentamislupia on haettu vuoden 2025 puolella, jotta on välttytty 1.1.2026 voimaan tulevaa hiilikädenjäljen ja hiilijalanjäljen laskentavelvollisuutta.

3.Palveluiden toimintoja on pyritty keskittämään ja kiinteistöverkon tehostamista on valmisteltu huomioiden hyvinvointialueen muutokset.

4.Maanhankinnassa on keskitytty Jylkän alueen kiinteistökauppojen esisopimuksiin.

5.Siiponjoen ja Plassi-Vasankarin reiteille on valmisteltu reittitoimituksen vaatimaa materiaalia, kuten reittisuunnitelmat ja luontoselvitykset.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	8 985	8 705	50	8 755	10 157	1 402	13,0 %
VAL OM. KÄYTT.	118	250		250	123	- 127	4,8 %
KULUT	- 15 494	- 17 178	- 170	- 17 348	- 16 290	1 058	5,1 %
KATE	- 6 391	- 8 223	- 120	- 8 343	- 6 009	2 334	-6,0 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	20 970	21 355	50	21 405	22 171	766	5,7 %
VAL OM. KÄYTT.	118	250		250	123	- 127	4,8 %
KULUT	- 17 617	- 19 259	- 170	- 19 429	- 18 504	926	5,0 %
KATE	3 470	2 346	- 120	2 226	3 791	1 565	9,2 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-896,4	-1 009,5	-545,2	-520,8	-686,3	-494,3
HTV				107,6		106,7

Riskit

Omaisuuuden hallinta

Riski	Tekniset palvelut: Sote-kiinteistöt	12
Arvio	Palveluverkkoa, vuokratasoa tai vuokra-aikaa ei ole määritetty.	

Tulojen hallinta

Riski	Tekniset palvelut: Tulojen toteutuminen ja määrärahojen riittävyys	2
Arvio	Tulot toteutuivat odotuksen mukaisesti ja määrärahat riittivät palveluiden järjestämiseen.	
Toimenpide	Määrärahojen riittävyyttä ja tulokehitystä seurataan aktiivisesti	

Menojen hallinta

Riski	Tekniset palvelut: Määrärahojen riittävyys	4
Arvio	Määrärahat riittivät.	

Toimintaympäristö ja muutokset

Riski	Tekniset palvelut: Henkilöstö	4
Arvio	Rekrytoinneissa on onnistuttu ennakoitua paremmin.	
Toimenpide	Pyritään luomaan hyvät edellytykset työnteolle ja olemaan houkutteleva työpaikka	

ICT

Riski	Tekniset palvelut: ICT-järjestelmien toimivuus	6
Arvio	ICT-järjestelmien ja laitteiden toimivuus sekä käytettävyys on aiheuttanut ajoittaisia haasteita ja heikentänyt työn sujuvuutta.	

Onnettomuudet ja vahingot

Riski	Tekniset palvelut: Kiinteistövahingot	9
Arvio	Kiinteistöihin kohdistui sekä luonnoilmiöiden aiheuttamia vahinkoja että myös ikääntymisestä johtuvia rikkoontumisia.	
Toimenpide	Riittäväillä vakuutuksilla ja oikea-aikaisella kunnossapidolla	
Riski	Tekniset palvelut: Työturvallisuus	3
Arvio	Vakavilta työtapaturmilta on välttytty ja työturvallisuusjohtamista kehitetään edelleen.	
Toimenpide	Henkilöstön perehdyttämiseen kiinnitetään erityistä huomiota	

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	7 441	7 126		7 126	8 517	1 392	14,5 %
VAL OM. KÄYTT.	118	250		250	123	- 127	4,8 %
KULUT	- 13 400	- 15 012	- 100	- 15 112	- 14 031	1 081	4,7 %
KATE	- 5 841	- 7 636	- 100	- 7 736	- 5 390	2 346	-7,7 %
Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	19 411	19 776		19 776	20 522	746	5,7 %
VAL OM. KÄYTT.	118	250		250	123	- 127	4,8 %
KULUT	- 15 264	- 16 864	- 100	- 16 964	- 16 001	963	4,8 %
KATE	4 265	3 162	- 100	3 062	4 644	1 582	8,9 %

Hallinto tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Hallinto- ja toimistopalvelut sisältävät koko teknisen palvelun organisaation ohjaavan toiminnan, ja teknisten palveluiden talouden ohjauksen.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Tekninen lautakunta on kokoontunut 8 kertaa ja käsitellyt 66 pykälää. Ympäristölautakunta on kokoontunut 7 kertaa ja käsitellyt 60 pykälää.

Toimintavuonna on kehitetty edelleen hankintaprosesseja.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp	
TUOTOT					6	6		
VAL OM. KÄYTT.	2						-100,0 %	
KULUT	- 207	- 280		- 280	- 217	63	5,0 %	
KATE	- 206	- 280		- 280	- 211	69	2,7 %	
			TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas			-142,1	-163,6	-16,1	-16,8	-23,1	-14,4
HTV						2,0		2,0

Maankäyttöpalvelut

Toiminta-ajatus

Maankäyttöpalvelut muodostuvat kaavoitus-, maaomaisuus- ja paikkatietoyksioistä. Kunnan maankäyttöä ja rakentamista ohjaa 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaki (ent. maankäyttö- ja rakennuslaki) sekä maankäyttö- ja rakennusasetus. Alueidenkäyttölain mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta.

Kaavoituksen avulla ohjataan maankäyttöä kunnan alueella omistuspohjasta riippumatta. Kaavoitustoimen tehtävänä on huolehtia, että kunnassa on ajan tasalla oleva yleiskaava, jossa osoitetaan kaupunkirakenteen yleiset kehittämissuunnitelmat. Asemakaavoituksella ohjataan tarkemmin rakentamista ja alueiden käyttöä. Kaavoitusta toteutetaan kaupunginvaltuuston hyväksymän kaavoitusohjelman mukaisesti.

Maaomaisuuden tehtävänä on huolehtia kaupungin maaomaisuudesta ja riittävästä tonttitarjonnasta. Maanhankintaa ohjaa valtuuston hyväksymä kaavoitusohjelma. Maata hankitaan tapauskohtaisesti myös kuntatekniikan rakentamiskohteiden alueilta sekä elinkeinopoliittisiin tarpeisiin. Maaomaisuuden palveluyksikkö vastaa maanhankinnasta, maan vaihtamisesta, myymisestä, vuokraamisesta ja maaomaisuuden kehittämisestä sekä kaupungin metsäomaisuuden hoitamisesta.

Paikkatiedon tehtävänä on huolehtia paikkatiedosta, eli paikkatiedon kartta-, ja ortoilmakuva-aineistojen hankinnasta ja ylläpidosta, kaupungin viranomaiskäyttöön tarkoitettua selainpohjaisen karttapalvelun ajantasaisuudesta, maastomittauksista ja asemakaavan pohjakarttojen hyväksymisestä. Paikkatiedon palveluyksikkö vastaa sopimus pohjaisesti paikkatietopalveluiden tuottamisesta Merijärven, Sievin ja Pyhäjoen kunnille. Paikkatiedon palveluyksikkö vastaa myös kaupungin selainpohjaisen karttapalvelun kehittämisestä kuntalaisten käyttöön. Yhteistyössä tietohallintopalveluiden kanssa paikkatiedon palveluyksikkö vastaa paikkatiedon käsittelyssä ja ylläpidossa tarvittavien ohjelmistojen hankinnasta, kehittämisestä ja ylläpidosta.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Maaomaisuuden painopisteinä ovat olleet osallistuminen strategisten kärkihankkeiden valmisteluun sekä kaupungin metsäomaisuuden hoitamiseen liittyvät tehtävät. Strategisten kärkihankkeiden osalta merkittävin työpanos on kohdistunut Jylkän alueen sopimusneuvotteluihin ja -valmisteluun. Ulkoilureittitoimitusten valmistelu ja katualueiden maanomistusjärjestelyt ovat myös olleet merkittäviä työkohteita. Maaomaisuuden määrärahat ovat ylittyneet toimintakulujen osalta noin 28 % ja toimintatuottojen osalta noin 56 %. Toimintakulujen ylitys on aiheutunut merkittävilta osin rakennettujen alueiden kunnossapidon kustannuksista. Toimintatuottojen ylitys on muodostunut pääosin metsänhoitotoimenpiteistä sekä eräistä Marinan alueen vuokratonttien lunastuksista. Maanhankintaa on toteutettu pääosin kuntatekniikan rakentamiskohteissa. Merkittäviä kaavoituksen raakamaan kauppoja ei ole tehty vuoden 2025 aikana.

Kaavoitusta on toteutettu kaupunginvaltuustossa hyväksytyt kaavoitusohjelman 2025–2027 mukaisesti. Yleiskaavoista Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaava hyväksytty kaupunginvaltuustossa ja saanut lainvoiman joulukuussa 2025. Hiekkasärkkien mantereenpuolen osayleiskaavan kaavaehdotus valmistunut ja kaavaehdotuksena nähtävillä 11.12.2025-16.1.2026. Linnanharjun tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus valmistunut ja kaavaehdotuksena nähtävillä 11.12.2025-16.1.2026. Tallikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnos valmistunut ja kaavaluonnos nähtävillä 15.9.-15.10.2025. Lisäksi strategisista kärkihankkeista Jylkän osayleiskaava on vireillä, osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 13.10.-12.11.2025, selvitysten laatiminen on työn alla. Sataman yrityspuiston osayleiskaava vireillä, osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistunut ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 17.12.2025. Asemakaavoituksen painopisteinä ovat olleet seuraavat strategiset kärkihankkeet: Jylkän alueen asemakaava on vireillä, osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistunut ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 13.10.-12.11.2025 ja selvitykset ovat työn alla. Sataman yrityspuiston asemakaava on vireillä, osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistunut ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 17.12.2025. Marinan sataman rakennustapaohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 17.12.2025. Kaavoituksen osalta talousarvio on toteutunut suunnitellun mukaisesti.

Paikkatiedon merkittävimmät tehtävät liittyivät kärkihankkeiden suunnittelun pohja-aineistojen tuottamiseen. Jylkän alueelle laadittiin omana työnä asemakaavan pohjakartta ja Sataman yrityspuiston hankealueen kartta päivitettiin. Hankkeiden johdosta kilpailutettiin ja toteutettiin suunniteltua laajemmat ilmakuvaukset koko Kalajoen rannikon alueelle Kokkolan rajalta Pyhäjoen rajalle sisältäen Mehtäkylän. Yhteensä GSD 5cm ortoilmakuvaa on nyt 411 km² kartantuotannon, suunnittelun sekä tarkastuksen pohjaksi. Hankittiin oma drone työn tehostamiseen ja konsulttityön vähentämiseen.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
01 KAAVOITETUT ALUEET				
Yleiskaava-alueita ha	19 585	19 585	19 585	19 898
Asemakaava-alueita	3 574	3 574	3 574	3 574
Ranta-asemakaava-alueita ha	2 357	2 357	2 357	2 357
02 ASUNTOTONTIT				
Asuntotontit yhteensä	187	189	202	210
Kirkonseutu	89	91	104	95
Tynkä	19	19	19	19
Rautio	26	26	26	26
Himanka (kaava-alue)	49	49	49	66
Himanka (muut)	4	4	4	4
03 LOMA-ASUNTOTONTIT				
Loma-asuntotontit	114	120	125	161
04 TEOLLISUUS- JA LIIKETONTIT				
Teollisuus- ja liiketontit yhteensä	53	54	52	61
Kirkonseutu	42	42	41	42
Rahja	6	6	6	10
Himanka	5	6	5	9
05 MYYDYT TAI VUOKRATUT TONTIT				
Asuntotontit	4	4	10	4
Kerrostalo	0	1	1	0
Loma-asunto	5	5	10	5
Teollisuus- ja liiketontit	2	2	2	0

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 443	1 450		1 450	2 341	892	62,3 %
VAL OM. KÄYTT.	14				1	1	-91,7 %
KULUT	- 1 063	- 1 105		- 1 105	- 1 152	- 47	8,4 %
KATE	394	345		345	1 190	846	202,3 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	29,5	57,9	42,0	32,1	28,4	74,0
HTV				9,7		10,9

Tilapalvelut

Toiminta-ajatus

Tilapalveluiden tehtävänä on hallita kaupungin omistamaa rakennuskantaa ja varmistaa, että rakennukset ovat käyttötarkoitustaan vastaavassa, turvallisessa ja toimintavarmassa kunnossa. Rakennuskanta koostuu pääosin kaupungin hallintokuntien tarvitsemista tiloista, mutta siihen sisältyy myös ulosvuokrattavia liike- ja teollisuustiloja sekä käytöstä poistuneita rakennuksia.

Tilapalvelut vastaa sekä olemassa olevien rakennusten kunnossapidosta, peruskorjauksista ja päivittäisestä hoidosta että kaupungin tarpeisiin toteutettavista uudisrakennushankkeista. Tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palvelutuotannolla on käytössään riittävät, laadukkaat ja tarkoituksenmukaiset toimitilat.

Lisäksi Tilapalvelut tuottaa konserniyhtiöille laajan valikoiman palveluja, kuten isännöinti-, kiinteistönhoito-, kunnossapito- ja rakentamispalveluja.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Vuoden aikana Tilapalveluissa keskityttiin kaupungin omistaman rakennuskannan suunnitelmalliseen ylläpitoon, peruskorjaushankkeiden toteuttamiseen sekä turvallisten ja toimivien toimitilojen varmistamiseen kaikille palvelutuotannon yksiköille. Toimintaa ohjasivat kaupungin palvelutarpeet ja rakennusten kunto. Lisäksi panostettiin energiankäytön tehostamiseen ja kiinteistöjen teknisten järjestelmien optimointiin, joilla tavoiteltiin kustannussäästöjä. Vuoden aikana toteutettiin useita merkittäviä kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpiteitä eri kohteissa. Samalla vietiin eteenpäin kaupungin investointiohjelmaan sisältyviä uudisrakennushankkeita, joiden tarkoituksena on turvata palvelujen tarpeisiin riittävät ja nykyaikaiset toimitilat. Kiinteistönhoito-, isännöinti- ja rakentamispalveluiden myynti konserniyhtiöille jatkui vakaana ja tuki toiminnan taloudellista pohjaa.

Määrärahat olivat kokonaisuutena riittävät turvaamaan Tilapalveluiden lakisääteiset ja toiminnallisesti välttämättömät tehtävät. Kunnossapitoon ja kiinteistönhoitoon kohdennetut varat mahdollistivat tärkeimmät korjaustoimet, ja kriittiset peruskorjaus- sekä investointihankkeet pystyttiin viemään suunnitellusti eteenpäin. Kustannussäästöä syntyi sähkö- ja lämpökustannuksista sekä Marttilantien purkukustannuksista, jotka eivät toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Rakennusten ja huoneistojen vuokratuloissa syntyi hiukan säästöä, kun Pahkalan kiinteistö jäi pois käytöstä ja yhtiövastikekulut laskivat. Vuokratuottoja kertyi arvioitua enemmän. Kokonaisarviona määrärahat mahdollistivat laadukkaan ja turvallisen kiinteistökannan ylläpidon. Rakennuskannan ikääntyminen ja kohteiden vaihteleva kuntotaso lisäävät korjaustarpeita, minkä seurauksena korjausvelan kasvu tulee kiihtymään tulevina vuosina. Tämä lisää paineita sekä kunnossapidon määrärahoihin että investointiohjelmaan.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
01 PALVELUIDEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT RAKENNUKSET JA HUONEISTOT				
Rakennukset ja huoneistot/kpl	29	30	30	30
Rakennukset ja huoneistot kerrosala/m2	46 561	46 664	45 117	49 100
Palveluille vuokratut rakennukset ja huoneistot	5	5	5	5
Palveluille vuokratut rakennukset ja huoneistot kerrosala/m2	1 106	956	428	956
02 HYVINVOINTIALUEEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT RAKENNUKSET				
Hyvinvointialueelle vuokrattavat rakennukset	13	13	13	13
Hyvinvointialueelle vuokrattavat rakennukset kerrosala/m2	19 897	19 897	19 474	19 474
03 MUUT RAKENNUKSET				
Muut rakennukset/kpl	32	30	30	30
Muut rakennukset kerrosala m2	29 016	28 591	28 561	28 561
04 YHTEENSÄ				
Yhteensä/kpl	79	78	78	78
Yhteensä kerrosala/m2	96 580	96 108	93 580	93 580

Toimintansa aloitti vuonna 2025 valmistunut Pohjankylän päiväkotiki (2268 m2).

Tyhjilleen jäivät Päiväkotiki Mäntylä varastoineen (940 m2 + 180 m2), sekä kiinteistö osoitteessa Lankilantie 19 (434 m2).

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	4 107	3 876		3 876	4 074	198	-0,8 %
VAL OM. KÄYTT.	40	120		120	39	- 81	-3,2 %
KULUT	- 5 648	- 6 321		- 6 321	- 5 799	523	2,7 %
KATE	- 1 501	- 2 325		- 2 325	- 1 686	640	12,3 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-280,1	-396,9	-166,3	-122,4	-191,5	-95,4
HTV				16,9		15,6

Ruoka- ja siivouspalvelut

Toiminta-ajatus

Ruoka- ja siivouspalvelut toimivat tärkeänä tukipalveluna kaupungin eri palvelualueille ja muille kiinteistöjen ja ruokapalveluiden käyttäjille. Toiminta pohjautuu kaupungin yhteiseen strategiaan ja toiminnan linjauksiin.

Ruokapalvelut on tuottanut palveluita koulujen ja päiväkotien toimintayksiköihin, koulupäivinä n. 2170 asiakkaalle ja muina aikoina n. 320 asiakkaalle. Valmistus- ja aluekeittiöinä toimivat Merenajan ja Raumankarin yhtenäiskoulujen, Raution monitoimikeskuksen, Satumajakan päiväkodin sekä 1.10.2025 alkaen Pohjankylän päiväkodin keittiöt. Marttilantien ja Mäntylän päiväkotien keittiöiden toiminta päättyi 30.9.2025. Palvelukeittiöinä toimivat Tyngän aluekoulun ja

Kivrinteen, Mastotien ja Väinönkujan päiväkotien keittiöt.

Siivouspalvelut on vastannut kaupungin kiinteistöjen puhtaanapidosta, huomioiden tilojen käyttötarkoituksen vaatiman puhtaustason. Siivottavia tiloja on ollut n. 29 161 neliötä 27 kohteessa. Ylläpito- ja perussiivouksen ohella laitoshuoltajat ovat tehneet myös oheis- ja asiakaspalvelutehtäviä, muun muassa kahvituksia, viherkasvien hoitoa ja muita avustavia tehtäviä.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Ruoka- ja siivouspalveluissa toimii motivoitunutta ja ammatillisesti pätevää henkilöstöä. Ajoittain päällekkäisistäkin poissaoloista ja haastavista sijaistilanteista huolimatta, on onnistuttu järjestämään päivittäiset tehtävät ruoka- ja siivouspalveluissa hyvin. Tarvittaessa siivouspalveluiden sairauslomien lomitukseen on saatu apua palveluliikkeeltä. Vuosilomien aikana koulujen ruoka- ja siivouspalveluiden henkilöstö on sijoittunut hyvin kaikkiin perussiivouskohteisiin sekä päiväkotien keittiö- ja siivoushenkilöstön lomitukseen.

Oppilasryhmien väljennyksiä toteutettiin kevätlukukauden aikana Merenojan yhtenäiskoulun osalta Vuorenkallion koululle ja Tyngän aluekoululle. Tämä aiheutti muutoksia myös ruoka- ja siivouspalveluiden tehtäviin. Kesäkuun alussa ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstölle järjestettiin yhteistyössä Jokiedun kanssa koulutus, jonka pääaiheina olivat työelämätaidot, työergonomia ja erityisruokavaliot. Elokuun alussa koulujen ja päiväkotien siivoushenkilöstö osallistui Puhtaustaidon järjestämään Taitopäivä -koulutukseen Ylivieskassa. Ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstölle suunnattu alkusammutuskoulutus järjestettiin elokuussa ja henkilöstön ensiapuvalmiuksia täydennettiin 16 tunnin verkkokoulutuksilla kesän ja alkusyksyn aikana. Elokuun lopussa osallistuttiin Hilmantorilla järjestettyyn lähiruokatapahtumaan, jossa maistatettiin nyhtölohikiusausta, jonka resepti on kehitelty Merenojan yhtenäiskoululla, yhteistyössä paikallisen kalanjalostusyrityksen kanssa. Vuoden mittaan on tehty Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedun kanssa hyvää yhteistyötä erilaisten henkilöstölle suunnattujen koulutusten järjestämisessä. Ruoka- ja siivouspalveluiden henkilöstöllä on ollut mahdollisuus täydentää omaa osaamistaan oppisopimuskoulutuksilla ja erilaisilla tutkinnon osilla.

Talousarvio toteutui ulkoisten toimintatuottojen osalta ylittyen ja toimintakulut jäivät hieman arvioitua pienemmiksi. Säästö henkilöstömenojen osalta liittyy pitkiin sairauslomiin, joka näkyy vastaavasti suurempina siivouspalveluiden ostoon käytettyinä puhtaanapito- ja pesulapalveluiden kustannuksina. Lisäksi henkilöstökulujen osuutta pienentää lomarahavapaat ja pitempiaikaisiin sairauslomiin liittyvät henkilöstökorvaukset. Hintojen korotukset ruoka- ja siivouspalveluiden käyttämien aineiden ja tarvikkeiden sekä palveluiden osalta ovat olleet maltilliset ja edesauttaneet hyvin talousarviossa olevien määrärahojen riittävydessä.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
01 VARHAISKASVATUS, KOULUT				
Lounas	355 631	356 431	333 500	345 109
Ap/lp, aamu- ja välipalat	16 734	18 846	16 100	19 067
1-3 välipalat			22 900	20 882
02 VARHAISKASVATUS, PÄIVÄHOITO				
Aamupala	41 323	40 814	34 250	48 063
Lounas	87 095	76 312	73 100	83 001
Välipala	53 290	51 604	42 100	61 356
03 SIIVOUS				
Koulu- ja päiväkotikiinteistöjen siivous/m2	25 589	25 289	25 589	22 647
Muiden kiinteistöjen siivous/m2	6 514	6 514	6 514	6 514

Päiväkotien suoritteisiin sisältyy myös päiväkodeissa tapahtuvan esiopetuksen ruokailut. Siivouksen neliömäärissä on huomioitu syksyn 2025 toiminnalliset muutokset; Pohjankylän päiväkodin käyttöön ottaminen, Marttilantien ja Mäntylän päiväkotien toiminnan päättyminen, Merenojan yhtenäiskoulun väljennystilojen (Vuorenkallion koulu, Lankilantie 19) tilatarpeiden päättyminen ja Merenojan yhtenäiskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtyminen Pohjankylän päiväkodin yhteydessä oleviin tiloihin.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	46				47	47	1,6 %
KULUT	- 2 680	- 2 958		- 2 958	- 2 667	291	-0,5 %
KATE	- 2 634	- 2 958		- 2 958	- 2 620	338	-0,5 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-357,6	-375,0	-210,4	-214,6	-243,6	-175,4
HTV				38,9		35,6
Perusopetus €/lounas			3,10	3,00		3,05
Perusopetus, €/välipala						2,66
Perusopetus, €AP-IP aamu- ja välipala			4,85	2,54		3,30
Varhaiskasvatus, €/lounas			4,12	4,56		4,08
Varhaiskasvatus, €/aamupala			3,87	4,09		3,29
Varhaiskasvatus, €/välipala			3,81	3,91		3,29
Varhaiskasvatus, €/päivällinen			3,18	3,12		3,18

Kuntatekniikka

Toiminta-ajatus

Palvelualue sisältää liikenneväylien, liikenneohjauslaitteiden sekä hulevesijärjestelmien kunnossapidon- ja rakentamisen asemakaava-alueilla, teollisuus- ja tarha-alueilla. Viher- ja ulkoilualueet yksikön tehtäväkuvaan kuuluu puisto- ja liikunta-alueet, pienvenesatamat, sekä yleiset ulkoalueet.

Tekninen lautakunta päättää yksityistieavustusten perusteet ja myöntää avustukset määrärahojen puitteessa. Yksityistieavustusta saa noin 85 tiekuntaa.

Viemärlaitoksen taseyksikkö on osa kuntatekniikkaa. Viemärlaitos omistaa jätevedenkeräilyverkoston pumppaamoineen ja vastaa jäteveden keräilystä kuluttajilta ja johtaa jäteveden puhdistettavaksi Vesikolmio Oy:n puhdistamoille Kalajoella, Rautiossa ja Himangalla. Vesikolmio Oy vastaa jäteveden käsittelystä sekä puhdistamoiden toiminnasta. Vesikolmio Oy vastaa myös puhtaan veden hankinnasta. Veden jakelusta kuluttajille vastaa Osuuskunta Valkeavesi.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Kuntatekniikan kunnossapito- ja rakentamistöitä toteutettiin pääasiassa ostopalveluilla, täydennettynä omalla työllä. Kunnossapidon toimenpiteillä pyritään hidastamaan rakenteiden rappeutuminen ja siten ylläpitää sijoitetun omaisuuden arvoa. Palveluiden ostot sisältävät talvi- ja kesäkunnossapidon asemakaavateillä, sekä Vesikolmiolle toimitettavan jäteveden puhdistuksen. Kunnossapitokausi 2025 oli sääoloiltaan vähäluminen, mutta kevääntulo yöpakkasineen kesti suhteellisen pitkään, tämän vuoksi esimerkiksi kevättulvaa ei syntynyt. Vuotovesien määrä väheni, mikä pienensi jäteveden puhdistuksesta aiheutuvia kustannuksia. Tämä näkyy talousarviossa puhtaanapito- ja pesulapalveluiden määrärahojen alituksena. Suurimpana haasteena olivat viemäriverkoston pumppaamoiden toimintahäiriöt ja huoltokustannuksien kasvu sekä varaosien saatavuus. Tulevina vuosina tuleekin pumppaamoita uusia suunnitelmallisesti.

Pysäköinnin valvonnan ja liikennemerkkilain uudistamisen vuoksi liikennemerkkejä ja katumerkintöjä uusittiin edelleen runsaasti vuonna 2025. Määrärahoja säästyι jonkin verran asemakaavateiden kunnossapidon kustannusten laskusta, ilman että kunnossapitotaso heikentyi. Myyntituottoja kertyi puistometsien hoidosta ja jätevesimaksuista.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
01 KAAVATIET				
Kaavatiet/kunnossapito/km	132	133	133	133
Kevyen liikenteen väylät/kunnossapito/km	37	37	37	37
Katuvalot/kunnossapito/kpl	3 700	3 720	3 730	3 780
02 YKSITYISTIET				
Avustettavat yksityistiet/km	161	160	160	163
03 VIHHER- JA ULKOILUALUEET				
Jäähallin käyttötunnit	1 781	2 340	2 400	2 385
Vuokratut venepaikat	640	518	620	511
Hoidettava latuverkosto/km	142	145	145	145
Venepaikat	599	624	607	607
04 VIEMÄRILAITOS				
Viemäriin liitetyt kiinteistöt	3 991	4 043	4 000	4 069
Puhdistettu jäteväettä/m ³	620 672	653 150	650 000	575 639
Vuotovesiä/m ³	215 233	243 692	210 000	169 061
Viemäriverkosto/kunnossapito/km	235	235	235	236

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 845	1 800		1 800	2 048	248	11,0 %
VAL OM. KÄYTT.	62	130		130	84	- 46	34,2 %
KULUT	- 3 801	- 4 347	- 100	- 4 447	- 4 195	252	10,4 %
KATE	- 1 894	- 2 417	- 100	- 2 517	- 2 064	453	9,0 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-125,8	-120,8	-144,1	-154,3	-207,3	-135,9
HTV				18,4		19,9

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 544	1 580	50	1 630	1 640	10	6,2 %
KULUT	- 2 094	- 2 167	- 70	- 2 237	- 2 259	- 23	7,9 %
KATE	- 550	- 587	- 20	- 607	- 619	- 13	12,6 %

Ulk. ja sis. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 558	1 580	50	1 630	1 649	20	5,8 %
KULUT	- 2 353	- 2 395	- 70	- 2 465	- 2 502	- 37	6,4 %
KATE	- 795	- 816	- 20	- 836	- 853	- 18	7,4 %

Ympäristöterveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto on yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua. Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalain sekä eläinlääkintähuoltolain mukainen eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta. Eläinlääkintähuolto jaetaan eläinlääkäripalvelujen, eläinten terveydenvalvonnan, sivutuotevalvonnan ja eläinten hyvinvoinnin valvonnan järjestämiseen.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Eläinlääkintähuoltoa koskettavia keskeisiä tapahtumia olivat uuden eläinlääkintähuoltolain muutoksiin liittyvät toimeenpanotehtävät, jotka lisäsivät huomattavasti hallinnollista työtä. Lisäksi eläinlääkäreiden virkavapaat edellyttivät sijaisjärjestelyjä, mutta sijaisten saatavuudessa oli haasteita kesäaikaa lukuun ottamatta. Akuuttien palvelujen saatavuuden turvaaminen edellytti jonkin verran toiminnan priorisointia erityisesti tilanteissa, joissa henkilöstöresurssit olivat rajalliset.

Eläintautivalvonta ja eläinsuojelutarkastukset ovat valvontaohjelmakaudella 2025 hoidettu pääosin valvontaeläinlääkärien toimesta. Avoimena ollut toinen valvontaeläinlääkäri virka, joka on Ylivieskan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen kanssa yhteinen, saatiin täytettyä toukokuussa, mutta viranhaltija irtisanoutui joulukuussa.

Terveydensuojelun suunnitelmallinen valvonta toteutui lähes suunnitellusti. Vuosi oli kuitenkin poikkeuksellinen useiden häiriötilanteiden vuoksi. Vuoden aikana terveystalvontaa kuormitti erityisesti kolmen elintarvikkeisiin liittyvän epidemiaepäilyn selvittäminen sekä neljä talousveden häiriötilannetta, jotka johtivat talousveden käyttörajoituksiin.

Eläinlääkintähuollon sijaisjärjestelyt kasvattivat asiakaspalveluostojen ja aiheuttivat talousarvion ylityksen.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
02 Eläinlääkintähuolto				
Eläinlääkärin sairauskäynnit	1 731	1 745	1 700	1 660
Eläinlääkärin vastaanoton käynnit	5 102	6 573	7 000	5 563
Eläinsuojelutarkastukset	94	106	100	150
Terveystarkastuskäynnit	220	320	220	251
03 Elintarvikelain mukaiset tarkastukset				
Elintarvikehuoneistot	155	214	160	193
Alkutuotanto maitotilat	6	33	10	2
04 Muut tarkastukset ja näytteenotot				
Terveystarkastukset	94	137	130	154
Tupakan vähittäismyyntitarkastus	22	36	20	25
Lääkelain (nikotiinin korvaustuotteet) tarkastukset	7	10	10	3
Talousvesi	72	108	80	100
Uimavesi (uimahalli, kylpylä jne)	29	48	30	47
Uimavesi uimaranta	123	108	100	99

Eläinsuojelutarkastuksia on hoidettu edellisvuosia enemmän, sillä toisen valvontaeläinlääkärin virka täytettiin toukokuusta alkaen. Virka oli täyttämättä 11/2022 lähtien. Eteläisellä alueella on jouduttu karsimaan ei kiireettömiä pieneläinpalveluita eläinlääkäreiden virkavapaiden ja huonon sijaisten saatavuuden vuoksi, joka näkyy arvioitua pienempänä tuloksena pieneläinkäyntien suoritteissa. Lisäksi kotitalouksien heikentynyt taloustilanne on vaikuttanut eläinlääkintähuollon kysyntään.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	1 402	1 402	50	1 452	1 493	41	6,5 %
KULUT	- 1 694	- 1 671	- 70	- 1 741	- 1 791	- 50	5,7 %
KATE	- 292	- 269	- 20	- 289	- 298	- 9	2,0 %

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas	-18,8	-16,9	-26,1	-23,8	-23,8	-24,5
€/eläinlääkintähuollon käynti	88,0	151,2	194,5	151,6	241,5	214,0
HTV				16,2		16,7

Ympäristöohjaus

Toiminta-ajatus

Ympäristöohjauksen tehtävät perustuvat rakentamislain ja -asetuksen, ympäristönsuojelulain ja -asetuksen, maa-aineslain ja -asetuksen, vesilain, jätelain, vesihuoltolain, maastoliikennelain, vesiliikennelain, lain ajoneuvojen siirtämisestä ja ulkoilualuelain mukaisiin tehtäviin.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävyys

Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Lain voimaantulon myötä kaikki rakentamiseen liittyvät luvat ovat rakentamislupia. Alkuvuodesta rakennusvalvonnasta tiedusteltiin lähes päivittäin lupavapaiden

rakennusten rakentamisesta. Rakentamisluvista vapaiden rakennusten osalta rakennusvalvonnalta jää lupatulot saamatta, mutta neuvontavelvollisuus säilyy.

Rakentaminen on edelleen ollut maltillista ja suhdannenäkymät eivät ole vielä yleisesti lähteneet vilkastumaan. Kalajoella kuitenkin rakennetaan hiljaisenakin aikana monipuolisen elinkeinopohjan ansiosta ja Hiekkasärkkäin alue houkuttelee vakituista asutusta ja rakentamista yleensä. Talousarvioon ja vuoden 2024 lupamaksuihin verrattuna rakennusvalvonnan tulokertymä on ollut vuonna 2025 kuitenkin vähintäänkin tyydyttävä, kun huomioidaan rakentamisen yleinen tilanne ja rakentamisluvista vapaa rakentaminen. Rakennusvalvonnan päivitetyn taksan voimaantulo 1.1.2025 vaikutti myös tulokertymään positiivisesti.

Ympäristövalvonnassa on ohjattu asiakkaita entistä enemmän sähköiseen asiointiin Lupapisteen kautta. Viranhaltijan sähköpostiin saapuvat vireillepanot ovat vähentyneet. Lupapisteen palveluntarjoajan kehitystyö ympäristönsuojeluosion osalta ei ole viime vuosina vastannut odotuksia, mutta sähköisen asiointimahdollisuuden tarjoaminen asiakkaille on koettu tärkeäksi.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
01 RAKENNUSVALVONTA				
Rakentamisen luvat yhteensä/kpl	256	227	230	173
Rakentamisluvat			185	146
Ilmoitusluvut	14	15	10	3
Purku- ym. luvat	48	9	35	24
Lupien käsittelyaika (med pv)	28	23	21	22
Rakennusluvut (k-m2)	11 400	14 644	12 000	12 047
02 KATSELMUKSET, KOKOUKSET, LAUSUNNOT				
Katselmukset ja aloituskokoukset	955	449	600	564
Lausunnot	8	5	10	7
03 YMPÄRISTÖNVALVONTA				
Ympäristöluvut ja ilmoituspäätökset	2	3	5	6
Maa-aines- ja yhteisluvut	1	4	4	4
Rekisteröinnit, muut luvat ja ilmoitukset	8	4	10	5
Ajoneuvojen siirtopäätökset	1	5	5	1
Tarkastukset	10	55	80	56
Lausunnot	20	34	20	35
Keskimääräinen käsittelyaika, luvat (kk)	8	8	6	4
Käsittelyaika, ilmoitusmenettely (vrk)	420	69	120	84

Yksittäisiin rakennuslupahakemuksiin on jouduttu pyytämään lisäselvityksiä/ täydennyksiä esim. puutteellisten lupapiirustuksien osalta vuonna 2025. Nämä selvityspyyntöjen odotusajat lisäävät käsittelyaikoja. Hakemusten ja lupapäätösten vähentyessä yksittäisen hakemuksen lisäselvitysten pitkä odotusaika vaikuttaa korostuneesti keskimääräisen käsittelyajan toteutumaan. Kun lupahakemus on käsittelyvalmis, niin rakennusluvan käsittelyajan tavoite 14.0 vrk on realistinen ja toteutettavissa.

Ulk. (1000 €)	TP2024	TA2025	TA-muutos	TA+muut.	TP2025	Poikk.	Muut% tp
TUOTOT	142	178		178	147	- 31	3,6 %
KULUT	- 400	- 496		- 496	- 469	27	17,1 %
KATE	- 258	- 318		- 318	- 321	- 4	24,5 %
		TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Nettomeno €/asukas		-20,3	-11,0	-24,3	-21,0	-26,2	-21,0
€/rakentamisen lupa					1 193,4	1 703,5	1 671,0
HTV					5,5		6,1

9.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma	TA2025	TA muutos	TA+muutos	Toteuma	Poikkeama €	Tot %
TUOTOT	12 655 175	50 000	12 705 175	13 662 311	957 136	107,5 %
Myyntituotot	4 510 620	50 000	4 560 620	5 220 571	659 951	114,5 %
Maksutuotot	940 225		940 225	863 887	-76 338	91,9 %
Tuet ja avustukset	2 031 530		2 031 530	1 608 979	-422 551	79,2 %
Muut toimintatuotot	5 172 800		5 172 800	5 968 875	796 075	115,4 %
VAL OM. KÄYTT.	250 000		250 000	132 043	-117 957	52,8 %
KULUT	-53 266 718	-170 000	-53 436 718	-50 596 237	2 840 481	94,7 %
Henkilöstökulut	-28 939 586		-28 939 586	-28 208 339	731 246	97,5 %
Palvelujen ostot	-13 792 546	-170 000	-13 962 546	-13 623 971	338 575	97,6 %
Aineet, tarv. ja tav.	-4 813 717		-4 813 717	-4 290 387	523 330	89,1 %
Avustukset	-1 897 500		-1 897 500	-1 926 152	-28 652	101,5 %
Muut toimintakulut	-3 823 370		-3 823 370	-2 547 388	1 275 982	66,6 %
KATE	-40 361 543	-120 000	-40 481 543	-36 801 883	3 679 660	90,9 %
VEROTULOT	30 900 000	-1 500 000	29 400 000	29 157 354	-242 646	99,2 %
VALTIONOSUUDET	14 465 000	86 000	14 551 000	14 511 975	-39 025	99,7 %
RAH. TUOT. JA KUL.	849 000	1 500 000	2 349 000	1 444 258	-904 742	61,5 %
Korkotuotot	301 000		301 000	199 024	-101 976	66,1 %
Muut rahoitustuotot	1 748 000	1 500 000	3 248 000	3 239 893	-8 107	99,8 %
Korkokulut	-1 100 000		-1 100 000	-1 082 737	17 263	98,4 %
Muut rahoituskulut	-100 000		-100 000	-911 922	-811 922	911,9 %
VUOSIKATE	5 852 457	-34 000	5 818 457	8 311 704	2 493 248	142,9 %
POISTOT JA ARV. AL.	-5 805 619		-5 805 619	-5 617 263	188 356	96,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 805 619		-5 805 619	-5 311 296	494 323	91,5 %
Arvon alentumiset				-305 967	-305 967	
TILIKAUDEN TULOS	46 838	-34 000	12 838	2 694 441	2 681 604	
VAR. JA RAH. MUUT.	386 420		386 420	69 448	-316 972	18,0 %
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	433 258	-34 000	399 258	2 763 890	2 364 632	692,3 %

Verotulot €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	Toteuma	Poikkeama €
VEROTULOT	30 900 000	-1 500 000	29 400 000	29 157 354	-242 646
Kunnan tulovero	19 400 000	-700 000	18 700 000	18 428 434	-271 566
Kiinteistövero	8 500 000	-400 000	8 100 000	8 142 208	42 208
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 000 000	-400 000	2 600 000	2 586 712	-13 288

Veroprosentit ja kunnallisveroa vastaava määrä

Verotusvuosi	Tulovero %	Yleinen k- vero %	Vak. asuinrak:n k-vero %	Muiden asuinrak:n k-vero %	Voimalai- tosvero %	Kunnallisveroa vastaava tulo 1.000 €	% muutos
2009	18,85	0,6	0,3	0,8		139 457	
2010	19	0,75	0,35	0,9		145 212	4,1
2011	19	0,75	0,35	0,9		153 355	5,6
2012	19,5	0,75	0,35	0,9		156 489	2
2013	19,5	0,75	0,35	0,9		162 485	3,8
2014	19,5	0,75	0,35	0,9		164 575	1,3
2015	20	0,9	0,4	1		165 535	0,6
2016	20	0,9	0,4	1	1,4	164 113	-0,9
2017	20	1	0,45	1,1	2,4	159 243	-3
2018	20	1	0,5	1,1	3,1	162 901	2,3
2019	21	1,1	0,5	1,1	3,1	167 119	2,6
2020	21	1,1	0,5	1,1	3,1	172 179	3
2021	21	1,1	0,5	1,1	3,1	177 842	3,3
2022	21	1,1	0,5	1,1	3,1	185 571	4,3
2023	8,36	1,1	0,5	1,1	3,1	211 146	13,8
2024	8,3	1,1	0,5	1,1	3,1	220 446	4,4
2025	8,3	1,1	0,5	1,1	3,1	222 850	1,1

Valtionosuudet €	TA2025	Muutos	TA+muutos	Toteuma	Poikkeama €
VALTIONOSUUDET	14 465 000	86 000	14 551 000	14 511 975	-39 025
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 850 000	86 000	7 936 000	7 970 630	34 630
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	5 100 000		5 100 000	5 144 652	44 652
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-85 000		-85 000	-251 279	-166 279
Veromenetysten kompensaation valt.osuus	1 600 000		1 600 000	1 647 972	47 972

9.3 Investointien toteutuminen

Vuoden 2025 aikana investoitiin yhteensä 16 milj. eurolla, nettona 13 milj. eurolla. Merkittävimmät investointikohteet olivat Marina, VT8 ja Satamatien risteysalue, Repolan IV-remontti ja Pohjankylän päiväkodin rakentaminen. Pohjankylän päiväkotia otettiin käyttöön lokakuussa. Vuoden aikana aloitettiin Himangan päiväkodin toteutus.

Juhlavuoden toteutuksina toteutettiin Kirkkopuisto, johon hankittiin WeldOnen toteuttama Kalajoki 500 v -kyltti sekä Samuli Alosen Kutsu-veistos, höyrykoneen perustuksen ja katoksen toteutus Plassille sekä kiertoliittymien taidetoteutukset "Tervan tuoksu" ja "Aaltojen tanssi".

Maa- ja vesialueet sisältävät tontin myynnit ja ostot. Osakkeissa ja osuuksissa Metsäliiton maksaman koron vaikutus Metsä1-lisäosuutena.

Kuntatekniikkaa parannettiin lentokentän alueella ja lukuisissa pienemmissä kohteissa. Lisäksi kunnostettiin Kalajoentietä ja Repolantietä ja lisättiin Hiekkasärkille pysäköintipaikkoja.

Liikunta-alueisiin varatusta määrärahasta kunnostettiin tenniskenttää, Tyngän kaukaloa, yleisurheilukenttiä Himangalla ja Rautiossa sekä isoimpana toteutuksena Raumankarin monitoimikenttää.

Venesatamiin varatusta määrärahasta kunnostettiin mm. laitureita sekä satamien jäteasemia.

Osallistavan budjetoinnin toteutuksina tehtiin Rautioon frisbeegolf-rataa ja Jäähallin alueelle kuntoportaat.

Kohteet, joissa ei ole määrärahavarausta, jatkuivat edelliseltä vuodelta. Investointikohteiden ajoittuminen eri vuosille on talousarvion näkökulmasta haastavaa.

Investointien taulukoissa käytettävät lyhenteet ovat TA talousarvio, TA+MUUT talousarvio muutoksilla, TP tilinpäätös ja TOT% tilinpäätöksen suhde talousarvioon.

Investointiyhteenveto

INVESTOINNIT	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Menot	-23 415 000	100 000	-23 315 000	-16 001 945	69 %	7 313 055
Tulot	4 000 000	0	4 000 000	3 019 772	75 %	-980 228
Netto	-19 415 000	100 000	-19 315 000	-12 982 174	67 %	6 332 826

Investoinnit investointiryhmittäin

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUYS- YLITYS
Maa- ja vesialueet						
Menot	-500 000	0	-500 000	-69 446	14 %	430 554
Tulot	500 000	0	500 000	831 338	166 %	331 338
Netto	0	0	0	761 892	180 %	761 892
Osakkeet ja osuudet						
Menot	-2 000 000	0	-2 000 000	-852	0 %	1 999 148
Tulot	50 000	0	50 000	0	0 %	-50 000
Netto	-1 950 000	0	-1 950 000	-852	0 %	1 949 148
Koneiden ja kaluston hankinta (irtaimisto)						
Menot	-285 000	-60 000	-345 000	-261 677	76 %	83 323
Netto	-285 000	-60 000	-345 000	-261 677	76 %	83 323
Rakennusinvestoinnit						
Menot	-7 090 000	0	-7 090 000	-5 684 543	80 %	1 405 457
Tulot	0	0	0	2 866	0 %	2 866
Netto	-7 090 000	0	-7 090 000	-5 681 677	80 %	1 408 323
Kuntatekniikan investoinnit						
Menot	-13 540 000	160 000	-13 380 000	-9 985 427	75 %	3 394 573
Tulot	3 450 000	0	3 450 000	2 185 568	63 %	-
Netto	-10 090 000	160 000	-9 930 000	-7 799 860	79 %	2 130 140

Irtaimistoinvestoinnit

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUYS- YLITYS
Koneiden ja kaluston hankinta (irtaimisto)						
Menot	-200 000	-60 000	-260 000	-228 993	88 %	31 007
Netto	-200 000	-60 000	-260 000	-228 993	88 %	31 007
Taidehankinnat						
Menot	-85 000	0	-85 000	-32 684	38 %	52 316
Netto	-85 000	0	-85 000	-32 684	38 %	52 316

Rakennusinvestoinnit investoinneittain

Uudishankkeet	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Kalajoen varhaiskasvatuskeskus						
Menot	-3 620 000		-3 620 000	-4 171 765	115 %	-551 765
Netto	-3 620 000		-3 620 000	-4 171 765	115 %	-551 765
Himangan päiväkot						
Menot	-750 000		-750 000	-87 275	12 %	662 725
Netto	-750 000		-750 000	-87 275	12 %	662 725
Liikuntatilan rakentaminen						
Menot	-150 000		-150 000	-22 934	15 %	127 066
Tulot				2 866		2 866
Netto	-150 000		-150 000	-20 068	13 %	129 932
Lukion uudisrakennus						
Menot	-200 000		-200 000	-2 812	1 %	197 188
Netto	-200 000		-200 000	-2 812	1 %	197 188
Sataman yrityspuiston teollisuushallin rakentaminen						
Menot	-270 000		-270 000			270 000
Netto	-270 000		-270 000			270 000
Sotekiinteistöt						
Menot	-150 000		-150 000			150 000
Netto	-150 000		-150 000			150 000
Perusparantaminen						
Repolan halli						
Menot	-1 300 000		-1 300 000	-951 343	73 %	348 657
Netto	-1 300 000		-1 300 000	-951 343	73 %	348 657

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Lautakunnan päättämät Rakennusinvestoinnit						
Menot	-500 000	0	-500 000	-448 414	90 %	51 586
Netto	-500 000	0	-500 000	-448 414	90 %	51 586
Kaupunginhallituksen päättämät liike- ja teollisuusrakennukset						
Menot	-150 000	0	-150 000	0	0 %	150 000
Netto	-150 000	0	-150 000	0	0 %	150 000

Kuntatekniikan Investoinnit

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Lautakunnan päätämät kuntatekniikan investoinnit						
Menot	-650 000	0	-650 000	-637 846	98 %	12 154
Netto	-650 000	0	-650 000	-637 846	98 %	12 154
Uudet kaava-alueet						
Menot	-5 300 000	0	-5 300 000	-4 587 012	87 %	712 988
Tulot	2 650 000	0	2 650 000	2 070 483	78 %	-579 517
Netto	-2 650 000	0	-2 650 000	-2 516 529	95 %	133 471

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Nykyiset kaava-alueet						
Raumankarin museosilta						
Menot	-50 000		-50 000	-55 244	110 %	-5 244
Netto	-50 000		-50 000	-55 244	110 %	-5 244
Ampumaradan puhd.						
Menot	-100 000	100 000				
Netto	-100 000	100 000				
Kalajoentien päällystäminen						
Menot	-150 000		-150 000	-158 460	106 %	-8 460
Netto	-150 000		-150 000	-158 460	106 %	-8 460
Hulevedet ja tulvariskit						
Menot	-200 000		-200 000	-86 770	43 %	113 230
Tulot	75 000		75 000	40 747	54 %	-34 253
Netto	-125 000		-125 000	-46 023	37 %	78 977
Repolantien kunnostus						
Menot	-200 000		-200 000	-173 473	87 %	26 527
Netto	-200 000		-200 000	-173 473	87 %	26 527
Hiekkasärkkien P-paikkojen lisäys						
Menot	-300 000		-300 000	-280 848	94 %	19 152
Netto	-300 000		-300 000	-280 848	94 %	19 152
Höyrykoneen perustukset ja katos						
Menot	-100 000		-100 000	-98 509	99 %	1 491
Netto	-100 000		-100 000	-98 509	99 %	1 491
Lentokentän ja sataman yrityspuiston kuntatekniikka						
Menot	-1 550 000		-1 550 000	-721 477	47 %	828 523
Tulot				334		334
Netto	-1 550 000		-1 550 000	-721 143	47 %	828 857

Yhteishankkeet	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Vt8 ja Satamatien risteysalue						
Menot	-1 000 000		-1 000 000	-1 022 763	102 %	-22 763
Netto	-1 000 000		-1 000 000	-1 022 763	102 %	-22 763
Kiertoliittymät						
Menot	-770 000		-770 000	-753 460	98 %	16 540
Netto	-770 000		-770 000	-753 460	98 %	16 540
Raution kevyenliikenteen väylä						
Menot	-50 000		-50 000	-63 631	127 %	-13 631
Netto	-50 000		-50 000	-63 631	127 %	-13 631
Jakovarakohteet ja muut kuntatekniikan kohteet, joihin haettu valtiontukea						
Menot	-1 280 000		-1 280 000			1 280 000
Tulot	375 000		375 000			-375 000
Netto	-905 000		-905 000			905 000
Viher- ja ulkoilualueet						
Raution frisbeegolf (osallistuva budjetointi)						
Menot	-15 000		-15 000	-16 505	110 %	-1 505
Netto	-15 000		-15 000	-16 505	110 %	-1 505
Jäähallin kuntaportaat (osallistava budjetointi)						
Menot	-15 000		-15 000	-13 938	93 %	1 062
Netto	-15 000		-15 000	-13 938	93 %	1 062
Rantojen kunnostus						
Menot	-50 000		-50 000	-21 958	44 %	28 042
Netto	-50 000		-50 000	-21 958	44 %	28 042

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUUS- YLITYS
Liikunta-alueet						
Menot	-985 000	0	-985 000	-646 663	66 %	338 337
Tulot	350 000	0	350 000	74 004	21 %	-275 996
Netto	-635 000	0	-635 000	-572 660	90 %	62 340

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUYS- YLITYS
Puistot ja leikkikentät						
Menot	-260 000	60 000	-200 000	-192 201	96 %	7 799
Netto	-260 000	60 000	-200 000	-192 201	96 %	7 799
Venesatamat						
Menot	-115 000	0	-115 000	-124 890	109 %	-9 890
Netto	-115 000	0	-115 000	-124 890	109 %	-9 890

Viemärlaitoksen investoinnit

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Viemärlaitos						
Menot	-400 000	0	-400 000	-329 779	82 %	70 221
Netto	-400 000	0	-400 000	-329 779	82 %	70 221

9.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelma	TA 2025	TA- muutos	TA- muutoksilla	Toteutuma 31.12.	Poikkeama	Tot %
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	5 852 457	-34 000	5 818 457	8 311 704	2 493 247	42,85%
Tulorahoituksen korjaukset	-300 000		-300 000	-801 934	-501 934	167,31%
Toiminnan rahavirta	5 552 457	-34 000	5 518 457	7 509 770	1 991 313	36,08%
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-23 415 000	100 000	-23 315 000	-16 001 945	7 313 055	-31,37%
Rahoitusos. ja kom. myynnit	4 000 000		4 000 000	3 019 772	-980 228	-24,51%
Investointien rahavirta	-19 415 000	100 000	-19 315 000	-12 982 174	6 332 826	-32,79%
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 862 543	66 000	-13 796 543	-5 472 404	8 324 139	-60,33%
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-3 000 000		-3 000 000	-1 352 200	1 647 800	-54,93%
Antolainasaamisten vähennys	300 000		300 000	200 000	-100 000	-33,33%
Antolainauksen muutokset	-2 700 000	0	-2 700 000	-1 152 200	1 547 800	-57,33%
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000 000		15 000 000	8 000 000	-7 000 000	-46,67%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 600 000		-4 600 000	-4 218 353	381 647	-8,30%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 000 000		6 000 000	5 000 000	-1 000 000	-16,67%
Lainakannan muutokset	16 400 000	0	16 400 000	8 781 647	-7 618 353	-46,45%
Muut maksuvalmiuden muutokset	250 000		250 000	1 103 028	853 028	341,21%
Rahoituksen rahavirta	13 950 000	0	13 950 000	8 732 474	-5 217 526	-37,40%
Rahavarojen muutos	87 457	66 000	153 457	3 260 071	3 106 614	2024,42%

9.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

1 000 €	Sit.	Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2025	TA muutos	TA+Muut	Tot	Poik..	TA 2025	TA muutos	TA+Muut.	Tot	Poik..
KÄYTTÖTALOUSOSA											
HALLINTOPALVELUT											
Valtuusto											
		Toiminnan ohjaus ja arviointi									
	B	133	0	133	120	13	0	0	0	0	0
Tarkastuslautakunta											
		Tarkastustoimi									
	B	39	0	39	32	7	0	0	0	0	0
Keskusvaalilautakunta											
		Vaalit									
	B	51	0	51	38	14	13	0	13	13	0
Kaupunginhallitus											
		Konserniohjaus									
		1 745	0	1 745	1 106	639	418	0	418	91	-328
		Henkilöstöohjaus									
		752	0	752	902	-151	162	0	162	196	34
		Talousohjaus									
		689	0	689	699	-10	129	0	129	123	-6
		Yleishallinto									
		468	0	468	471	-3	4	0	4	4	0
		Tietohallinto									
		953	0	953	964	-10	24	0	24	11	-14
HALLINTOPALVELUT YHT.											
	B	4 830	0	4 830	4 332	497	750	0	750	437	-313
Kaavoitus- ja elinvoimalk											
KEHITTÄMISPALVELUT											
		Elinkeinopalvelut									
		1 538	59	1 597	1 287	310	601	0	601	709	108
		Maaseutupalvelut									
		676	0	676	530	146	477	0	477	380	-97
		Työllisyyspalvelut									
		2 234	0	2 234	2 220	13	505	0	505	483	-22
KEHITTÄMISPALVELUT YHT.											
	B	4 448	59	4 507	4 038	469	1 583	0	1 583	1 572	-11
Sivistyslautakunta											
VARHAISKASVATUS JA PERUSOPETUSPALVELUT											
		Varhaiskasvatus									
		7 386	0	7 386	7 103	283	154	0	154	259	105
		Perusopetuspalvelut									
		14 156	0	14 156	13 893	263	380	0	380	456	76
VARHAISKASVATUS JA PERUSOPETUSPALVELUT YHT.											
	B	21 542	0	21 542	20 996	546	535	0	535	715	181

1 000 €	Sit.	Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2025	TA muutos	TA+Muut	Tot	Poik.	TA 2025	TA muutos	TA+Muut	Tot	Poik..
KALAJOEN KAMPUS, LUKIO JA AKATEMIA PALVELUT											
Toisen asteen koulutus		2 744	0	2 744	2 716	28	302	0	302	255	-47
Kalajoki Akatemia		2 525	-59	2 466	2 224	242	781	0	781	534	-246
KALAJOEN KAMPUS, LUKIO JA AKATEMIA PALVELUT	B	5 270	-59	5 211	4 940	270	1 082	0	1 082	789	-293
TEKNINEN LAUTAKUNTA											
TEKNISET PALVELUT											
Hallinto ja tstopalv.		280	0	280	217	63	0	0	0	6	6
Maankäyttöpalvelut		1 105	0	1 105	1 152	-47	1 450	0	1 450	2 343	893
Tilapalvelut		6 321	0	6 321	5 799	523	3 996	0	3 996	4 113	117
Ruoka- ja siivouspalvelut		2 958	0	2 958	2 667	291	0	0	0	47	47
Kuntatekniikka		4 347	100	4 447	4 195	252	1 930	0	1 930	2 131	201
Tekninen lautakunta yht.	B	15 012	100	15 112	14 031	1 081	7 376	0	7 376	8 641	1 265
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA											
TEKNISET PALVELUT											
Ympäristöterveydenhuolto		1 671	70	1 741	1 791	-50	1 402	50	1 452	1 493	41
Ympäristönohjaus		496	0	496	469	27	178	0	178	147	-31
Ympäristölautakunta yht.	B	2 167	70	2 237	2 259	-23	1 580	50	1 630	1 640	10
TEKNISET PALVELUT YHT.	B	17 178	170	17 348	16 290	1 058	8 955	50	9 005	10 280	1 275
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		53 267	170	53 437	50 596	2 840	12 905	50	12 955	13 794	839
INVESTOINTIOSA											
Aineeton omaisuus		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maa- ja vesialueet	B	500	0	500	69	431	500	0	500	831	331
Osakkeet ja osuudet	B	2 000	0	2 000	1	1 999	50	0	50	0	-50
Irtaimisto	B	345	60	405	262	143	0	0	0	0	0
Rakennusinvestoinnit	B	7 090	0	7 090	5 685	1 405	0	0	0	3	3
Kuntatekniikan investoinnit	B	13 480	-160	13 320	9 985	3 335	3 450	0	3 450	2 186	-1 264
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		23 415	-100	23 315	16 002	7 313	4 000	0	4 000	3 020	-980

1 000 €	Sit.	Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2025	TA muutos	TA+Muut	Tot	Poik.	TA 2025	TA muutos	TA+ Muut	Tot	Poik.
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						30 900	-1 500	29 400	29 157	-243
Valtionosuudet	B						14 465	86	14 551	14 512	-39
Korkotulot	B						301	0	301	199	-102
Muut rahoitustulot	B						1 748	1 500	3 248	3 240	-8
Korkomenot	B	1 100	0	1 100	1 083	17				0	
Muut rahoitusmenot	B	100	0	100	912	-812				0	
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAHOITUSOSA											
Tulorahoituksen korjauserät	B	300	0	300	802	-502	0	0	0	0	0
Pakollisten varausten muutokset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antolainojen muutokset											
Antolainojen vähennys	B	0	0	0	0	0	300	0	300	200	-100
Antolainojen lisäys	B	3 000	0	3 000	1 352	1 648	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik. lainojen vähennys	B	4 600	0	4 600	4 218	382	0	0	0	0	0
Pitkäaik. lainojen lisäys	B	0	0		0		15 000	0	15 000	8 000	-7 000
Lyhyaik. lainojen lisäys/vähennys	N	0	0	0	0	0	6 000	0	6 000	5 000	-1 000
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	N	87	66	153	3 260	107	250	0	250	0	-250
YHTEENSÄ		85 869	136	86 005	78 225	7 780	85 869	136	86 005	78 225	-7 780

B= sitovuus bruttomääräraha/-tuloarvio, N= nettomääräraha/-tuloarvio

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

10 TULOSLASKELMA

	TP2025	TP2024
TUOTOT	13 662 311,31	12 059 723,76
Myyntituotot	5 220 570,79	4 322 799,61
Maksutuotot	863 886,75	788 403,96
Tuet ja avustukset	1 608 979,17	1 448 343,23
Muut toimintatuotot	5 968 874,60	5 500 176,96
VAL OM. KÄYTT.	132 042,60	124 536,08
KULUT	-50 596 237,16	-48 088 672,08
Henkilöstökulut	-28 208 339,46	-26 751 098,47
Palkat ja palkkiot	-22 815 211,44	-21 681 665,44
Henkilösivukulut	-5 393 128,02	-5 069 433,03
Eläkekulut	-4 627 522,28	-4 476 085,34
Muut henkilösivukulut	-765 605,74	-593 347,69
Palvelujen ostot	-13 623 970,96	-12 802 814,61
Aineet, tarv. ja tav.	-4 290 386,71	-4 635 103,45
Avustukset	-1 926 152,29	-1 461 052,52
Muut toimintakulut	-2 547 387,74	-2 438 603,03
KATE	-36 801 883,25	-35 904 412,24
VEROTULOT	29 157 354,13	30 714 535,60
VALTIONOSUUDET	14 511 975,00	15 166 192,00
RAH. TUOT. JA KUL.	1 444 258,31	611 728,40
Korkotuotot	199 024,39	340 389,21
Muut rahoitustuotot	3 239 893,19	1 386 976,08
Korkokulut	-1 082 736,83	-1 031 631,74
Muut rahoituskulut	-911 922,44	-84 005,15
VUOSIKATE	8 311 704,19	10 588 043,76
POISTOT JA ARV. AL.	-5 617 262,92	-5 710 581,11
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 311 296,35	-5 350 621,25
Arvon alentumiset	-305 966,57	-359 959,86
TILIKAUDEN TULOS	2 694 441,27	4 877 462,65
VAR. JA RAH. MUUT.	69 448,43	53 925,33
Poistoreron muutos	69 448,43	53 925,33
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	2 763 889,70	4 931 387,98

11 RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan ja investointien rahavirta	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 311 704,19	10 588 043,76
Tulorahoituksen korjaukset	-801 934,34	-195 485,80
Toiminnan rahavirta	7 509 769,85	10 392 557,96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-16 001 945,04	-17 052 284,98
Rahoitusosuudet investointeihin	2 188 029,87	3 626 607,07
Py. Vastaavien hyöd. Luovutustulot	831 741,65	267 157,18
Investointien rahavirta	-12 982 173,52	-13 158 520,73
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 472 403,67	-2 765 962,77
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 352 200	-2 622 000
Antolainasaamisten vähennys	199 999,67	5 513 750,03
Antolainauksen muutokset	-1 152 200,33	2 891 750,03
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	4 250 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 218 352,90	-5 462 332,90
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000 000	2 100 000
Lainakannan muutokset	8 781 647,10	887 667,10
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	3 492,15	18 634,91
Saamisten muutos	177 008,62	-4 185 614,56
Korottomien velkojen muutos	922 526,95	83 151,37
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 103 027,72	-4 083 828,28
Rahoituksen rahavirta	8 732 474,49	-304 411,15
Rahavarojen muutos	3 260 070,82	-3 070 373,92
Rahavarat 31.12.	18 562 138,03	15 302 067,21
Rahavarat 1.1.	15 302 067,21	18 372 441,13

12 TASE

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	21 657,20	11 470,96
Muut pitkävaikutteiset menot	1 167 995,61	1 348 129,77
Aineettomat hyödykkeet	1 189 652,81	1 359 600,73
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	25 383 275,70	25 274 834,23
Rakennukset	35 445 444,07	29 309 096,19
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 109 484,87	23 993 595,61
Koneet ja kalusto	1 167 382,08	674 664,20
Muut aineelliset hyödykkeet	57 358,41	24 674,20
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	458 937,46	7 703 110,73
Aineelliset hyödykkeet	95 621 882,59	86 979 975,16
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	17 480 372,32	17 785 486,89
Muut lainasaamiset	5 470 189,67	4 321 589,34
Muut saamiset	560 780,85	557 180,85
Sijoitukset	23 511 342,84	22 664 257,08
PYSYVÄT VASTAAVAT	120 322 878,24	111 003 832,97
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	45 772,32	43 353,34
Muut toimeksiantojen varat	482 245,67	443 502,19
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	528 017,99	486 855,53
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 100 000,04	3 404 166,68
Muut saamiset		13 500
Pitkäaikaiset saamiset	3 100 000,04	3 417 666,68
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 761 013,80	1 351 771,86
Muut saamiset	798 323,57	634 518,85
Siirtosaamiset	2 754 703,50	3 187 092,13
Lyhytaikaiset saamiset	5 314 040,87	5 173 382,84
Saamiset yhteensä	8 414 040,91	8 591 049,52
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	15 294 212,85	13 285 405,70
Rahoitusarvopaperit	15 294 212,85	13 285 405,70
Rahat ja pankkisaamiset	3 267 925,18	2 016 661,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT	26 976 178,94	23 893 116,73
VASTAAVAA	147 827 075,17	135 383 805,23

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	41 749 258,55	41 749 258,55
Arvonkorotusrahasto	141 347,50	141 347,50
Muut omat rahastot	8 680 778,90	8 680 778,90
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	30 717 656,75	25 786 268,77
Tilikauden yli-/alijäämä	2 763 889,70	4 931 387,98
OMA PÄÄOMA	84 052 931,40	81 289 041,70
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	3 933 749,52	1 003 197,95
Vapaaehtoiset varaukset	2 000 000	5 000 000
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR.	5 933 749,52	6 003 197,95
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	243 040	243 040
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	243 040	243 040
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	45 772,32	43 353,34
Muut toimeksiantojen pääomat	501 281,40	459 045,77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	547 053,72	502 399,11
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	24 714 069	21 235 026,02
Liittymismaksut ja muut velat	5 067 747,26	4 978 449,26
Pitkäaikainen	29 781 816,26	26 213 475,28
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 520 956,90	13 218 352,78
Saadut ennakot	11 817,25	4 144,90
Ostovelat	4 254 829,77	3 849 632,89
Liittymismaksut ja muut velat	636 965,40	609 002,46
Siirtovelat	3 843 914,95	3 451 518,16
Lyhytaikainen	27 268 484,27	21 132 651,19
VIERAS PÄÄOMA	57 050 300,53	47 346 126,47
VASTATTAVAA	147 827 075,17	135 383 805,23

13 KONSERNILASKELMAT

KONSERNITULOSLASKELMA €	2025	2024
Toimintatuotot	25 975 765,85	27 795 985,57
Toimintakulut	-64 189 162,11	-61 938 446,13
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	108 543,83	-48 277,95
Toimintakate	-38 104 852,43	-34 190 738,51
Verotulot	30 686 512,08	33 009 289,96
Valtionosuudet	17 413 720,42	17 423 578,46
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	259 663,97	372 294,15
Muut rahoitustuotot	1 405 472,73	1 919 508,06
Korkokulut	-1 565 173,37	-1 563 075,57
Muut rahoituskulut	-953 248,20	-149 194,53
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-853 284,87	579 532,11
Vuosikate	9 142 095,20	16 821 662,02
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-7 741 334,35	-7 943 139,31
Arvonalentumiset		-359 959,86
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-7 741 334,35	-8 303 099,17
Tilikauden tulos	1 400 760,85	8 518 562,85
Tilinpäätössiirrot	89 014,60	7 019,02
Tilikauden verot	22,65	44 553,55
Laskennalliset verot	17 864,92	-4 819,82
Vähemmistöosuudet	-814,41	14 359,89
Tilikauden ylijäämä	1 506 848,61	8 579 675,49

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

2025

2024

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	9 142 095,20	16 821 662,02
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	22,65	44 553,55
Tulorahoituksen korjauserät	-1 202 258,06	-4 534 911,03
	<u>7 939 859,79</u>	<u>12 331 304,54</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	-20 485 761,57	-21 425 005,36
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 310 239,83	3 672 889,34
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulo	842 393,71	3 975 257,03
	<u>-17 333 128,03</u>	<u>-13 776 858,99</u>

Toiminnan ja investointien rahavirta

-9 393 268,24

-1 445 554,45

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-29 401,20	-1 000 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	38 324,77	5 487 417,03
	<u>8 923,57</u>	<u>4 487 417,03</u>

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	8 994 600,95	4 404 964,68
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-5 787 904	-7 122 888,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000 000,00	3 286 538,60
	<u>8 206 697,18</u>	<u>568 615</u>

Oman pääoman muutokset

Muut maksuvalmiuden muutokset		2 250 000
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutos	3 657,50	17 446,94
Vaihto-omaisuuden muutos	-275 648,80	622 348,59
Saamisten muutos	542 940,01	-3 053 672,10
Korottomien velkojen muutos	769 783,21	-1 768 341,42
	<u>1 040 731,92</u>	<u>-4 182 217,99</u>

Rahoituksen rahavirta

9 256 352,67

3 123 813,86

Rahavarojen muutos

-136 915,57

1 678 259,41

Rahavarat 31.12.	26 456 200,25	26 593 115,83
Rahavarat 1.1.	26 593 115,82	24 914 856,42

KONSERNITASE VASTAAVAA €	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	140 904 485,08	130 061 415,48
Aineettomat hyödykkeet	1 581 557	1 672 799,90
Aineettomat oikeudet	342 373,08	296 305,33
Muut pitkävaikutteiset menot	1 231 024,55	1 376 494,57
Ennakkomaksut	8 159,37	
Aineelliset hyödykkeet	133 016 934,96	122 776 898,04
Maa- ja vesialueet	25 799 595,25	25 698 203,19
Rakennukset	62 498 559,99	54 349 953
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 219 765,92	24 115 285,81
Koneet ja kalusto	2 402 304,93	1 914 840,96
Muut aineelliset hyödykkeet	6 174 518,55	6 356 072,77
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 922 190,32	10 342 542,31
Sijoitukset	6 305 993,12	5 611 717,54
Osakkuusyhteisöosuudet	4 139 213,48	2 372 194,49
Muut osakkeet ja osuudet	1 848 894,35	2 938 556,38
Muut saamiset	317 885,29	300 966,67
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	761 612,63	829 504,49
Valtion toimeksiannot	88 435,40	195 118,76
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	49 018,31	46 725,47
Muut toimeksiantojen varat	624 158,92	587 660,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT	37 194 984,63	37 031 596,22
Vaihto-omaisuus	414 152,82	138 504,02
Aineet ja tarvikkeet	154 374,95	34 145,04
Keskeneräiset tuotteet	249 209,99	94 543,59
Muu vaihto-omaisuus	8 861,90	9 131,46
Ennakkomaksut	1 705,98	683,93
Saamiset	10 151 449,58	10 083 302,71
Pitkäaikaiset saamiset	3 064 388,97	3 370 235,51
Myyntisaamiset	3 064 388,97	3 355 942,69
Muut saamiset		14 292,82
Lyhytaikaiset saamiset	7 087 060,61	6 713 067,20
Myyntisaamiset	3 271 223,76	2 731 668,21
Muut saamiset	991 547,57	776 676,26
Siirtosaamiset	2 824 289,28	3 204 722,73
Rahoitusomaisuusarvopaperit	16 250 963,23	13 502 087,76
Osakkeet ja osuudet	173 190,38	216 682,06
Muut arvopaperit	16 077 772,85	13 285 405,70
Rahat ja pankkisaamiset	10 378 419	13 307 701,73
VASTAAVA YHTEENSÄ	178 861 082,34	167 922 516,19

KONSERNITASE VASTATTAVAA €	2025	2024
OMA PÄÄOMA	97 342 030,61	95 924 093,94
Peruspääoma	41 749 258,55	41 749 258,55
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma		
Arvonkorotusrahasto	1 119 026,47	1 118 923,84
Muut omat rahastot	10 461 354,27	10 399 396,45
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	42 505 542,71	34 076 839,61
Tilikauden yli/-alijäämä	1 506 848,61	8 579 675,49
VÄHEMMISTÖOSUUDET	869 801,35	868 986,94
PAKOLLISET VARAUKSET	317 124,72	243 040
Muut pakolliset varaukset	317 124,72	243 040
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	779 981,67	844 216,03
Valtion toimeksiannot	88 435,40	195 118,76
Lahjoitusrahastojen pääomat	49 018,31	46 725,47
Muut toimeksiantojen pääomat	642 527,96	602 371,80
VIERAS PÄÄOMA	79 552 143,99	70 042 179,28
Pitkäaikainen	47 844 386,55	44 905 668,79
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	34 747 613,06	31 478 655,35
Lainat muilta luotonantajilta	2 574 734,47	2 954 861,52
Muut velat	10 248 743,26	10 199 291,33
Laskennalliset verovelat	273 295,76	272 860,59
Lyhytaikainen	31 707 757,44	25 136 510,49
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 105 677,85	14 775 311,32
Lainat muilta luotonantajilta	63 903,02	210 438,86
Saadut ennakot	171 575,92	221 016,75
Ostovelat	5 394 826,64	4 685 517,37
Muut velat	1 144 785,57	936 061,53
Siirtovelat	4 826 988,44	4 308 164,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	178 861 082,34	167 922 516,19

14 LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöstä koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenuihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston vahvistamilla poistoperusteilla kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusomaisuuden arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenuon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen pääsääntöisesti hankintamenuon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenuon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusarvopaperien arvonalennukset ja niiden palautukset on kirjattu tuloslaskelman rahoituskuluihin ja -tuottoihin.

Arvonkorotuksen periaatteet

Maa- ja vesialueiden arvonkorotus on tehty varovaisuuden periaatteella, jos arvonkorotuskohteen todennäköinen luovutushinta on tilinpäätöspäivänä pysyvästi alkuperäistä hankintahintaa olennaisesti suurempi ja kohteesta on laadittu riittävä ulkopuolinen arvio. Muita arvonkorotuksia ei ole.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet 2024 ja 2025 ovat toiminnan sisällön osalta vertailukelpoisia, mutta vuoden 2025 tulos sisältää kertaluonteisen osinkotuoton. Lisäksi hankkeet vaihtelevat tilivuositain.

Työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta vaikuttaa palveluiden väliseen vertailtavuuteen kehittämispalveluissa sekä vaikuttaa kaupungin tuloslaskelmassa.

Konsernitilinpäätöstä koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty. Kalajoen Kuitu Oy:n osakekanta myytiin kesällä 2024.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitaseen liitteessä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa ja konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Edellisen tilikauden vertailtavuus

Kalajoen Kuitu Oy osakkeet on myyty Lounea Oy:lle vuoden 2024 aikana. Konsernin tilikauden tulos sisältää Korpelan voiman edellisen tilikauden tuottoa 367 t€. Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä on rahastoinut edellisten tilikausien tuloksesta 151 t€ muihin omiin rahastoihin.

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain €	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Hallintopalvelut	550 207	724 257	437 049	592 140
Kehittämispalvelut	3 492 537	2 623 779	1 563 563	848 987
Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut	715 267	686 298	715 267	686 298
Kalajoki kampus, lukio ja akatemian palvelut	2 394 275	2 556 289	789 332	947 133
Tekniset palvelut	18 823 480	21 205 363	10 157 101	8 985 165
Toimintatuotot yhteensä	25 975 766	27 795 986	13 662 311	12 059 723

Verotulojen erittely €	2025	2024
Kaupungin tulovero	18 428 434	19 317 260
Yhteisövero	2 586 712	3 178 683
Kiinteistövero	8 142 208	8 218 592
Yhteensä	29 157 354	30 714 535

Valtionosuuksien erittely €	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	13 115 282	12 917 039
Siitä Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 144 652	5 776 804
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-251 279	-173 991
Veromenetysten korvaus	1 647 972	2 423 144
Valtionosuudet yhteensä	14 511 975	15 166 192

Palvelujen ostojen erittely €	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	2 852 084	2 876 600
Muiden palvelujen ostot	10 771 887	9 926 214
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	13 623 971	12 802 814

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttösuunnitelman poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät 31.12.2012 asti ovat:

Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta	tasapoisto
Satamaväylän ruoppaus	50 vuotta	menojäännöspoisto
Rakennukset	15-50 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16-28 vuotta	menojäännöspoisto
Maarakenteet	28 vuotta	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta	tasapoisto
Verkostot	18-43 vuotta	menojäännöspoisto
Vesirakenteet	16-50 vuotta	menojäännöspoisto

1.1.2013 alkaen ovat

Aineettomat hyödykkeet	2-5 vuotta	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	10 vuotta	tasapoisto

Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Rakennukset	10-20 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Maarakenteet	20 %	menojäännöspoisto
Verkostot	10-15 %	menojäännöspoisto
Vesirakenteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

1.1.2017 alkaen ovat

Aineettomat hyödykkeet	2-5 vuotta	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	10 vuotta	tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön - tiehakkeisiin	15 vuotta	tasapoisto
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Rakennukset	10-30 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Vedenjakelu-, viemäri- ja kaukolämpöverkosto	30-40 vuotta	tasapoisto
Maarakenteet	20 %	menojäännöspoisto
Verkostot	10-15 %	menojäännöspoisto
Vesirakenteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

1.1.2018 alkaen ovat

Aineettomat hyödykkeet	2-5 vuotta	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	10 vuotta	tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön -tiehakkeisiin	15 vuotta	tasapoisto
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Rakennukset	10-30 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	tasapoisto
Vedenjakelu-, viemäri- ja kaukolämpöverkosto	30-40 vuotta	tasapoisto
Maarakenteet	20 %	menojäännöspoisto
Verkostot	10-15 %	menojäännöspoisto
Vesirakenteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

1.1.2025 alkaen ovat

Aineettomat hyödykkeet	2 vuotta	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	10 vuotta	tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön tiehakkeisiin	15 vuotta	tasapoisto
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Rakennukset	10-30 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	tasapoisto
Vedenjakelu-, viemäri- ja kaukolämpöverkosto	30-40 vuotta	tasapoisto
Maarakenteet	20 v	tasapoisto

Verkostot	10-15 %	menojäännöspoisto
Vesirakenteet	15-25 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Pakollisten varausten muutokset €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
OPH takaisinperintävastuu				
Lisäykset tilikaudella	74 085			
Vähennykset tilikaudella				
OPH takaisinperintävastuu 31.12.	74 085			
Jokilaaksojen pelastuslaitoksen varallaolokorvausvaraus 1.1.	243 040	243 040	243 040	243 040
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Jokilaaksojen pelastuslaitoksen varallaolokorvausvaraus 31.12.	243 040	243 040	243 040	243 040
Yhteensä	317 125	243 040	243 040	243 040

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja tappiot €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Osakkeiden luovutusvoitot		3 302 083,77		
Kaluston luovutusvoitot	489,44	1 376,00		
Rakennusten luovutusvoitot				
Maa-alueiden luovutusvoitot	813 934,34	202 917,87	813 934,34	202 917,87
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä	814 423,78	3 506 377,64	813 934,34	202 917,87

Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappiot	1232,43			
Kaluston luovutustappio		848,10		
Rakennusten luovutustappiot				
Maa-alueiden luovutustappiot	12 000,00	7 432,07	12 000,00	7 432,07
Muut luovutustappiot				
Luovutustappiot yhteensä	13 232,43	8 280,17	12 000,00	7 432,07

Erittely poistoeron muutoksista €	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	69 448,43	53 925,33
Yhteensä	69 448,43	53 925,33

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkojen erittely €	2025	2024
Osuuspääomankorot muista yhteisöistä	2 291 082,20	69 786,75
Yhteensä	2 291 082,20	69 786,75

Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	141 347,50	141 347,50	141 347,50	141 347,50
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	141 347,50	141 347,50	141 347,50	141 347,50
Sijoitukset				
Arvo 1.1.	977 576,34	977 165,92	0	
Arvonkorotukset	102,63	410,42		
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	977 678,97	977 576,34	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	1 119 026,47	1 118 923,84	141 347,50	141 347,50

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritelty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin maa-alueiden ja rakennusten todennäköisestä luovutushinnasta. Arvonkorotus on tehty kaikkiin maa-alueisiin, joiden osalta kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset täyttyvät.

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	11 470,96	1 348 129,77	1 359 600,73
Lisäykset tilikauden aikana	18 844,42		18 844,42
Rahoitusosuudet tilikaudella			0
Vähennykset tilikauden aikana			0
Siirrot erien välillä		-36 852,24	-36 852,24
Tilikauden poisto	8 658,18	143 281,92	151 940,10
Kertaluonteinen poisto			0
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0
Poistamaton hankintameno 31.12.	21 657,20	1 167 995,61	1 189 652,81
Arvonkorotukset			0
Kirjanpitoarvo 31.12.	21 657,20	1 167 995,61	1 189 652,81
Olennaiset lisäpoistot	0	0	0

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	25 274 834,23	29 309 096,19	23 993 595,61	674 664,20	24 674,20	7 703 110,73	86 979 975,16
Lisäykset tilikauden aikana	940 183,12	1 626 983,92	9 632 062,27	654 572,78	32 684,21	3 897 696,66	16 784 182,96
Rahoitusosuudet tilikaudella		111 960,83	2 091 250,77			2 866	2 206 077,60
Vähennykset tilikauden aikana	831 741,65					18 047,73	849 789,38
Siirrot erien välillä		7 192 926,74	3 966 873,54	34 103,62		-11 120 956,20	72 947,70
Tilikauden poisto		2 561 762,83	2 377 174,21	195 053,34			5 133 990,38
Kertaluonteinen poisto		9 839,12	14 621,57	905,18			25 365,87
Arvonlennukset ja niiden palautukset							0
Poistamaton hankintameno 31.12.	25 383 275,70	35 445 444,07	33 109 484,87	1 167 382,08	57 358,41	458 937,46	95 621 882,59
Arvonkorotukset							0
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 383 275,70	35 445 444,07	33 109 484,87	1 167 382,08	57 358,41	458 937,46	95 621 882,59
Olelliset lisäpoistot	0	0	0	0	0	0	0

Pysyvien vastaavien sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 350 963,68	718 310,26	3 107 077,63	609 135,32	17 785 486,89
Lisäykset				852	852
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä					0
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 350 963,68	718 310,26	3 107 077,63	609 987,32	17 786 338,89
Arvonlennukset	305 966,57				305 966,57
Arvonkorotukset					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 044 997,11	718 310,26	3 107 077,63	609 987,32	17 480 372,32

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset osakkuusyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0	4 321 589,34	0	0	0	4 321 589,34
Lisäykset		1 348 600				1 348 600
Vähennykset		199 999,67				199 999,67
Siirrot erien välillä						0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	5 470 189,67	0	0	0	5 470 189,67
Arvonalennukset						0
Arvonkorotukset						0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	5 470 189,67	0	0	0	5 470 189,67

Nimi	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Konsernin osuus 1000 €		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tk. voitosta/tappiosta
Tytäryhteisö						
Kiint. Oy Kalajoen Vuokra-as.	1055124-4	100%	100%	2070	10 394	104
Kalajoen Lämpö	0185891-4	100%	100%	2 391	3 626	1
Kalajoen Hiekkasärkät Oy	0365397-1	93,94%	94%	626	146	15
Kannuskylän Liiketalo Oy	0709546-0	73,10%	73,10%	342	8	0
Kiint. Oy Kalajoen Kalajoentie 5	1640088-5	89,32%	89,32%	239	7	-55
Kiint. Oy Kalajoen Marin Park	2108403-9	60%	60%	618	365	0
Kiint. Oy Kasarmintien Päiväkoti	2623727-6	60%	60%	14	1124	-1
Kalajoen Satama Oy	2661489-5	100%	100%	8018	3913	36
			Yhteensä	14 318	19 583	100
Kuntayhtymät						
Keski-Pohjanmaan koulutusky	0208916-8	3,08%	3,08%	914	919	82
Jokilaaksojen koulutusky	0210010-1	11,38%	11,38%	4119	543	101
Korpelan Voima	0178464-4	15,67%	15,67%	5 872	6 732	52
P-Pohjanmaan liitto	0922484-4	2,25%	2,25%	35	22	1
			Yhteensä	10941	8216	236
Osakkuusyhteisöt						
Vesikolmio Oy	0190499-2	23,40%	23,40%	152		2

Saamisten erittely €	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	37 500	76 634,29	50 000	103 704,13
Lainasaamiset				
Muut saamiset				15 095,87
Siirtosaamiset		28 320,00		43 411,47
Yhteensä	37 500,00	104 954,29	50 000,00	162 211,47
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		16 880,00		19 789,20
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	16 880,00	0,00	19 789,20
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		38 737,25		40 985,25
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	38 737,25	0,00	40 985,25
Saamiset yhteensä	37 500,00	160 571,54	50 000,00	222 985,92

Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	98 972,17	123 507,06	57 663,03	123 507,06
Kelan korvaus työterveyshuollosta	185 897,67	170 573,17	175 000	157 651
Tuet ja avustukset	2 121 365,56	2 727 578,42	1 961 951,45	2 648 688,89
Muut siirtosaamiset	418 053,88	183 064,08	560 089,02	257 244,98
Tulojäämät yhteensä	2 824 289,28	3 204 722,73	2 754 703,50	3 187 092,13
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 824 289,28	3 204 722,73	2 754 703,50	3 187 092,13

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1. *)	41 749 258,55	41 749 258,55	41 749 258,55	41 749 258,55
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	41 749 258,55	41 749 258,55	41 749 258,55	41 749 258,55
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1. **)	0	0		
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.	0	0		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 118 923,84	1 118 513,42	141 347,50	141 347,50
Lisäykset	102,63	410,42		
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 119 026,47	1 118 923,84	141 347,50	141 347,50
Muut omat rahastot 1.1.	10 399 396,45	10 403 503,22	8 680 778,90	8 680 778,90
Lisäykset	151 944,00	4 393,30		
Vähennykset	-89 986,18	-8 500,07		
Muut omat rahastot 31.12.	10 461 354,27	10 399 396,45	8 680 778,90	8 680 778,90
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1. **)	42 656 515,10	34 076 839,61	30 717 656,75	25 786 268,77
Siirto rahastoon	-150 972,39			
Edellisen tilikauden oikaisu				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	42 505 542,71	34 076 839,61	30 717 656,75	25 786 268,77
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 506 848,61	8 579 675,49	2 763 889,70	4 931 387,98
Oma pääoma yhteensä	97 342 030,61	95 924 093,94	84 052 931,40	81 289 041,70

Erittely poistoerosta	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	3 933 749,52	1 003 197,95
Yhteensä	3 933 749,52	1 003 197,95

Viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat ja velkojen osat €	2025	2024
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	9 905 296	8 305 061
Lainat Julkisyhteisöiltä		
Yhteensä	9 905 296	8 305 061

Pakolliset varaukset €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
OPH takaisinperintävastuu	74 085			
Jokilaaksojen pelastuslaitoksen varallaolokorvaukset	243 040	243 040	243 040	243 040
Muut pakolliset varaukset yhteensä	317 125	243 040	243 040	243 040

Vieras pääoma €	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöiltä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		117 931,52		134 655,52
Muut velat	83 229,91		77 229,91	
Siirtovelat				
Yhteensä	83 229,91	117 931,52	77 229,91	134 655,52
Velat kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot				1 201,00
Ostovelat		4 773,74		29 815,12
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	4 773,74	0,00	31 016,12
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		103 274,70		105 096,71
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	103 274,70	0,00	105 096,71
Vieras pääoma yhteensä	83 229,91	225 979,96	77 229,91	270 768,35

Muiden velkojen erittely €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	10 203 275,40	10 154 421,47	5 022 279,40	4 933 579,40
Muut velat	45 467,86	44 869,86	45 467,86	44 869,86
Muut velat yhteensä	10 248 743,26	10 199 291,33	5 067 747,26	4 978 449,26

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	322 506,65	438 599,88	222 923,14	328 710,27
Menojäämät				
Lomapalkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	3 473 454,03	3 198 466,26	2 960 517,77	2 686 738,95
Korkojaksotukset	361 801,25	196 156,64	291 385,96	116 030,59
Muut menojäämät	669 226,51	474 941,87	369 088,08	320 038,35
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 826 988,44	4 308 164,65	3 843 914,95	3 451 518,16
Siirtovelat yhteensä	4 826 988,44	4 308 164,65	3 843 914,95	3 451 518,16

Vakuuksia vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		2 816 625		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		2 648 400		
Lainat julkisyhteisöiltä		0		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		0		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0	2 648 400		

Vuokravastuut €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	26 390 435	27 379 650	26 154 248	27 225 910
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 080 265	1 968 306	1 960 582	1 877 521
- siitä PPP-hankkeet				
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	7 801 965	7 835 450	7 778 841	7 760 009

Vastuusitoumukset €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Panttikirja Joki-Pohjan Osuuspankki	111 731	117 731		
Jäljellä oleva pääoma	7 933	9 711		
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	18 810 752	17 910 752	18 487 239	17 587 239
Jäljellä oleva pääoma	9 681 519	9 669 090	9 574 686	9 554 042
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 787 700	14 787 700	14 787 700	14 787 700
Jäljellä oleva pääoma	8 351 849	9 070 077	8 351 849	9 070 077
Yhteensä jäljellä	18 041 301	18 748 878	17 926 535	18 624 119

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista €	2025	2024
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	113 982 980	106 925 215
Kaupungin osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	145 896	114 741

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuita				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Myöhemmin maksettavat avustukset				
Arvonlisäveron palautusvastuu	330 913,90	370 837,75		

Koronvaihto- ja johdannaissopimukset	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Koronvaihtosopimus 1				
Korovaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Koronvaihtosopimus erääntyy 1.7.2030 ja laina 2.7.2035				
lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	92 432,1			
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	876,35			
Johdannaissopimukset				
Sähköjohdannaissopimukset *)				
Myyntisuojaus				
Markkina-arvo	7 280	-99 684		
Tulouttamatta	7 280	-99 684		
Ostosuojaus				
Markkina-arvo	-24 769	-102 857		
Tulouttamatta	-24 769	-102 857		

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilötyövuodet (HTV) 31.12.	2025	2024
Hallintopalvelut	24,1	23,0
Kehittämispalvelut	24,9	18,1
Varhaiskasvatus ja perusopetuspalvelut	296,5	302,4
Kalajoen Kampus, lukio ja Akatemiapalvelut	56,3	57,8
Tekniset palvelut	106,8	107,6
Yhteensä	508,5	508,9

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut €	2025	2024
Suomen Keskustan Kalajoen kunnallisjärjestö	10 420,53	6 483,10
Keskusta Raahen kunnallisjärjestö	50,70	117,54
Keskusta Merijärvi	63,60	32,72
Kalajoen Vihreät ry	656,38	816,85
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	703,68	369,65
Kalajoen Kokoomus ry	2 439,12	1 793,85
Suomen Kristillisdemokraattien	478,20	437,91
Palkkiot yhteensä	14 812,21	10 051,62

Tilintarkastajan palkkiot €	2025	2024
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	11 836	11 617
Tilintarkastajan lausunnot		2 538
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	6 646	5 214
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	18 482	19 369

Intressitahotapahtumia

Intressitahoilla tarkoitetaan kaupungin kanssa määräysvalta- tai osakkuusyhteyksissä olevaa tahoa. Intressitahoihin luetaan kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsen, sekä kunnan muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat. Kaupungin liitetietona esitetään tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, siinä tapauksessa, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisina ehdoin. Liitetietona esitetään myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot silloin, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi kunnan taloudellisen aseman arvioimisen kannalta.

Kalajoen kaupungilla ei ole määräysvalta- tai osakkuusyhteyksissä oleville tahoille korottomia lainoja. Kuntalain 2015 voimaantulon jälkeen annetuille lainoille kohdistuu riittävät vastavakuudet. Kalajoen kaupunki ei ole antanut intressitahoille avustuksia.

15 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

Viemärlaitos taseyksikkö

Toiminta-ajatus

Viemärlaitoksen taseyksikkö on osa kuntatekniikkaa. Viemärlaitos omistaa jätevedenkeräilyverkoston pumppaamoineen ja vastaa jäteveden keräilystä kuluttajilta ja johtaa jäteveden puhdistettavaksi Vesikolmio Oy:n puhdistamoille Kalajoella, Rautiossa ja Himangalla. Vesikolmio Oy vastaa jäteveden käsittelystä sekä puhdistamoiden toiminnasta. Vesikolmio Oy vastaa myös puhtaan veden hankinnasta. Veden jakelusta kuluttajille vastaa Osuuskunta Valkeavesi.

Kuvaus vuoden toiminnasta ja määrärahojen riittävydestä

Vuotovesien määrä väheni, mikä pienensi jäteveden puhdistuksesta aiheutuvia kustannuksia. Tämä näkyy talousarviossa puhtaanapito ja pesulapalveluiden määrärahojen alituksena. Suurimpana haasteena olivat viemäriverkoston pumppaamoiden toimintahäiriöt ja huoltokustannuksien kasvu sekä varaosien saatavuus. Tulevina vuosina tulee pumppaamoita uusia suunnitelmallisesti.

Suoritemäärät	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
04 VIEMÄRILAITOS				
Viemäriin liitetyt kiinteistöt	3 991	4 043	4 000	4 069
Puhdistettu jätevettä/m3	620 672	653 150	650 000	575 639
Vuotovesiä/m3	215 233	243 692	210 000	169 061
Viemäriverkosto/kunnossapito/km	235	235	235	236

Investoinnit

	TA2025	TA MUUTOS	TA+MUUT	TP2025	TOT%	ALITUS- YLITYS
Viemärlaitos						
Menot	-400 000	0	-400 000	-329 779	82 %	70 221
Netto	-400 000	0	-400 000	-329 779	82 %	70 221

TULOSLASKELMA	2025	2024
Liikevaihto	1 874 830,62	1 677 811,67
Valmistus omaan käyttöön	6 649,34	6 899,98
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	-1 375 005,02	-1 251 515,59
Palvelujen ostot	-1 375 005,02	-1 251 515,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-77 870,68	-81 457,43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 870,68	-81 457,43
Materiaalit ja palvelut	-1 452 875,70	-1 332 973,02
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-17 880,74	-11 825,25
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 681,63	-2 480,17
Muut henkilösivukulut	-1 028,42	-380,74
Henkilösivukulut	-4 710,05	-2 860,91
Henkilöstökulut	-22 590,79	-14 686,16
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-225 030,88	-223 803,43
Poistot ja arvonalentumiset	-225 030,88	-223 803,43
Liiketoiminnan muut kulut	-2 850,25	-2 879,53
Liikelylijäämä	178 132,34	110 369,51
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	1 266,55	64,21
Korvaus peruspääomasta	-87 616,64	-87 616,64
Muut rahoituskulut	-115,94	-80
Rahoitustuotot ja -kulut	-86 466,03	-87 632,43
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnai	91 666,31	22 737,08
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauks	91 666,31	22 737,08
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	91 666,31	22 737,08
Sijoitetun pääoman tuotto%	12,90%	8,50%
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto%	12,90%	8,50%
Voitto%	4,90%	1,40%

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan rahavierta		
Liikelylijäämä	178 132,34	110 369,51
Poistot ja arvonalentumiset	225 030,88	223 803,43
Rahoitustuotot ja -kulut	-86 466,03	-87 632,43
Toiminnan rahavirta	316 697,19	246 540,51
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-329 778,53	-153 537,16
Investointien rahavirta	-329 778,53	-153 537,16
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 081,34	93 003,35
 Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	152 173,29	92 187,57
Korottomien velkojen muutos	123 017,09	40 085,11
Muut maksuvalmiuden muutokset	275 190,38	132 272,68
Rahoituksen rahavirta	275 190,38	132 272,68
 Rahavarojen muutos	262 109,04	225 276,03
 Rahavarat 31.12.	767 551,88	505 442,84
Rahavarat 1.1.	505 442,84	280 166,81
Rahavarojen muutos	262 109,04	225 276,03
 Investointien tulo-rahoitus%	96%	160,60%
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-203	-7

TASE

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	16 246,30	16 246,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 118 505,52	5 035 701,43
Koneet ja kalusto	60 753,90	38 810,34
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hanki		
Aineelliset hyödykkeet	5 195 505,72	5 090 758,07
Sijoitukset		
Muut saamiset	21 319,67	21 319,67
Sijoitukset	21 319,67	21 319,67
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 216 825,39	5 112 077,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	665 540,09	646 073,84
Muut saamiset	61 288,49	24495,68
Lyhytaikaiset saamiset	726 828,58	670 569,52
Siirtosaamiset	46 141,88	254 574,23
Saamiset	772 970,46	925 143,75
Rahat ja pankkisaamiset	767 551,88	505 442,84
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 540 522,34	1 430 586,59
VASTAAVAA	6 757 347,73	6 542 664,33

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 752 332,74	1 752 332,74
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-459 427,27	-482 164,35
Tilikauden yli-/alijäämä	91 666,31	22 737,08
OMA PÄÄOMA	1 384 571,78	1 292 905,47
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut v	5 022 279,40	4 933 579,40
Pitkäaikainen	5 022 279,40	4 933 579,40
Lyhytaikainen		
Ostovelat	178 739,48	181 262,79
Muut velat/Liittymismaksut ja muut v	83 841,13	91 059,34
Siirtovelat	87 915,94	43 857,33
Lyhytaikainen	350 496,55	316 179,46
VIERAS PÄÄOMA	5 372 775,95	5 249 758,86
VASTATTAVAA	6 757 347,73	6 542 664,33
Omavaraisuusaste %	20,50%	19,80%
Suhteellinen velkaantuneisuus %	286,60%	312,90%
Kertynyt ylijäämä/alijäämä 1 000 €	-367,76	-459,43

Vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen

	Kaupunki 2025	Viemärlaitos 2025	Kaupunki yhteensä 2025
TULOSLASKELMA ulkoinen €			
Myyntituotot	3 499 089	1 721 482	5 220 571
Maksutuotot	863 887	0	863 887
Tuet ja avustukset	1 608 979	0	1 608 979
Muut toimintatuotot	5 968 875	0	5 968 875
TOIMINTATUOTOT yht.	11 940 829	1 721 482	13 662 311
Valmistus omaan käyttöön	125 393	6 649	132 043
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-28 185 749	-22 591	-28 208 339
Palvelujen ostot	-12 270 964	-1 353 007	-13 623 971
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 212 516	-77 871	-4 290 387
Avustukset	-1 926 152		-1 926 152
Muut toimintakulut	-2 544 537	-2 850	-2 547 388
TOIMINTAKULUT yht.	-49 139 919	-1 456 318	-50 596 237
TOIMINTAKATE	-37 073 696	271 813	-36 801 883
Verotulot	29 157 354	0	29 157 354
Valtionosuudet	14 511 975	0	14 511 975
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	199 024	0	199 024
Muut rahoitustuotot	3 238 627	1266,55	3 239 893
Korkokulut	-1 082 737	0	-1 082 737
Muut rahoituskulut	-911 807	-115,94	-911 922
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	1 443 108	1150,61	1 444 258
VUOSIKATE	8 038 741	272 963	8 311 704
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 086 265	-225 031	-5 311 296
Arvonalentumiset	-305 967		-305 967
Poistot ja arvonalentumiset yht.	-5 392 232	-225 031	-5 617 263
TILIKAUDEN TULOS	2 646 509	47 933	2 694 441
Poistoeron muutos	69 448	0	69 448
Varausten muutos	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 715 957	47 933	2 763 890

RAHOITUSLASKELMA ulkoinen €	Kaupunki 2025	Viemärlaitos 2025	Kaupunki yhteensä 2025
Toiminnan rahavirta			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	8 038 741	272 964	8 311 704
Tulorahoituksen korjauserät	-801 934		-801 934
Toiminnan rahavirta	7 236 806	272 964	7 509 770
Investointien rahavirta			
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-15 672 167	-329 779	-16 001 945
Rah.os. investointimenoihin	2 188 030		2 188 030
Pys.vastaavien hyöd. Luovutustulot	831 742		831 742
Investointien rahavirta	-12 652 395	-329 779	-12 982 174
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 415 589	-56 815	-5 472 404
Rahoituksen rahavirta			
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainauksen lisäys	-1 352 200	0	-1 352 200
Antolainauksen vähennys	200 000		200 000
Antolainauksen muutokset	-1 152 200	0	-1 152 200
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	0	8 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 218 353	0	-4 218 353
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000 000	0	5 000 000
Lainakannan muutokset	8 781 647	0	8 781 647
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 492		3 492
Saamisten muutos	219 276	195 907	415 183
Korottomien velkojen muutos	561 335	123 017	684 352
Muut maksuvalmiuden muutokset	784 104	318 924	1 103 028
Rahoituksen rahavirta	8 413 550	318 924	8 732 474
Rahavarojen muutos	2 997 962	262 109	3 260 071
Rahavarat 31.12.	17 794 586	767 552	18 562 138
Rahavarat 1.1.	14 796 624	505 443	15 302 067
Rahavarojen muutos	2 997 962	262 109	3 260 071

16 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Kilpailulaki (kilpailulaki 30 d) edellyttää kirjanpidollista eriyttämistä, kun - julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla olevaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa - kysymys on hankintalain 15 § sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille (sidosyksikkösääntely) ja ulosmyynnin liikevaihto on vuodessa 40 000 € tai enemmän - julkisyhteisö on esim. yhtiöittänyt kilpailutilanteessa markkinoilla olevan toimintansa, mutta samassa yhtiössä harjoitetaan myös muuta toimintaa - kunta organisaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kaupungin toiminnoista eriyttämistä edellyttävät taloushallintopalveluiden tuotanto sekä liike-, teollisuus- ja asuinkiinteistöjen vuokraaminen. Muut toiminnot ovat kaupungin lakisääteisten tehtävien toteuttamista eivätkä markkinoilla tapahtuvaa toimintaa, lakiin perustuvien tehtävien myyntiä yhteistyösopimuksen perusteella muille kunnille tai arvoltaan niin vähäisiä, etteivät ylitä 40 000 € vuodessa.

Taloushallinto tuottaa palveluita emokaupungin lisäksi konserniyhtiöille, Merijärven kunnalle sekä kunnan osaomisteiselle Joki Ict Oy:lle. Hinnoittelu perustuu konserniyhtiöille yksikköhintalaskentaan ja yhtiöiden volyymeihin ja osaomisteiselle yhtiölle työaikaperusteiseen kokonaisuhinnoitteluun eri palveluissa (kirjanpito, palkanlaskenta, reskontrat sekä muut palvelut). Taloushallintopalvelu sisältää osalle myös mm. palkkioiden laskentaa, rakentamispalvelujen verottajailmoitukset sekä tilastointia.

Kiinteistövuokraustoiminnan eriytetyssä tuloslaskelmassa on mukana sekä konserniyhtiöt että muille ulkopuolisille vuokratut liike- ja teollisuuskiinteistöt sekä asuinhuoneistot/-talot.

Eriytetyt laskelmat ovat johdettavissa kirjanpidosta. Kirjanpidon toteumat on siirretty Opiferus Toimintolaskentaan, jolla laaditaan myös hinnoitteluja ja kaupungin sisäiset veloitukset. Toimintolaskennalla on eriytetty markkinoilla tapahtuvan kokonaisuuden osuus.

TALOUSOHJAUS TULOSLASKELMA

LIKEVAIHTO		118 972,22 €
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-363,53 €	
Palvelujen ostot	-37 365,12 €	-37 728,65 €
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-67 222,65 €	
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-13 060,24 €	
Muut henkilösivukulut	-2 043,99 €	-82 326,88 €
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-612,59 €	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0,00 €	-612,59 €
Liiketoiminnan muut kulut		-3 624,29 €

Liikeylijäämä (-alijäämä)	-5 320,19 €
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-5 320,19 €
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-5 320,19 €
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 320,19 €

KIINTEISTÖVUOKRAUSTOIMINNAN TULOSLASKELMA

LIKEVAIHTO		3 825 654,45 €
Liiketoiminnan muut tuotot		16 847,00 €
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-751 150,91 €	
Varastojen muutos	0,00 €	
Ulkopuoliset palvelut	-625 099,29 €	-1 376 250,19 €
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-113 007,14 €	
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-22 428,63 €	
Muut henkilösivukulut	-7 379,20 €	-142 814,97 €
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 157 851,44 €	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0,00 €	-2 157 851,44 €
Liiketoiminnan muut kulut		-187 276,51 €
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-21 691,67 €
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-21 691,67 €
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-21 691,67 €
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-21 691,67 €

17 KESKEISET TYTÄRYHTIÖT

17.1 Kalajoen Lämpö Oy

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Yhtiö on tutkinut uusiutuvien energiamuotojen tuotantosoveltuvuutta ja kannattavuutta toiminnassa. Yhtiö on sopinut Loimuan kanssa jatkosopimuksen tukkulämmön toimittamisen vastaanottamiseen Junnikkalan sahan lämpölaitokselta. Yhtiö panosti merkittävästi ja rakensi Kalajoen Hiekkasärkien Marinan uudelle satama-alueelle kaukolämpöverkon tukemaan alueen rakentumista. Yhtiö oli mukana selvittämässä Satamalle uusiutuvan energian tuotanto- ja varastointikokonaisuutta. Lämpöyhtiö investoi pellettikattilan Satamaan, jolla korvataan lämmityksen kaasunkäyttöä lämmityskuukausina. Yhtiö paransi lämpölaitosten omaisuuden- ja riskinhallintaa ja panosti ympäristönsuojeluun. Yhtiön päivitti valmius ja varautumissuunnitelman ja tutkii kehitettäviä osa-alueita. Yhtiö täytti ja muisteli 50-vuotishistoriaa ja palkitsi pitkäaikaisia työntekijöitä. Historiikki julkaistaan verkkosivuilla.

Yhtiön tuleva kehitys

Yhtiöllä alkaa olla tarve lisätä uusiutuvan energian tuotantoa keskustan verkossa. Hiekkasärkien Marina-alue ja vierasvenesatama lisää kaukolämpökulutusta kasvun myötä ja tuplaa lämmöntuotannon tarpeen alueiden rakennuttua täyteen. Sataman lämmitysenergia on avaus Sataman lämmitysenergian tuotannolle, ja ympärivuotisen energiatarpeen käyttö laukaisee kaukolämpöverkon rakentamisen.

Talouden tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto t€	3 025	3 153	3 391	3 198
Liikevoitto t€	-48	2 768	-30	-171
Tilikauden voitto/tappio t€	6	2 818	18	1
Taseen loppusumma t€	5 891	8 670	5 300	6 214
Omavaraisuusaste %	36	57	35	42
Lainakanta t€	388	271	154	154
Investoinnit t€	483	174	300	463

Tilannekatsaus konsernitavoitteista 31.12.

Lämmön energiahinta Kalajoella on 11,8 % alle Suomen keskiarvon 1.1.2025 tilaston mukaan. Lämpöyhtiö on toiminut teknisenä asiantuntijana kaupunki konsernissa tarvittavissa yhteyksissä, kuten Sataman yrityspuiston ja Jylkän sähköaseman selvityksessä. Lämpöyhtiö on tutkinut erilaisten uusiutuvien energiamuotojen lämmöntuotannon ja hukkalämpöjen mahdollisuuksia ja soveltuvuuksia Sataman yrityspuiston alueelle. Satama Oy:n uusiutuvan energian kokonaisuus, joka on myös Lämpöyhtiön valikoitu sijoituskohde, toimivuusanalyysi alueen muihin kohteisiin. Lämpöyhtiö investoi pellettikattilan Satamaan, jolla korvataan lämmityksen kaasunkäyttöä lämmityskuukausina.

17.2 Koy Kalajoen Vuokra-asunnot

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Tilikauden 2025 aikana KOy Kalajoen Vuokra-asuntojen toimintaan oleellisesti vaikutti uuden vuokratalon (Niittyhannilan) ja kahden osakehuoneiston (Asunto Oy Kalajoen Teerenpyrstö) valmistuminen, jotka saavuttivat muuttovalmiuden keväällä 2025. Vastaavasti kaksi vanhempaa kohdetta purettiin, toinen Himangalla ja toinen Kalajoen keskustassa. Himangan purkukohteeseen haettiin ja saatiin purkuavustus.

KOy Kalajoen Vuokra-asunnot otti uuden kiinteistöhallintajärjestelmän Kodian käyttöön tilikauden aikana. Uusi järjestelmä tarjoaa vuokralaisille sähköisen asiointikanavan vikailmoitusten ja viestinnän muodossa. Yhtiö myös päivitti vuokra-asumista koskevat järjestyssäännöt. Lisäksi yhtiö on selvittänyt siirtymistä sähköiseen avainhallintaan.

Yhtiön tuleva kehitys

Tilikaudella 2025 yhtiössä tehtiin päätökset uudiskohdehankinnoista vuokraustoimintaan kaikkiaan kolmen huoneiston osalta, joista kaksi valmistuu Himangalle (Asunto Oy Kalajoen Säikänrannan rivitalo) ja yksi Hiekkasärkille (erillistalo Kesärannassa) kesällä 2026.

Talouden tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto t€	1 856	1 830	2 039	2 054
Liikevoitto t€	196	309	341	397
Tilikauden voitto/tappio t€	-18	5	0	104
Taseen loppusumma t€	8 990	12 186	12 286	12 463
Omavaraisuusaste %	4	22	20	22
Lainakanta t€	8 247	9 930	9 933	9 908
Investoinnit t€	31	2 450	1 145	1 542

Tilannekatsaus konsernitavoitteista 31.12.

KOy Kalajoen Vuokra-asunnot pyrki toiminnassaan saavuttamaan asetetut konsernitavoitteet. Asuntojen vuokrat on pyritty pitämään kohtuullisella tasolla huomioiden kohteiden ikä, kunto sekä yleinen kustannuskehitys, ja asumisen sujuvuutta tuetaan tarjoamalla laadukasta asumispalvelua. Vuoden 2025 aikana päätettiin lisätä uutta asuntokantaa toteutuen seuraavalle vuodelle Himangalle ja Hiekkasärkille yhteensä kolmen huoneiston verran. Toteutunut keskimääräinen käyttöaste koko asuntokannan osalta oli noin 94 % koko vuodelta, joka on lähellä samaa kuin konsernitavoitteissa esitetty (95 %).

Yhtiön taloudellinen tilanne on kohentunut vuoden 2025 aikana, mutta taustalla vaikuttaa yhä viime vuosien heikompi taloustilanne. Kuluneen vuoden aikana vuokria ja mittaukseen perustuvia vesitaksuja tarkistettiin. Yhtiössä on pyritty tekemään maltillisesti korjauksia, ja tuleville vuosille on ennakoitavissa suurempia korjauskuluja.

17.3 Kalajoen Hiekkasärkät Oy

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Vuonna 2025 Kalajoen matkailukeskuksen rekisteröityneet yöpymiset kasvoivat edellisestä vuodesta 2.5 %, joka on hieman korkeampi kuin koko Suomessa (2.2 %). Tilastoitu, mutta rekisteröimätön majoitus kasvoi eniten, 33.0 %. Kokonaisuutena maksullisia yöpymisiä oli 319 000, joten kasvua edelliseen vuoteen 6.0 %. Maksullisten yöpymisten majoitusmyynti kasvoi 9.8 %. Toteuma on kohtuullisen hyvä tilanteessa, jossa Suomen suhdannetilanne on jatkunut epävarmana.

Kannustava merkki on se, että kansainvälisten asiakkaiden saapumiset kasvoivat 10.7 %, ja painopisteen arvioidaan siirtyvän hiljalleen työmajoituksesta vapaa-ajan matkailuun. Tämä rakennemuutos näkynee kuitenkin aiempaa lyhyempinä viipyminä, sillä kansainväliseen työmajoitukseen viipymät ovat perinteisesti olleet erittäin pitkiä. Viipymämuutoksen seurauksena tilastoidut kansainväliset rekisteröidyt yöpymiset vähenivät. Kasvupotentiaalin kannalta erityisen kiinnostavaa on, että kansainvälinen vapaa-ajan matkailija käyttää yleensä laajasti matkailukeskuksen ravintola- ja aktiviteettipalveluja.

Suomen pitkään jatkunut haastava suhdanne on pitänyt matkailurakentamisen investoinnit vaisuina. Matkailukeskuksen palvelut kuitenkin jatkoivat hyvää kehitystä, kun Hiekkasärkille avattiin kaksi uutta ympärivuotista teemaravintolaa sekä kesäsesonkipalveluina Marinan alueelle vesiliikuntakeskus ja rantakahvila. Valitettavasti muutaman matkailuyrityksen konkurssikin toteutui vuonna 2025 ja alkuvuodesta 2026.

Kylpylä SaniFanin liikevaihto kehittyi hyvin ja kasvua kirjattiin 14.3 %. Liikehuoneistojen vuokrausaste sen sijaan pysyi selvästi normaalia alhaisempana, joka heikensi yhtiön kokonaistuloja. Lopputulemana yhtiö kuitenkin saavutti tilikaudelta positiivisen tuloksen.

Visit Arctic Coast kansainvälisen markkinoinnin liiketoiminta jatkui yhtiö strategisten kumppaneiden kanssa erittäin hyvin. Kansainvälisen markkinoinnin jatkaminen pitkäjänteisesti onkin erityisen tärkeää kasvun saavuttamiseksi, ympärivuotisuuden lisäämiseksi ja kotimaan suhdannevaihtelujen tasaamiseksi.

Yhtiö on toiminut vuoden 2025 lopulla päättyneen Kalajoen osatoteutuksen ohjaajana Bothnian Coastal Route (BCR) -kansainvälistymishankkeessa, ja myös sen osalta saavutettiin kannustavia tuloksia. Lisäksi vuoden 2025 aikana Kalajoen matkailutoimialalle saatiin Kalajoen kaupungin kaksi uutta kehittämishanketta, joiden resursseilla kansainvälistymistä voidaan vauhdittaa lisää.

Yhtiön tuleva kehitys

Yhtiöllä ja matkailuyrityksillä on vahva luottamus Kalajoen vetovoimaan ja vuoden 2025 yöpymisten kasvu on kannustavaa. Samaan aikaan on todettava, että kotimaan matkailun toimintaympäristö jatkuu edelleen haasteellisena. Yleinen epävarmuuden tunnelma, huoli työttömyydestä ja geopolitiikan myllerryksestä heijastuvat matkailupalvelujen kysyntään. Tämän arvioidaan vaikuttavan myös kylpyläliiketoiminnan kysyntään ja alkaneesta vuodesta voi tulla haasteellinen. Haasteita lisäävät myös kustannuspaineet sekä iäkäs kylpyläkiinteistö.

Yhtiö on jatkanut Visit Arctic Coast konseptillaan kansainvälisen markkinoinnin toimenpiteitä

toistaiseksi, mutta tulee neuvottelemaan Kalajoen kaupungin omistaman uuden DMC liiketoimintaa harjoittavan kehitysyhtiön kanssa Visit Arctic Coast liiketoiminnasta. Lisäksi yhtiö tavoittelee uuden Kalajoen Marinan venesataman operointia, raportointihetkellä asiaa koskeva päätöksenteko on vielä kesken.

Toimijatarpeiden muutosten johdosta yhtiön matkailua palvelevien liikehuoneistojen vuokrausaste jatkui selvästi tavanomaista heikompana syksyyn 2025, josta alkaen tilanne on alkanut parantua uusien vuokrasopimusten myötä. Vuokrausasteessa ei kuitenkaan ole vielä saavutettu muutosta edeltävää tasoa, ja tämän arvioidaan heikentävän yhtiön kassavirtaa, kunnes uudet konseptit on löydetty kaikkiin vielä vapaana oleviin tiloihin.

Suhdannelanteella arvioidaan edelleen olevan tilapäistä vaikutusta uusien investointien ajoittumiseen, mutta pitkällä tähtäimellä matkailukeskuksen myönteisen kehityksen arvioidaan jatkuvan. Kalajoen matkailukeskuksen tunnettuus ympärivuotisena matkakohteena on parantunut kotimaan markkinoilla ja etenkin Kalajoen kesämatkailulla vahva asema kotimaan lomailussa. Lisäksi kansainvälisen markkinan tavoittamiseksi tehdään määrätietoisesti toimenpiteitä.

Talouden tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto t€	780	842	834	935
Liikevoitto t€	27	-43	-114	16
Tilikauden voitto/tappio t€	31	-42	-117	16
Taseen loppusumma t€	853	824	667	819
Omavaraisuusaste %	81	79	74	81
Lainakanta t€	0	0	15	0
Investoinnit t€	4	0	30	21

Tilannekatsaus konsernitavoitteista 31.12.

Marinan konseptin kehittäminen

Yhtiö on suunnitellut venesataman operointimallin ja osallistunut yhteistyössä Kalajoen kaupungin kanssa majoitus- ja palvelukonseptin kehittämiseen. Marinan palveluliiketoimijoiden löytämiselle ja aktivoimiselle on arvioidaan olevan hyvät edellytykset. Kaupunki on vahvistanut Marinan venesataman alueen rakentamistapaohjeet.

Tapahtumatuotannon kannustimen lanseeraus ja matkailutapahtumien vauhdittaminen
Tapahtumatukimalli on käyttöön otettu ja sitä jatketaan myös tulevina vuosina. Tapahtumatuki on mahdollistanut erikokoisia tapahtumia, jotka ovat lisänneet Kalajoen vetovoimaa. Lisäksi matkailualueelle on saatu uusi yli 60 000 osallistujan suur tapahtuma ja uusi n. 800 osallistujan yhteisötapahtuma. Myös Kalajoen Marinaan on tulossa merellisiä tapahtumia.

Tilastoitujen yöpymisten vuosikasvu +5 % ja parempi kuin matkailutoimialan kehitys
Maksulliset yöpymiset, sisältäen rekisteröidyt ja rekisteröimättömät tilastoidut, kasvoivat Kalajoella 6.0 %. Näin ollen tilastoitujen yöpymisten kasvutavoite ylitettiin. Rekisteröityjen yöpymisten osalta Kalajoki kasvoi 2.5%, ja koko Suomen rekisteröidyt kasvoivat 2.2 %, joten siltä osin Kalajoen kasvu oli hieman yli matkailutoimialan kehityksen.

Matkailun kansainvälisyyden ja ympärivuotisuuden lisääminen
Kansainvälisen markkinoinnin toimenpiteitä toteutettiin sekä Bothnian Coastal Route -hankkeen että Visit Arctic Coast liiketoiminnan kautta. Kalajoki on saanut matkanjärjestäjien huomiota, ja esillä jo ensimmäisissä Perämeren rannikon kiertomatkatuotannoissa. Kansainvälistymisellä voidaan lisätä ympärivuotisuutta.

17.4 Kalajoen Satama Oy

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Kuluneen vuoden ensimmäinen kvartaali oli todella vilkas, mutta keväällä alkoivat globaalit epävarmuudet näkyä ja mm. tullikeskustelu hyydytti vientiä. Loppuvuodeksi jälleen vilkastui ja vuodesta tuli kuitenkin kokonaisuudessaan positiivinen.

Satamassa kävi laivoja kaiken kaikkiaan 109 kpl, joka oli 12 laivaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Kokonaistavaramäärä niin ikään kasvoi ja oli n. 362 000 t.

Sataman puolella kiinteistöt olivat 100 % käyttöasteella. Repolan hallin käyttöaste oli noin 50 %, Metso oli vuokralla hallin toisella puolella, mutta toisella puolella oli pelkästään vähäistä projektiluonteista vuokrausta.

Toimet satamatoimintojen kannattavuuden parantamiseksi alkoivat näkyä ja tilikausi päättyi positiivisena.

Investoinneista merkittävimmät olivat uuden satamahallin rakentaminen sekä puhtaan energian -hanke.

Satamana on toimittu aktiivisesti Suomen Satamat RY:ssä, Perämeren satamien neuvottelukunnassa sekä ESPO:n (European Sea Ports Organisation) Energy and Blue Growth komiteassa. Lisäksi on oltu mukana vaikuttamassa satamille tärkeisiin lainsäädäntöhankkeisiin. Sahateollisuusliiton kokoontumisissa sekä logistiikka-alan toimijoiden kanssa on toimittu aktiivisesti edellisten vuosien mukaisesti. Yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa on osallistuttu tapahtumiin mm. Tuulivoimayhdistyksen tapahtumaan, Alihankinta -messuille, Logy konferenssiin, Pohjoisen liikennefoorumiin sekä Väyläviraston Väylä-25 -tapahtumaan.

Yhtiön tuleva kehitys

Satama panostaa yhdessä operaattoreiden kanssa uusiasiakashankintaan ja tietenkin vanhojen asiakassuhteiden ylläpitoon. Uusien toimijoiden hankkiminen sataman sekä yrityspuiston alueelle on yksi kaupungin sekä sataman kärkitavoitteista. Vientiliikenteen kehittäminen on yksi merkittävimmistä painopistealueista yhdessä operaattoreiden kanssa. Vuoden 2026 aikana on tarkoitus parantaa mahdollisuuksia uusien avauksien suhteen niin vientiin kuin tuontiinkin. Toteutetaan tehokkaasti yhtiön strategiaa käytäntöön, jossa liikenteen kasvu, liikevaihdon kasvattaminen sekä operaattoriyhteistyö näyttelevät merkittävää osaa.

Sataman strateginen linjaus on, että käynnistäisimme yhden uudisrakennuksen rakentamisen

vuosittain satamatoimintojen läheisyyteen vastataksemme liikenteen piristymisen sekä uusien avauksien tuomiin vaatimuksiin.

Sataman energiainvestoinnissa tullaan pääsemään tuotantovaiheeseen. Tämä vankistaa sataman liiketoimintaa ja parantaa operaattoreiden sekä alueella toimivien muiden yritysten toimintaedellytyksiä.

Repolan kiinteistö vuokrausaste tulee olemaan 100 %.

Vuoden aikana panostetaan myös matkustajaliikenteen avaamiseen ja tehdään asiassa tiivistä yhteistyötä alueellisesti matkailun intressit huomioiden.

Sataman strategiatyön valmistelut aloitetaan jo vuoden 2026 aikana. Voimassaoleva strategia on vuoteen 2027 saakka.

Talouden tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto t€	2 143	2 240	2 427	2 188
Liikevoitto t€	155	261	451	169
Tilikauden voitto/tappio t€	15	135	264	36
Taseen loppusumma t€	11 643	11 375	11 700	11 931
Omavaraisuusaste %	67	70	67	67
Lainakanta t€	3 572	3 142	2 545	3 732
Investoinnit t€	28	242	200	797

Tilannekatsaus konsernitavoitteista 31.12.

1.Liikennemäärien kasvattaminen 5 % enemmän kuin kasvu keskimäärin Suomen satamissa

- Liikennemäärä kasvoi Kalajoella 12,4 %
- Suomen satamissa kasvu keskimäärin 2,05 %

2.Positiivinen tilikauden tulos

- Tulos positiivinen
- Kaikista velvoitteista suoriuduttiin, mukaan lukien emokunnan lainalyhennykset sekä kenttäaluevuokrat

3.Uusien avauksien mahdollistaminen tuontiin ja vientiin

- Turve saatiin takaisin vahvasti
- Nordex Repolaan vuokralle tuulimyllyjen korjausprojektiin
- Toteutettiin uusi varastohalli satamaan (vuokrattu).
- Ensimmäiset IMDG-lastit sataman kautta
- Nosturia edelleen paranneltiin
- Maapuolen saavutettavuuden parannukset (8-tien risteys)
- Merkittävä kenttäalueen laajennus toteutuksessa

- Keliber -projektiin liittyvä Soodasopimus allekirjoitettu
- Tehtiin laiturialueiden asfaltointisuunnitelma tuleville vuosille

4. Kalajoen meriväylän ruoppauksen edistäminen

- Väyläviraston palaverit: 15.01, 22.04, 28.04, 05.05
- Väyläviraston pääjohtajan vierailu 28.8.2025
- Vuoden edetessä tapaamisten painopiste siirtyi ylläpitoruoppauksen toteutukseen, toteutetaan 2026 keväällä

5. Sataman näkyvyyden lisääminen ja aktiivinen viestintä yhdessä Sataman yrityspuiston kehittämisen kanssa

- Säännölliset julkaisut sosiaalisen median kanavissa
- Toteutettu moderni 3D-materiaali sataman yrityspuistosta sekä satamasta
- Uusi esite sekä video julkaistiin satamasta
- Tärkeimmät tapahtumat 2025: Pohjoisen logistiikka foorumi, LOGY Conference, Alihankinta, Satamapäivät

18 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Allekirjoitukset

Kalajoella 31. päivänä maaliskuuta 2026

KALAJOEN KAUPUNGINHALLITUS

Eija Pahkala	Seppo Hihnala	Sirkka Alho
Pekka Nuorala	Piia Härkönen	Hanna Saari
Tomme Pöyhkäri	Mari Niemelä	Antti Nikula

Jukka Puoskari
kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa, sähköisen allekirjoituksen päivänä

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Tiina Mikkonen-Brännkärr
JHT/KHT

19 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpito- ja kirjasto- ja niiden säilytysajoista

Kirjanpito- ja kirjasto-	Säilytysaika	
Tililuettelot	paperituloste	pysyvästi
Päiväkirja	sähköinen säilytys	10 vuotta
Pääkirja	sähköinen säilytys	10 vuotta
Talousarvion toteutuminen	paperituloste	pysyvästi
Myyntireskontra	sähköinen säilytys	10 vuotta
Ostoreskontra	sähköinen säilytys	10 vuotta
Tasekirja	paperituloste	10 vuotta
Tase-erittelyt	sähköinen säilytys	10 vuotta

Tositelaji	Tositelajin nimi	Tositelaji	Tositelajin nimi
001	Muistiot	635	Varhaiskasvatuslaskutus
002	Sähköiset muistiotositteet	639	Ympäristöterveydenhuollon laskutus
006	Jaksotukset	641	Koulutoimiston laskutus
007	Vyörytykset	642	Kansalaisopiston laskutus
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin	648	Maa-ainesluvan valvontamaksulaskutus
009	Käyttöomaisuusviennit	649	Ympäristövalvontamaksut
010	Tiliotetositteet	654	Jäähallilaskutus
019	TP simulointi	655	Teknisen toimiston laskutus
020	Myyntireskontra suoritukset	658	Rakennus- ja ympäristövalvonnan laskutus
040	Ostoreskontra suoritukset	659	Asuntojen vuokralaskutus
305	Matkalaskut	660	Ruokapalvelulaskutus
310	Palkat	662	Tilanvarauslaskutus Timeworks
470	Ostolaskut	663	Timmi tilanvarauslaskutus
601	Yleishallinnon laskutus	664	Monitoimikeskuslaskutus
602	Teollisuus- ja liiketilavuokralaskutus	665	Timmi venepaikkalaskutus
603	Maa-aluevuokralaskutus	666	Pysäköinninvalvontamaksujen laskutus
604	Antolainalaskutus	750	Sisäiset Ruokapalvelulaskutus
606	Antolainalaskutus	751	Sisäiset tilanvarauslaskutus
625	Perusturvan laskutus	790	Sisäiset kustannuslaskenta
		795	Lippu.fi
		799	Kassa